

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยดำเนินการวิจัยครอบคลุมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในจังหวัดยะลาราชธิวาส ปัตตานี สงขลา และสตูล สำหรับการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร กรณีศึกษา การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ การรวบรวมข้อมูลจะเป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบคำถามในการวิจัย โดยผู้วิจัยนำเสนอแยกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ตอนที่ 3 ข้อค้นพบที่ใช้เป็นฐานในการสร้างรูปแบบ

ตอนที่ 4 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถสังเคราะห์แนวคิดที่สำคัญได้ดังนี้

1.1 การบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการวางแผนการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา โดยให้ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีการนำหลักสูตรไปใช้และบริหารการใช้หลักสูตร การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร มีการจัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนว การจัดทำคู่มือการพัฒนา สื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และ แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการวัดผล ประเมินผล ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และมีการเทียบโอนผลการเรียน ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีการนิเทศการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสม มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรและครูทุกคน ในสถานศึกษา มีการประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น และมีการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.2 กระบวนการบริหาร ใช้กระบวนการบริหาร PDCA ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย 2) การปฏิบัติ (Do) การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป 3) การตรวจสอบ (Check) เป็นขั้นตอนประเมินผลว่ามีการ ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ หรือไม่มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน ต้องกระทำควบคู่ไปกับการ ดำเนินงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน และ 4) การปรับปรุง (Act) เป็นขั้นตอนการของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว เป็นการแก้ไขแบบ เร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการ ทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงาน ตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมี คุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการบริหารการศึกษาอิสลาม มาใช้เสริมในการ ดำเนินงานตามวงจร PDCA ประกอบด้วย 1) การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2) การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3) การตักเตือน (นะซีหะฮฺ) 4) ความยุติธรรม (อัดล) 5) ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮฺ) 6) ความเป็น กิจวัตร (อิสติกอมาฮฺ) 7) ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮฺ) 8) ความชำนาญ (อิตกอน) 9) การนิเทศตรวจ ตรา (มูรอเกาะบะฮฺ) 10) ความอดทนมุมานะ (มุลญาฮะดะฮฺ) และ 11) คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหฺसान) ภายใต้กรอบหลักของอิสลามที่ครอบคลุม อิสลาม อี้มาน และอิหฺसान

1.3 คุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มนุษย์ที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า “ การจัดการ ศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ” เพื่อให้ สอดคล้องกับแนวคิดความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ข้างต้น และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สำหรับผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยขอนำผลการสังเคราะห์มนุษย์ที่สมบูรณ์ตามแบบฉบับอิสลามออกเป็น 8 ด้านหลักที่สำคัญ ดังนี้ 1) การศรัทธา (อีมาน) เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนยึดมั่นด้วยหัวใจ พุดด้วยลิ้น และกระทำด้วยร่างกาย ประกอบด้วย การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ การศรัทธาต่อบรรดาศาสนทูต การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ และการศรัทธาต่อกฎศกาวะทั้งดีและชั่วมาจากอัลลอฮ์ 2) การทำความดี (อิบาดะฮ์) เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนแสดงความนอบน้อมถ่อมตนต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยการปฏิบัติตามคำสั่งใช้และละเว้นคำสั่งห้ามของพระองค์ด้วยใจที่เปี่ยมด้วยความรักและเทิดทูนต่อพระองค์ เช่น การละหมาด การจ่ายซะกาต การถือศีลอด และการประกอบพิธีหัจญ์ เป็นต้น 3) คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาก) เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณอันดีงามตามแบบฉบับของอิสลาม เพื่อสร้างแบบแผนอันดีงามในการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด 4) สติปัญญา เป็นการปลูกฝังผู้เรียนให้มีความคิด วิเคราะห์ ครอบคลุมความรู้ด้านศาสนา ด้านวิชาการและทางโลก จนทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมด้านการคิดในทุกแง่มุมของชีวิต 5) จิตใจ (นัฟส) และจิตวิญญาณ (รูห) เป็นการปลูกฝังผู้เรียนให้มีจิตใจที่ดีงามและจิตวิญญาณที่เข้มแข็ง ปลูกฝังอีมาน (การศรัทธา) ชัดเกลอาารมณฺ์และจิตใจ และชี้แนะพฤติกรรมต่าง ๆ ผ่านกระบวนการปลูกฝังอันทรงพลังของคุณค่าแห่งจิตวิญญาณและคุณธรรมอันสูงส่ง 6) ร่างกาย เป็นการปลูกฝังผู้เรียนให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลและพัฒนาาร่างกายให้มีความพร้อมและสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สามารถทำการภักดีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตลอดชีวิต 7) สังคม เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีคนหนึ่งในสังคม มีการติดต่อเชื่อมสัมพันธ์กับผู้อื่นตามแบบอย่างอิสลาม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างชาญฉลาด สร้างความสุขและประโยชน์แก่คนที่อยู่รอบข้าง และ 8) ทักษะด้านอาชีพ เป็นการฝึกฝนผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบในอาชีพและการงานต่าง ๆ ของตนเอง ทั้งที่บ้าน ชุมชน และโรงเรียน โดยการทำงานต่าง ๆ เหมาะสมและสอดคล้องกับสติปัญญาและความพร้อมของพวกเขา ‘Alīy ‘Aḥmad Madkūr, 1987 ; Muḥammad Sa‘īd Maulūwī, 1989 ; ‘Abd al-Rahmān Bin ‘Abd al-Karīm al-‘Aābid ; al-Zintānī, 1993 ; Al-Husein Jarnū Mahmūd Jālū. 1994 ; Muḥammad Nūr Bin ‘Abd al-Ḥāfiẓ Suwaid, 1995 ; ‘Abdullah Nāsiḥ ‘Ulwān, 1996 ; Muḥammad al-Saiyid Muḥammad Yūsuf, 1997 ; al-Nahlāwī, 1999 ; ‘Amīn ‘Abū Lāwī. 1999 ; al-Hāzimī, Khālid Hāmid, 2000 ; Sālem Bin Sa‘īd Bin Musfir Bin Jabbār, 2001 ; al-Taḥḥān, Mustafā Muḥammad, 2002 ; ‘Aḥmad Farīd, 2004)

1.4 การพัฒนารูปแบบ โดยรูปแบบเป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำหรือลอกเลียนแบบในอนาคต และเป็นโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ หรือชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญใน

เชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รูปแบบนั้นมีหลายประเภท การนำรูปแบบในแต่ละประเภทไปใช้นั้น ควรเป็นรูปแบบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วว่าเหมาะกับปรากฏการณ์ที่กำลังทำการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความสับสนซับซ้อนมากเกินไปและยากต่อความเข้าใจ รูปแบบจึงมิใช่การอธิบายหรือบรรยายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่ทุกมุม แต่มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ที่ศึกษาและสามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่ออธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง

การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่า จะต้องมียุคประกอบอะไรบ้าง อย่างไร จำนวนเท่าใด มีลักษณะเป็นอย่างไร มีโครงสร้างและความสัมพันธ์อย่างไรนั้น ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ศึกษาเป็นสำคัญ หรือจะออกแบบแนวคิด ทฤษฎี และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบแต่ละรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก ทั้งนี้ รูปแบบจะต้องมีตัวแปรผันที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกัน และความสัมพันธ์เหล่านั้นสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการสร้างรูปแบบดังกล่าว โดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้ พิสูจน์ได้ และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในแวดวงวิชาการ

การประเมินรูปแบบนั้นต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ แต่โดยปกติแล้วในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ จะทำการประเมินรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติหรือวิธีการเชิงปริมาณ ซึ่งต้องคำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูลตัวเลข ส่วนบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อน ก็อาจจะประเมินโดยแนวทางที่เน้นการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้การตรวจสอบความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และจากผู้บริหาร รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม

การพัฒนาแบบใดรูปแบบหนึ่ง ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าแนวความคิด ทฤษฎี ผลการศึกษาหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ โดยต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้ามักจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบอย่างยิ่ง ดังนั้น รูปแบบที่พัฒนาควรมีความเหมาะสมและชัดเจนตามบริบทในเรื่องที่กำลังศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สรุปเป็นข้อมูลในการพัฒนาแบบ โดยจากการศึกษาการพัฒนาแบบต่าง ๆ และการพัฒนาโดยทั่วไป มีขั้นตอนการดำเนินการหลัก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการพัฒนาแบบและขั้นการทดสอบประสิทธิผลของรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะแสดงรายละเอียดปลีกย่อยตามกรอบแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแบบ ซึ่งอาจสรุปกระบวนการพัฒนาแบบได้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนด

หลักการและองค์ประกอบของรูปแบบ 3) การร่างรูปแบบ 4) การประเมินรูปแบบ และ 5) การปรับปรุงและการพัฒนารูปแบบ

จากผลการศึกษาข้างต้น ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) แนวคิดกระบวนการบริหาร PDCA และแนวคิดคุณลักษณะความเป็นมนุษย์สมบูรณ์ 8 ด้าน โดยผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ รองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผ่านกระบวนการบริหาร PDCA และนำหลักการบริหารการศึกษาอิสลาม จำนวน 11 ด้าน มาใช้เสริมในการดำเนินงานตามวงจร PDCA เพื่อให้ดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น และสามารถดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนารูปแบบ จึงทำให้ได้กรอบแนวคิดในการนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การนำเสนอผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Judgement sampling) โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 591 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.60 มีรายละเอียดสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการปฏิบัติตามขอบข่ายงานวิชาการ จำนวน 12 ด้าน ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนี้

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ที่ตั้งโรงเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนครู จำนวนห้องเรียน และการเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปรากฏตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ที่ตั้งโรงเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนครู จำนวนห้องเรียน และการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	161	43.5
หญิง	204	55.1
รวม	370	100.0
อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30 ปี หรือ ต่ำกว่า	77	20.8
31 – 40 ปี	181	48.9
41 – 50 ปี	84	22.7
51 ปี ขึ้นไป	25	6.8
รวม	370	100.0
วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	2.2
ปริญญาตรี	295	79.7
ปริญญาโท	66	17.8
ปริญญาเอก	1	0.3
รวม	370	100.0
ตำแหน่งปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้อำนวยการ	82	22.2
รองผู้อำนวยการ	52	14.1
รักษาราชการแทน	11	3.0
อื่นๆ (หัวหน้าและรองฝ่ายวิชาการและครู)	225	60.8
รวม	370	99.5
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 5 ปี	109	29.5
6 – 10 ปี	125	33.8
11 – 15 ปี	45	12.2

16 ปี ขึ้นไป	39	10.5
รวม	370	100.0
ที่ตั้งโรงเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยะลา	111	30.0
ปัตตานี	64	17.3
นราธิวาส	116	31.4
สงขลา	33	8.9
สตูล	46	12.4
รวม	370	100.0
จำนวนนักเรียน	$\bar{x} = 520.57$; S.D.=572.65 (min=0-max=4070) (n=370)	
จำนวนครู	$\bar{x} = 43.00$; S.D.=37.516 (min=10-max=287) (n=353)	
จำนวนห้องเรียน	$\bar{x} = 17.54$; S.D.=572.65 (min=0-max=101) (n=349)	
การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
● ไม่เคย	130	35.1
● เคย	240	64.9
จำนวน (ครั้ง)		
1. 1-2	103	27.8
2. 3-4	65	17.6
3. 5-6	58	15.7
4. 7-8	14	3.8
รวมเป็นเวลา (วัน)		
1. 1 วัน	2	0.5
2. 2 วัน	18	4.9
3. 3 วัน	12	3.2
4. 4 วัน	34	9.2
5. 5 วัน	16	4.3
6. มากกว่า 5 วัน	158	42.7

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 370 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ ร้อยละ 43.5 เป็นเพศชาย และร้อยละ 55.1 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง

31 – 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.7 และอายุ 30 ปี หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 22.2 และมีอายุ 51 ปี ขึ้นไป น้อยที่สุด ร้อยละ 6.8 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.7 รองลงมาคือวุฒิปริญญาโท ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาเอกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.8, 2.2 และ .3 ตามลำดับ ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการและรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และรักษาราชการแทนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.2, 14.1 และ 3.0 ตามลำดับ มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนระหว่าง 6 – 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาดำรงตำแหน่งระหว่าง 1 – 5 ปี , 11 – 15 ปี และ 16 ปี ขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.5, 12.5 และ 10.5 ตามลำดับ เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาเป็นจังหวัดยะลา สตูล ปัตตานี และสงขลान้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.0, 17.3, 12.4 และ 8.9 ตามลำดับ มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6 (\bar{x} = 520.57; S.D.=572.65) จำนวนครูปัจจุบัน (รวมอัตราจ้าง) (\bar{x} = 43.00; S.D.=37.516) และจำนวนนักเรียน (\bar{x} = 17.54; S.D.=572.65) ไม่เคยเข้าร่วมอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และเคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 เข้าร่วมประชุมในภาพรวมจำนวน 1-2 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมา เข้าร่วมประชุม 3-4 ครั้ง, 5-6 ครั้ง และ 7-8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.6, 15.7 และ 3.8 ตามลำดับ และเข้าร่วมประชุมในภาพรวม มากกว่า 5 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมา จำนวน 4 วัน, 2 วัน, 5 วัน และ 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 9.2, 4.9 และ 4.2 ตามลำดับ

2.1.2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามขอบข่ายงานวิชาการ จำนวน 12 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามขอบข่ายงานวิชาการ จำนวน 12 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ และ 12) การส่งเสริมและ

สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 12 ด้าน

ขอบข่ายงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.68	.722	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.83	.819	มาก
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	3.71	.705	มาก
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.29	.988	ปานกลาง
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.37	.869	ปานกลาง
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.50	.817	มาก
7. การนิเทศการศึกษา	3.49	.841	ปานกลาง
8. การแนะแนวการศึกษา	3.68	1.007	มาก
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	3.61	.759	มาก
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	3.59	.808	มาก
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ	3.57	.820	มาก
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.49	.923	ปานกลาง
รวม	3.57	.697	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .819) รองลงมา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = .705) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = .722) ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 1.007) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .759) ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .808) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ($\bar{x} = 3.57$, S.D. = .820) ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{x} =$

3.50, S.D. = .817) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (\bar{x} = 3.49, S.D. = .923) ด้านการนิเทศการศึกษา (\bar{x} = 3.49, S.D. = .841) และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (\bar{x} = 3.37, S.D. = .869) ตามลำดับ และด้านที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา (\bar{x} = 3.29, S.D. = .988)

เมื่อพิจารณาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัด ชัยแดนภาคใต้เป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัด ชัยแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชัยแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้อย่างเหมาะสมและวางแผนการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา โดยให้ชุมชนและองค์กร ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.75	.778	มาก
2. การนำหลักสูตรไปใช้และบริหารการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม	3.82	.784	มาก
3. การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผลการใช้หลักสูตรของ สถานศึกษา รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม	3.72	.840	มาก
4. การจัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนว	3.70	.842	มาก
5. การจัดทำคู่มือการพัฒนา สื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.54	.849	มาก
รวม	3.68	.722	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำหลักสูตรไปใช้และบริหารการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .784) รองลงมาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้อย่างเหมาะสมและวางแผนการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา โดยให้ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .778) การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .840) และการจัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนว ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = .842) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ การจัดทำคู่มือการพัฒนา สื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = .849)

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.00	.767	มาก
2. การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.82	.874	มาก
3. การพัฒนาครูให้มีทักษะและสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย	3.96	.820	มาก
4. การจัดห้องเรียน สถานที่ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือเครื่องใช้ตามความพร้อมของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.54	.871	มาก
5. การนิเทศการเรียนการสอนโดยร่วมมือช่วยเหลือกันแบบ	3.74	.916	มาก

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
กัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันตามความเหมาะสม			
รวม	3.83	.819	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .767) รองลงมา การพัฒนาครูให้มีทักษะและสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = .820) การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .874) และการนิเทศการเรียนการสอนโดยร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันตามความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .916) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดห้องเรียน สถานที่ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือเครื่องใช้ตามความพร้อมของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = .871)

3. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ปรากฏผลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและดำเนินการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	3.86	.811	มาก
2. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูด้านการวัดผลและประเมินผล	3.64	.897	มาก

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
เช่น จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ และการรายงานผล			
3. การส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.59	.910	มาก
4. การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษา สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	3.52	.902	มาก
5. การจัดทำรายงานการวัดผลการเรียนรู้และการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา	3.96	.858	มาก
รวม	3.71	.705	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดทำรายงานการวัดผลการเรียนรู้และการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = .858) รองลงมา การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและดำเนินการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .811) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .894) และการส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .910) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษา สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .902)

4. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา	3.48	.840	ปานกลาง
2. การส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกด้าน	3.50	.890	มาก
3. การจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะในสถานศึกษาทำหน้าที่หลักในการจัดหาทุนการวิจัยและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.16	1.060	ปานกลาง
4. การประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการกับองค์กรอื่น	3.29	1.008	ปานกลาง
5. การเผยแพร่ผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.18	1.051	ปานกลาง
รวม	3.29	.988	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกด้าน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .890) รองลงมา การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = .840) การประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการกับองค์กรอื่น ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = 1.008) และการเผยแพร่ผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 3.18$, S.D. = 1.051) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะในสถานศึกษาทำหน้าที่หลักในการจัดหาทุนการวิจัยและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 1.060)

5. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนาสื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.45	.887	ปานกลาง
2. การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	3.62	.978	มาก
3. การจัดการเรียนการสอนโดยการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การศึกษาทางไกล, E-Library, Internet เป็นต้น	3.41	.985	ปานกลาง
4. การจัดให้มีศูนย์สื่อ นวัตกรรม และศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา	3.23	1.048	ปานกลาง
5. การวางแผน พัฒนา กำกับ ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	3.32	.966	ปานกลาง
รวม	3.37	.869	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = .978) รองลงมา การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = .887) การจัดการเรียนการสอนโดยการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 3.41$, S.D. = .985) และการวางแผน พัฒนา กำกับ ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = .966) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีศูนย์สื่อ นวัตกรรม และศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.23$, S.D. = 1.048)

6. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ปรากฏผลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.59	.825	มาก
2. การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้	3.70	.873	มาก
3. การเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูในสถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง	3.52	.940	มาก
4. การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน	3.39	.996	ปานกลาง
5. การวางแผน พัฒนา กำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.38	.941	ปานกลาง
รวม	3.50	.817	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = .873) รองลงมา การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .825) การเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูในสถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .940) และการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{x} = 3.41$, S.D. = .985) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การวางแผน พัฒนา กำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.38$, S.D. = .941)

7. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการนิเทศการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	3.69	.930	มาก
2. การดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม	3.55	.919	มาก
3. การพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา	3.51	.943	มาก
4. การประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนิเทศการศึกษากับสถานศึกษาอื่น	3.34	.980	ปานกลาง
5. ติดตามประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.42	.996	ปานกลาง
รวม	3.49	.841	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .930) รองลงมา การดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = .919) การพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = .943) และติดตามประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = .996) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนิเทศการศึกษากับสถานศึกษาอื่น ($\bar{x} = 3.34$, S.D. = .980)

8. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการแนะแนวการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการแนะแนวการศึกษา

ด้านการแนะแนวการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การจัดระบบการแนะแนวและนำข้อมูลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาเป็นแนวทางในการวางแผนการแนะแนวทางวิชาการและกระบวนการเรียนการสอน	3.73	.821	มาก
2. การดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา	3.86	.922	มาก
3. การติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา	3.74	.822	มาก
4. การประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น	3.56	.975	มาก
5. การประเมินผลการแนะแนวและนำไปใช้อย่างเหมาะสม	3.59	.922	มาก
รวม	3.68	1.007	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการแนะแนวการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .922) รองลงมา การติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .822) การจัดระบบการแนะแนวและนำข้อมูลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาเป็นแนวทางในการวางแผนการแนะแนวทางวิชาการและกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = .821) และการประเมินผลการแนะแนวและนำไปใช้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .922) ตามลำดับ และข้อที่มี

ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ การประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น ($\bar{X} = 3.56, S.D. = .975$)

9. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การจัดระบบโครงสร้างองค์การรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพ	3.56	.970	มาก
2. การกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของหน่วยงานต้นสังกัด	3.74	.855	มาก
3. การวางแผนการดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.65	.856	มาก
4. การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	3.57	.938	มาก
5. การประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.63	.893	มาก
รวม	3.61	.759	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของหน่วยงานต้นสังกัด มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.74, S.D. = .855$)

รองลงมา การวางแผนการดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = .856) การประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = .893) และการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.57$, S.D. = .938) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ การจัดระบบโครงสร้างองค์กรรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .970)

10. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน ปรากฏผลดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน

ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การศึกษา สำนวจความต้องการและกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน	3.55	.931	มาก
2. การจัดให้มีหน่วยงานในสถานศึกษาทำหน้าที่หลักในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน	3.45	.927	ปานกลาง
3. การจัดกิจกรรมให้ความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตแก่ชุมชน	3.49	.972	ปานกลาง
4. การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมงานวิชาการของสถานศึกษา	3.59	.951	มาก
5. การส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม	3.79	.902	มาก
6. การส่งเสริมให้ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา องค์กรภาครัฐและเอกชน และผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม	3.79	.912	มาก
รวม	3.59	.808	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา องค์กรภาครัฐ และเอกชน และผู้ประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .912) รองลงมา การส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .902) การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมงานวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .951) การศึกษา สำรวจความต้องการและกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = .931) และการจัดกิจกรรมให้ความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตแก่ชุมชน ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = .942) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีหน่วยงานในสถานศึกษาทำหน้าที่หลักในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = .927)

11. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ปรากฏผลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การวางแผนร่วมกับครูในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา	3.56	.910	มาก
2. การประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา	3.50	.878	มาก
3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนางานวิชาการได้อย่างเหมาะสม	3.49	.917	ปานกลาง
4. การนำบุคลากรไปศึกษาดูงานการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอื่นเพื่อสร้างมุมมองที่ดีในการพัฒนาการศึกษาของตน	3.62	.909	มาก

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
5. การให้ผู้เรียนเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการและเข้าร่วมงานวิชาการในสถานศึกษาอื่นตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม	3.82	.898	มาก
รวม	3.57	.820	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้ผู้เรียนเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการและเข้าร่วมงานวิชาการในสถานศึกษาอื่นตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .898) รองลงมา การนำบุคลากรไปศึกษาดูงานการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอื่นเพื่อสร้างมุมมองที่ดีในการพัฒนาการศึกษาของตน ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = .909) การวางแผนร่วมกับครูในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .910) และการประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .878) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนางานวิชาการได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = .917)

12. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การจัดองค์กรในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.52	.881	มาก

การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
2. การกำหนดนโยบายและวางแผนในการประสานความร่วมมือและสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.53	.931	มาก
3. การสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.53	.931	มาก
4. การติดตามประเมินผลการประสานความร่วมมือและสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.52	.908	มาก
รวม	3.49	.923	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกำหนดนโยบายและวางแผนในการประสานความร่วมมือและสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 3.53$, S.D. = .931) และการสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{x} = 3.53$, S.D. = .931) มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา การติดตามประเมินผลการประสานความร่วมมือและสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .908) และข้อที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดองค์กรในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .881)

2.1.3 ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามขอบข่ายงานวิชาการ จำนวน 12 ด้าน

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามขอบข่ายงานวิชาการ จำนวน 12 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การ

พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา			1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
1. ผู้บริหารและครูไม่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรอิสลามศึกษา	27	21.09	1. ควรจัดให้มีการอบรมหลักสูตรแก่ผู้บริหารและครูอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง 2. ควรจัดให้มีการอบรมหลักสูตรอิสลามศึกษาแก่ผู้บริหารและครูอย่างต่อเนื่อง 3. ควรมีการประเมินและติดตามอย่างต่อเนื่อง
2. มีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา	25	19.53	1. ควรจัดให้มีการอบรมครูศาสนา (อุstadah) เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2. ควรจัดให้มีแบบเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา
3. ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร	23	17.96	1. ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรที่ดูแลด้านหลักสูตรในโรงเรียนทั้งด้านศาสนาและสามัญ 2. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดส่งศึกษานิเทศก์ดูแลด้านหลักสูตรและให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด
4. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนบางกลุ่มสาระยังไม่สอดคล้องกับท้องถิ่นเท่าที่ควร	21	16.40	1. ควรจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น 2. ควรให้ศึกษานิเทศก์ช่วยกำกับ ดูแล และแนะนำโรงเรียนต้นสังกัด
5. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับเวลาเรียน	17	13.28	ควรมีการบริหารโครงสร้างเวลาเรียนทั้งด้านสามัญและศาสนาให้สอดคล้องตามหลักสูตร
6. ชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	15	11.71	1. ควรให้ชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2. ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร
รวม	128	100	

จากตารางที่ 17 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาหลักสูตรพบว่า ปัญหาด้านผู้บริหารและครูไม่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรอิสลามศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.09 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรจัดให้มีการอบรมหลักสูตรแก่ผู้บริหารและครูอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง 2) ควรจัดให้มีการอบรมหลักสูตรอิสลามศึกษาแก่ผู้บริหารและครูอย่างต่อเนื่อง และ 3) ควรมีการประเมินและติดตามอย่างต่อเนื่อง ร่องลงมาปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.53 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรจัดให้มีการอบรมครูศาสนา (อูstad) เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และ 2) ควรจัดให้มีแบบเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.71 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรให้ชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ 2) ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

2. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้			2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
1. ครูขาดเทคนิคการสอนที่หลากหลาย	27	26.21	1. จัดอบรมเทคนิคการสอนที่หลากหลายตามธรรมชาติของรายวิชา 2. ควรมีการนิเทศติดตามการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง
2. กระบวนการเรียนรู้ไม่มีความหลากหลาย	21	20.38	1. ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะกับบริบทของโรงเรียน 2. ควรมีการติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. ขาดงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	17	16.50	1. ควรจัดสรรงบประมาณเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน 2. ควรให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้			2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
4. ครูขาดความรู้ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	15	14.56	ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นลำดับแรก ควรมีการจัดอบรมการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
5. ขาดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	9	8.73	ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้มีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งครูสอนศาสนาและสามัญ
6. จัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องตามแผนการจัดการเรียนรู้	9	8.73	1. ชี้แนะให้มีการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ 2. มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
7. เวลาการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ (ศาสนาและสามัญ)	5	4.85	1. ควรมีการบูรณาการจัดการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มสาระสามัญและศาสนา 2. ควรมีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมตามความเหมาะสมนอกเวลาเรียน
รวม	103	100	

จากตารางที่ 18 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พบว่า ปัญหาด้านครูขาดเทคนิคการสอนที่หลากหลาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.21 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) จัดอบรมเทคนิคการสอนที่หลากหลายตามธรรมชาติของรายวิชา และ 2) ควรมีการนิเทศติดตามการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง รองลงมาปัญหาด้านกระบวนการเรียนรู้ไม่มีความหลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 20.38 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะกับบริบทของโรงเรียน และ 2) ควรมีการติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านเวลาการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ (ศาสนาและสามัญ) คิดเป็นร้อยละ 4.85 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรมีการบูรณาการจัดการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มสาระสามัญและศาสนา และ 2) ควรมีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมตามความเหมาะสมนอกเวลาเรียน

3. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ปรากฏผลดังตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน			3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียน
1. ไม่มีคลังเก็บข้อสอบ	15	25.86	1. จัดให้มีคลังเก็บข้อสอบ 2. มีการแยกรายวิชาสามัญและศาสนา 3. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง
2. การวัดผลประเมินผลไม่ได้เป็นไปตาม สภาพจริงของผู้เรียน	10	17.24	1. จัดอบรมการวัดผลประเมินผลให้เป็นไป ตามสภาพจริงของผู้เรียน 2. ควรมีการวัดผลประเมินผลที่ครอบคลุม ทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน
3. การวัดผลประเมินผลไม่ส่งผลต่อยอด ในการสอบวัด O-net	9	15.51	1. ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับเครื่องมือวัดผล และประเมินผลที่ส่งผลต่อผู้เรียนในการสอบ วัดผล O-net 2. ควรเป็นแบบทดสอบที่เน้นการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ใน การดำเนินชีวิตประจำวันได้
4. ขาดการประเมินอย่างต่อเนื่อง	7	12.06	ควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง
5. ขาดความรู้เรื่องการวัดผลประเมินผล	7	12.06	จัดอบรมความรู้เรื่องการวัดผลประเมินผล
6. ขาดเครื่องมือวัดผลประเมินผลด้วย วิธีการที่หลากหลาย	5	8.62	จัดอบรมการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และตามสภาพจริง
7. ข้อสอบไม่ได้มาตรฐาน	5	8.62	1. จัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด 2. ควรผลติข้อสอบที่มุ่งการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำไปใช้
รวม	58	100	

จากตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนพบว่า
ปัญหาด้านการไม่มีคลังเก็บข้อสอบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.86 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ
1) จัดให้มีคลังเก็บข้อสอบ 2) มีการแยกรายวิชาสามัญและศาสนา และ 3) มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ
โดยตรง รองลงมาปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลไม่ได้เป็นไปตามสภาพจริงของผู้เรียน คิดเป็นร้อย

ละ 17.24 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) จัดอบรมการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามสภาพจริงของผู้เรียน และ 2) ควรมีการวัดผลประเมินผลที่ครอบคลุมทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านการขาดเครื่องมือวัดผลประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และข้อสอบไม่ได้มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 8.62 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) จัดอบรมการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและตามสภาพจริง 2) จัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัด และ 3) ควรผลิตข้อสอบที่มุ่งการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำไปใช้

4. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา			4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
1. ขาดความรู้ด้านการวิจัยที่ถูกต้อง	27	27.83	1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัย 2. ควรมีการจัดสัมมนาเผยแพร่ความรู้ด้านวิจัยในชั้นเรียน 3. ส่งเสริมให้มีการแก้ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการด้วยกระบวนการวิจัย
2. ทำการวิจัยแล้ว แต่ยังไม่แก้ปัญหาไม่ได้	17	17.52	1. ควรมีการปรับปรุงงานวิจัยและนำมาแก้ปัญหาให้ตรงจุด 2. พยายามหาจุดบกพร่องในการแก้ปัญหา
3. ครูผู้สอนขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน	15	15.46	ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ขาดบุคลากรที่ให้ความรู้เรื่องการวิจัย	13	13.40	ควรจัดสรรบุคลากรอบรมเรื่องการวิจัยตามโอกาสต่าง ๆ ที่อำนวย
5. ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน	9	9.27	ควรมีการทำวิจัยในชั้นเรียนในการแก้ปัญห การเรียนการสอน
6. งานวิจัยไม่มีความต่อเนื่อง	9	9.27	ควรกำหนดเวลาที่แน่นอนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
7. ทำวิจัยเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้บริหาร มีใช้ผู้เรียน	7	7.21	ควรส่งเสริมให้มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา			4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความสามารถของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน
รวม	97	100	

จากตารางที่ 20 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการขาดความรู้ด้านการวิจัยที่ถูกต้อง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.83 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัย 2) ควรมีการจัดสัมมนาเผยแพร่ความรู้ด้านวิจัยในชั้นเรียน และ 3) ส่งเสริมให้มีการแก้ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการด้วยกระบวนการวิจัย รองลงมาปัญหาด้านการทำการวิจัยแล้ว แต่ยังไม่แก้ปัญหาไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 17.52 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรมีการปรับปรุงงานวิจัยและนำมาแก้ปัญหาให้ตรงจุด และ 2) พยายามหาจุดบกพร่องในการแก้ปัญหา และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้บริหาร มิใช่ผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 7.21 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรส่งเสริมให้มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ความสามารถของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน

5. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
1. สื่อการสอนไม่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อการสอนด้านอิสลามศึกษา	29	23.96	1. ควรจัดหาสื่อการสอนที่มีความหลากหลาย 2. ควรเตรียมงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อและผลิตสื่อที่มีความหลากหลาย 3. จัดเตรียมห้องเก็บสื่อที่มีความหลากหลายครอบคลุมทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ขาดงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อ	27	22.31	1. โรงเรียนควรเตรียมงบประมาณเฉพาะในแต่ละปีเพื่อใช้ในการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและใช้ได้ยาวนาน 2. รัฐควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและผลิตสื่อที่มีความหลากหลาย
3. ไม่ค่อยมีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย	21	17.35	รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามความเหมาะสม
4. บุคลากรส่วนใหญ่ใช้สื่อสำเร็จรูป	15	12.39	ควรจัดอบรมเทคนิคการผลิตสื่อที่ทันสมัยและประหยัด
5. ครูขาดทักษะการใช้สื่อและผลิตสื่อ	13	10.74	1. จัดอบรมทักษะการใช้สื่อและผลิตสื่อ 2. ควรใช้อุปกรณ์ในการผลิตสื่อที่ประหยัดและคุ้มค่า
6. สื่อไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	11	9.09	1. ควรเตรียมงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อและผลิตสื่อที่มีความหลากหลาย 2. ใช้ห้องใหญ่ เรียนรู้ร่วมกัน
7. สถานที่และวัสดุไม่เพียงพอ	5	4.13	ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยี
รวม	121	100	

จากตารางที่ 21 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพบว่าปัญหาด้านสื่อการสอนไม่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อการสอนด้านอิสลามศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.96 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรจัดหาสื่อการสอนที่มีความหลากหลาย 2) ควรเตรียมงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อและผลิตสื่อที่มีความหลากหลาย และ 3) จัดเตรียมห้องเก็บสื่อที่มีความหลากหลายครอบคลุมทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน รองลงมาปัญหาด้านการขาดงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อ คิดเป็นร้อยละ 22.31 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) โรงเรียนควรเตรียมงบประมาณเฉพาะในแต่ละปีเพื่อใช้ในการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและใช้ได้ยาวนาน และ 2) รัฐควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและผลิตสื่อที่มีความหลากหลาย และปัญหาที่

พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านสถานที่และวัสดุไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 4.13 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยี

6. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้			6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
1. แหล่งการเรียนรู้มีน้อยมาก	17	22.07	1. ควรจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่เพียงพอ 2. ควรนำนักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่
2. โรงเรียนขาดหนังสือใหม่ ๆ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ และห้องเรียนภาษา	13	16.88	โรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอกควรมีการสำรวจและให้การช่วยเหลือด้านงบประมาณสนับสนุน
3. งบประมาณไม่เพียงพอ	11	14.28	1. โรงเรียนควรเตรียมงบประมาณเฉพาะในแต่ละปีเพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 2. รัฐควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
4. แหล่งการเรียนรู้ไม่หลากหลาย	9	11.68	1. จัดหางบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 2. ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
5. มีแหล่งเรียนรู้แต่ไม่ได้ใช้งาน	9	11.68	1. ส่งเสริมให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย 2. มุ่งเน้นการใช้งานอย่างคุ้มค่า
6. ขาดการอบรมเกี่ยวกับความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้	7	9.09	1. ควรจัดอบรมเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
7. ไม่ค่อยมีโอกาสได้ใช้แหล่งการเรียนรู้	5	6.49	1. ควรกำหนดปฏิทินการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ชัดเจน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้			6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
8. สภาพของแหล่งการเรียนรู้ไม่พร้อมที่จะใช้งาน	3	3.89	2. ควรให้ความสำคัญกับการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ควรมีการดูแลอย่างสม่ำเสมอและพร้อมจะใช้งาน
9. แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติถูกละเลย	3	3.89	สำรวจแหล่งการเรียนรู้ธรรมชาติรอบสถานศึกษาและพัฒนาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
รวม	77	100	

จากตารางที่ 22 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้พบว่า ปัญหาด้านแหล่งการเรียนรู้มีน้อยมากอยู่ในความถี่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.07 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่เพียงพอ และ 2) ควรนำนักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ รองลงมาปัญหาด้านโรงเรียนขาดหนังสือใหม่ ๆ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ และห้องเรียนภาษา คิดเป็นร้อยละ 16.88 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ โรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอกควรมีการสำรวจและให้การช่วยเหลือด้านงบประมาณสนับสนุน และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านสภาพของแหล่งการเรียนรู้ไม่พร้อมที่จะใช้งานและแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติถูกละเลย คิดเป็นร้อยละ 3.89 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรมีการดูแลอย่างสม่ำเสมอและพร้อมจะใช้งานและสำรวจแหล่งการเรียนรู้ธรรมชาติรอบสถานศึกษาและพัฒนาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

7. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการนิเทศการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการนิเทศการศึกษา

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
7. การนิเทศการศึกษา			7. การนิเทศการศึกษา
1. ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	18	23.07	1. ควรมีการนิเทศและติดตามอย่างน้อยภาค

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
7. การนิเทศการศึกษา			7. การนิเทศการศึกษา
			การศึกษาละ 2 ครั้ง
2. ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ	17	21.79	2. ควรมีปฏิทินการนิเทศในแต่ละภาคการศึกษา 1. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศและจัดให้มีการอบรม 2. ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรในด้านการนิเทศการศึกษา 3. หน่วยงานต้นสังกัดจัดส่งศึกษานิเทศก์เข้าเยี่ยมโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
3. ขาดการนิเทศอิสลามศึกษา	13	16.66	1. ควรจัดให้มีศึกษานิเทศก์ด้านอิสลามศึกษาโดยเฉพาะ 2. ควรให้ความสำคัญในการนิเทศด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
4. การนิเทศยังไม่ครอบคลุมทุกระดับ	11	14.10	ควรกำหนดให้มีการนิเทศครอบคลุมทุกระดับชั้นสามัญและศาสนา
5. การนิเทศยังไม่เป็นระบบ	7	8.97	ควรจัดระบบการนิเทศการศึกษาและมีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
6. ขาดงบประมาณในการนิเทศตลอดปี	7	8.97	1. จัดสรรงบประมาณเฉพาะในด้านการนิเทศการศึกษา 2. ควรขอความช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนงบประมาณด้านการนิเทศการศึกษาตามความเหมาะสม
7. ขาดบุคลากรด้านการนิเทศ	5	6.41	1. ควรจัดให้มีศึกษานิเทศก์เข้าเยี่ยมโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 2. อบรมครูและบุคลากรด้านการนิเทศการศึกษา 3. แต่งตั้งคำสั่งให้ครูและบุคลากรทำหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา
รวม	78	100	

จากตารางที่ 23 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการนิเทศการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการขาดการนิเทศ

อย่างต่อเนื่อง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.07 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรมีการนิเทศและติดตามอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 2 ครั้ง และ 2) ควรมีปฏิทินการนิเทศในแต่ละภาคการศึกษา รองลงมาปัญหาด้านการขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 21.79 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศและจัดให้มีการอบรม 2) ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรในด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) หน่วยงานต้นสังกัดจัดส่งศึกษานิเทศก์เข้าเยี่ยมโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านการขาดบุคลากรด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 6.41 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรจัดให้มีศึกษานิเทศก์เข้าเยี่ยมโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 2) อบรมครูและบุคลากรด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) แต่งตั้งคำสั่งให้ครูและบุคลากรทำหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา

8. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการแนะแนวการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการแนะแนวการศึกษา

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
8. การแนะแนวการศึกษา			8. การแนะแนวการศึกษา
1. ครูแนะแนวมีงานมากและต้องรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากงานแนะแนว	15	26.78	1. ครูแนะแนวควรวางแผนล่วงหน้าเพื่อเตรียมพร้อมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แก่ผู้เรียน 2. จัดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการสอนหรืออาจจะลดคาบสอน 3. ควรมีบุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรงจำนวน 1-2 คน
2. ขาดการแนะแนวในการศึกษาต่อต่างประเทศ	13	23.21	1. ควรมีครูแนะแนวโดยตรงด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ 2. ควรจัดให้มีการแนะแนวในการศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศตะวันออกกลาง
3. ไม่ครอบคลุมการส่งเสริมความสามารถที่หลากหลาย	9	16.07	ควรแนะแนวให้ทั่วถึงและครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
8. การแนะแนวการศึกษา			8. การแนะแนวการศึกษา
4. ขาดความต่อเนื่องในการแนะแนว	7	12.5	ควรมีการวางแผนการแนะแนวอย่างต่อเนื่อง ในระยะสั้นและระยะยาว
5. ขาดข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน	7	12.5	ดำเนินการประสานและแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารใหม่ ๆ ร่วมหน่วยงานและองค์กร ทางการศึกษาอื่น
6. ขาดความรู้เรื่องแนะแนว	5	8.92	1. จัดอบรมเรื่องการแนะแนวการศึกษา 2. ประเมินและติดตามเป็นระยะ ๆ 3. ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับแนะแนว การศึกษาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1-2 ครั้ง
รวม	56	100	

จากตารางที่ 24 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการแนะแนวการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านครูแนะแนวมีงานมากและต้องรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากงานแนะแนว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.78 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ครูแนะแนวควรวางแผนล่วงหน้าเพื่อเตรียมพร้อมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แก่ผู้เรียน 2) จัดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการสอนหรืออาจลดคาบสอน และ 3) ควรมีบุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรงจำนวน 1-2 คน รองลงมาปัญหาด้านการขาดการแนะแนวในการศึกษาต่อต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 23.21 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรมีครูแนะแนวโดยตรงด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ และ 2) ควรจัดให้มีการแนะแนวในการศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศตะวันออกกลาง และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านการขาดความรู้เรื่องแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 8.92 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) จัดอบรมเรื่องการแนะแนวการศึกษา 2) ประเมินและติดตามเป็นระยะ ๆ และ 3) ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับแนะแนวการศึกษาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1-2 ครั้ง

9. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 25 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา			9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
1. การเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อย	17	19.54	1. ควรมีแนวทางในการสร้างความมั่นคงแก่บุคลากรในโรงเรียน 2. ควรกำหนดระยะเวลาการลาออกของบุคลากรให้ชัดเจน 3. สร้างทีมงานให้ทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาแทนกันได้
2. บุคลากรยังไม่เห็นความสำคัญของงานประกัน คิดว่าเป็นภาระมากกว่า	15	17.24	1. ปรับทัศนคติบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา 2. สร้างความตระหนักด้วยการแจ้งข้อดีและข้อดีของการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	13	14.94	ควรปรับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
4. ไม่ค่อยมีการเก็บหลักฐานในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	13	14.94	สร้างระบบหรือใช้โปรแกรมเพื่อเก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา
5. ขาดระบบประกันคุณภาพการศึกษา	13	14.94	ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. ยังขาดความร่วมมือจากทุกฝ่าย	9	10.34	สร้างความตระหนักและประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา
7. บุคลากรขาดความรู้เรื่องประกันคุณภาพการศึกษา	7	8.04	1. อบรมและให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา 2. สร้างความตระหนักและให้ความสำคัญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
รวม	87	100	

จากตารางที่ 25 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า

ปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.54 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรมีแนวทางในการสร้างความมั่นคงแก่บุคลากรในโรงเรียน 2) ควรกำหนดระยะเวลาการลาออกของบุคลากรให้ชัดเจน และ 3) สร้างทีมงานให้ทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาแทนกันได้ รองลงมาปัญหาด้านบุคลากรยังไม่เห็นความสำคัญของงานประกัน คิดว่าเป็นภาระมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 17.24 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ปรับทัศนคติบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และ 2) สร้างความตระหนักด้วยการแจ้งข้อดีและข้อดีของการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ บุคลากรขาดความรู้เรื่องประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.04 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1)อบรมและให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และ 2) สร้างความตระหนักและให้ความสำคัญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

10. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ปรากฏผลดังตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 26 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน			10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
1. วิธีการยังไม่หลากหลายและไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย	11	21.15	1. สำรวจความต้องการของชุมชนและให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 2. มุ่งเน้นการพบปะและการให้ความรู้แก่ชุมชน
2. ชุมชนรอบสถานศึกษาขาดการศึกษา	9	17.30	1. ควรส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชนและด้านอาชีพ 2. ควรส่งเสริมความรู้วิชาการศาสนาในหมู่บ้านและชุมชน 3. จัดให้มีการบรรยายธรรมในเช้าวันศุกร์
3. ไม่มีการจัดทำโครงการและกิจกรรม	7	13.46	1. ควรจัดโครงการและกิจกรรม โดยประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ 2. จัดโครงการส่งเสริมด้านวิชาการอย่างน้อยปีละ 3-4 ครั้ง

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน			10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
4. ขาดคณะทำงานในการส่งเสริมงานวิชาการแก่ชุมชน	7	13.46	1. แต่งตั้งคณะทำงานและร่วมแรงร่วมใจในการทำงานเพื่อชุมชน 2. คณะทำงานควรมีผู้แทนของโรงเรียนชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. การจัดนิทรรศการในชุมชนมีน้อย	5	9.61	1. ควรจะมีการจัดนิทรรศการในชุมชนรอบสถานศึกษา 2. ควรจัดให้มีนิทรรศการที่มีความหลากหลายทั้งด้านวิชาการ กีฬาและอาชีพ
6. การจัดเนื้อหาด้านวิชาการไม่สอดคล้องกับชุมชน	5	9.61	1. สสำรวจความต้องการของชุมชน 2. ควรจัดเนื้อหาด้านวิชาการให้สอดคล้องกับชุมชน
7. ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการรับรู้ข่าวสารที่ทันสมัย	5	9.61	สร้างความเข้าใจแก่ชุมชนให้เลือกรับข้อมูลข่าวสารและกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี
8. ขาดการประชาสัมพันธ์	3	5.76	ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้น
รวม	52	100	

จากตารางที่ 26 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนพบว่า ปัญหาด้านวิธีการยังไม่หลากหลายและไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.15 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) สสำรวจความต้องการของชุมชนและให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และ 2) มุ่งเน้นการพบปะและการให้ความรู้แก่ชุมชน รองลงมาปัญหาด้านชุมชนรอบสถานศึกษาขาดการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.30 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชนและด้านอาชีพ 2) ควรส่งเสริมความรู้วิชาการศาสนาในหมู่บ้านและชุมชน และ 3) จัดให้มีการบรรยายธรรมในเช้าวันศุกร์ และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 5.76 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้น

11. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ปรากฏผลดังตารางที่ 27 ดังนี้

ตารางที่ 27 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ			11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ
1. ขาดความต่อเนื่องและการติดตาม	8	24.24	1. ควรมีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการประสานความร่วมมือ 2. ควรมีการประสานงานและติดตามอย่างต่อเนื่อง
2. ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน	7	21.21	1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด 2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรทางการศึกษาในต่างประเทศ 3. จัดการแข่งขันงานวิชาการระดับภูมิภาคและระดับชาติ
3. ยังขาดความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ	5	15.15	1. จัดประชุมหาแนวทางการพัฒนางานวิชาการระหว่างสถานศึกษาและองค์กร 2. จัดกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ระหว่างระหว่างสถานศึกษาและองค์กร
4. เวลาและสถานที่ไม่อำนวย	5	15.15	1. ควรประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุเคราะห์สถานที่และบริหารเวลาตามความเหมาะสม 2. หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความช่วยเหลือในการดูแลและประสานงาน
5. ขาดการประสานงานที่ดี	5	15.15	1. พบปะพูดคุยสนทนาระหว่างโรงเรียน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ			11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ
			ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
			2. ปรับระบบการประสานงาน
			3. แต่งตั้งคณะทำงาน
6. ยังไม่ครอบคลุมถึงองค์กร ส่วนใหญ่ระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน	3	9.09	ควรจัดให้มีการประสานงานและทำงานร่วมกันครอบคลุมองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน
รวม	33	100	

จากตารางที่ 27 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ พบว่า ปัญหาด้านขาดความต่อเนื่องและการติดตาม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.24 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรมีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการประสานความร่วมมือ และ 2) ควรมีการประสานงานและติดตามอย่างต่อเนื่อง รองลงมาปัญหาด้านขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน คิดเป็นร้อยละ 21.21 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรทางการศึกษาในต่างประเทศ และ 3) จัดการแข่งขันงานวิชาการระดับภูมิภาคและระดับชาติ และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ยังไม่ครอบคลุมถึงองค์กร ส่วนใหญ่ระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 9.09 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรจัดให้มีการประสานงานและทำงานร่วมกันครอบคลุมองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน

12. ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 28 ดังนี้

ตารางที่ 28 ปัญหาและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	แนวทาง
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา			12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
1. ขาดความต่อเนื่องและการติดตาม	9	23.68	1. ควรมีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 2. ควรมีการประสานงานและติดตามอย่างต่อเนื่อง 3. เข้าเยี่ยมเยียนและพบปะตามโอกาสอันววย
2. ขาดความร่วมมือและทำเพื่อส่วนรวมอย่างจริงจัง	7	18.42	1. จัดประชุมหาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2. จัดกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและองค์กร
3. ยังมีสถานศึกษาที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนน้อยและไม่ทั่วถึง	7	18.42	จัดทำแผนงานและงบประมาณให้เพียงพอและครอบคลุม
4. ขาดการประสานงานที่ดี	7	18.42	1. พบปะพูดคุยสนทนาระหว่างโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2. ปรับระบบการประสานงาน 3. แต่งตั้งคณะทำงานในการประสานงาน
5. มีคณะทำงานไม่เพียงพอในการลงพื้นที่	5	13.18	1. ประชุมวางแผนคณะทำงานการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2. แต่งตั้งคณะทำงานในการลงพื้นที่
6. เวลาของโรงเรียนกับชุมชนไม่สอดคล้อง	3	7.89	1. ประชุมระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการบริหารจัดการเวลาให้มีความเหมาะสม 2. ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนตามเวลาที่อันววย
รวม	38	100	

จากตารางที่ 28 ปัญหาการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านขาดความต่อเนื่องและการติดตามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.68 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ควรมีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 2) ควรมีการประสานงานและติดตามอย่างต่อเนื่อง และ 3) เข้าเยี่ยมเยียนและพบปะตามโอกาสอันควร รองลงมาปัญหาด้านขาดความร่วมมือและทำเพื่อส่วนรวมอย่างจริงจัง คิดเป็นร้อยละ 18.42 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) จัดประชุมหาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 2) จัดกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและองค์กร และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ เวลาของโรงเรียนกับชุมชนไม่สอดคล้อง คิดเป็นร้อยละ 7.89 โดยมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ 1) ประชุมระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการบริหารจัดการเวลาให้มีความเหมาะสม และ 2) ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนตามเวลาที่อำนวย

2.1.4 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย ดังนี้ 1) วิเคราะห์แบบสอบถามการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการของโรงเรียนและสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 2) วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลต่อการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และ 4) วิเคราะห์แนวทางการบริหารวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามขอบข่ายงานวิชาการ จำนวน 12 ด้าน

2.1.4.1 สภาพทั่วไปของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีรายละเอียดสภาพทั่วไปของโรงเรียน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ขอบข่ายการบริหารงาน

วิชาการ ลักษณะการบริหารจัดการศึกษา และสภาพการบริหารจัดการศึกษา และ 2) ด้านสภาพการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ มีรายละเอียดปรากฏ ดังนี้

2.1.4.1.1 ด้านการบริหารจัดการ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ลักษณะการบริหารจัดการศึกษา และสภาพการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

2.1.4.1.1.1 ขอบข่ายการบริหารงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานด้านงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 29 ดังนี้

ตารางที่ 29 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของการบริหารจัดการเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอบข่ายการบริหารงาน	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารงานวิชาการ	294	79.5
การบริหารงานบุคคล	222	60.0
การบริหารงานด้านงบประมาณ	208	56.2
การบริหารงานทั่วไป	241	65.1
อื่น ๆ (อาคารสถานที่ และกิจการนักเรียน)	41	11.1

จากตารางที่ 29 พบว่า ขอบข่ายการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.5 รองลงมา การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานด้านงบประมาณ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 65.1, 60.0, 56.2 และ 11.1 ตามลำดับ

2.1.4.1.1.2 ลักษณะการบริหารจัดการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับลักษณะการบริหารจัดการศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในลักษณะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารโดยการกระจายอำนาจ และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 30 ดังนี้

ตารางที่ 30 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของการบริหารจัดการเกี่ยวกับลักษณะการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ลักษณะการบริหารจัดการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	63	17.0
การบริหารโดยการกระจายอำนาจ	207	55.9
การบริหารแบบมีส่วนร่วม	83	22.4
อื่น ๆ (การบริหารแบบหะละเกาะฮ)	2	5

จากตารางที่ 30 พบว่า ลักษณะการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีลักษณะการบริหารโดยการกระจายอำนาจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.9 รองลงมา มีลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 22.4, 17.0 และ 5 ตามลำดับ

2.1.4.1.1.3 สภาพการบริหารจัดการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในสภาพการบริหารที่มีความอิสระและมีความคล่องตัว ไม่มีความเป็นอิสระและความคล่องตัว มีความยุ่งยากลำบาก และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 31 ดังนี้

ตารางที่ 31 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของการบริหารจัดการเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

สภาพการบริหารจัดการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีความอิสระและมีความคล่องตัว	293	79.2

สภาพการบริหารจัดการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีความอิสระและมีความคล่องตัว	31	8.4
มีความยุ่งยากลำบาก	25	6.8
อื่น ๆ	3	.8

จากตารางที่ 31 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีสภาพการบริหารจัดการที่มีความอิสระและมีความคล่องตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.2 รองลงมา ไม่มีความอิสระและมีความคล่องตัว มีความยุ่งยากลำบาก และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 8.4, 6.8 และ .8 ตามลำดับ

2.1.4.1.2 สภาพการบริหารงานวิชาการ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล และ 4) ด้านส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ มีรายละเอียดปรากฏในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1.4.1.2.1 ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวางแผนและการบริหารจัดการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย ประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) การประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของโรงเรียน 2) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่มีโครงการและกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 3) การอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน 4) ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียน 5) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียน และ 6) การจัดวางระบบบริหารงานวิชาการ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

2.1.4.1.2.1.1 การประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ประกอบด้วย คณะครูใน

โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 32 ดังนี้

ตารางที่ 32 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการประชุมชี้แจงประชาสัมพันธให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การประชุมชี้แจงประชาสัมพันธให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
คณะครูในโรงเรียน	354	95.7
ผู้ปกครองนักเรียน	250	67.6
คณะกรรมการสถานศึกษา	235	63.5
นักเรียน	239	64.6
อื่น ๆ	7	1.9

จากตารางที่ 32 พบว่า การประชุมชี้แจงประชาสัมพันธให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีการประชุมชี้แจงประชาสัมพันธให้คณะครูในโรงเรียนทราบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.7 รองลงมา เป็นผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 67.6, 64.6, 63.5 และ 1.9 ตามลำดับ

2.1.4.1.2.1.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่มีโครงการและกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่มีโครงการและกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย จำนวนโครงการและจำนวนกิจกรรม ปรากฏดังตารางที่ 33 ดังนี้

ตารางที่ 33 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่มีโครงการและกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่มีโครงการและ กิจกรรมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน	318	85.9
ไม่มีโครงการและกิจกรรม	32	8.6

จากตารางที่ 33 พบว่า การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่มีโครงการและกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 85.9 และไม่มี การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี คิดเป็นร้อยละ 8.6

2.1.4.1.2.1.3 การอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย ครู ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 34 ดังนี้

ตารางที่ 34 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการ สอนตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์	จำนวน	ร้อยละ
มีการอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้อง	339	91.6
ครู	313	84.6
ผู้บริหารโรงเรียน	249	67.3
คณะกรรมการสถานศึกษา	66	17.8
อื่น ๆ	13	3.5
ไม่มีการอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้อง	23	6.2

จากตารางที่ 34 พบว่า การอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมมีการอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 91.6 โดยครูมีการอบรมพัฒนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.6 รองลงมา เป็นผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 67.3, 17.8 และ 3.5 ตามลำดับ และไม่มีการอบรมพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 6.2

2.1.4.1.2.1.4 ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย มีและครบในทุกด้าน มีแต่ยังไม่ครบทุกด้าน ไม่มีเลย และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 35 ดังนี้

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	จำนวน	ร้อยละ
มีและครบในทุกด้าน	76	20.5
มีแต่ยังไม่ครบทุกด้าน	259	70.0
ไม่มีเลย	16	4.3
อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 35 พบว่า ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีแต่ยังไม่ครบทุกด้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมา มีและครบในทุกด้าน และไม่มีเลย คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ 4.3 ตามลำดับ

2.1.4.1.2.1.5 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย มีผู้รับผิดชอบ และไม่มีผู้รับผิดชอบ ปรากฏดังตารางที่ 36 ดังนี้

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	จำนวน	ร้อยละ
มีผู้รับผิดชอบ	245	66.2
ไม่มีผู้รับผิดชอบ	104	28.1

จากตารางที่ 36 พบว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้รับผิดชอบตามคำสั่งแต่งตั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.2 และไม่มีผู้รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 28.1

2.1.4.1.2.1.6 การจัดวางระบบบริหารงานวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดวางระบบบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การนำระบบเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ จัดการเรียนการสอนแบบเครือข่ายในโรงเรียน จัดการเรียนการสอนแบบเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 37 ดังนี้

ตารางที่ 37 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการจัดวางระบบบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดวางระบบบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
ดำเนินการแล้ว	325	87.8
การนำระบบเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้	252	68.1
จัดการเรียนการสอนแบบเครือข่ายในโรงเรียน	149	40.3

การจัดวางระบบบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
จัดการเรียนการสอนแบบเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ	88	23.8
ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	40	10.8
อื่น ๆ	9	2.4
ยังไม่ได้ดำเนินการ	30	8.1

จากตารางที่ 37 พบว่า การจัดวางระบบบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการดำเนินการแล้ว คิดเป็นร้อยละ 87.8 โดยมีการนำระบบเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.1 รองลงมา จัดการเรียนการสอนแบบเครือข่ายในโรงเรียน จัดการเรียนการสอนแบบเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 40.3, 23.8, 10.8 และ 2.4 ตามลำดับ และยังไม่ได้ดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 8.1

2.1.4.1.2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดกิจกรรมในด้านการเรียนการสอน 3) การจัดเครือข่ายพัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอน และ 4) การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารและครู ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

2.1.4.1.2.2.1 การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วม และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 38 ดังนี้

ตารางที่ 38 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
คณะครูในโรงเรียน	342	92.4
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	218	58.9
ผู้แทนผู้ปกครอง	167	45.1
ผู้แทนศิษย์เก่า	83	22.4
อื่น ๆ	9	2.4

จากตารางที่ 38 พบว่า การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการเปิดโอกาสให้คณะครูในโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.4 รองลงมา เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 58.9, 45.1, 22.4 และ 2.4 ตามลำดับ

2.1.4.1.2.2 การจัดกิจกรรมในด้านการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมในด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย แบบแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แบบบูรณาการ กิจกรรมสอนรวมชั้น (ทุกชั้นรวมกันเป็นชั้นเดียวกัน) กิจกรรมจับคู่ (ระดับชั้นเดียวกันและต่างชั้น) กิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมการทำงานรายบุคคล กิจกรรมการสอนโดยกลุ่มเพื่อน (เพื่อนสอนเพื่อน) และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 39 ดังนี้

ตารางที่ 39 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการจัดกิจกรรมในด้านการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดกิจกรรมในด้านการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
แบบแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้	247	66.8
แบบบูรณาการ	237	64.1
กิจกรรมสอนรวมชั้น (ทุกชั้นรวมกันเป็นชั้นเดียวกัน)	120	32.4
กิจกรรมจับคู่ (ระดับชั้นเดียวกันและต่างชั้น)	48	13.0
กิจกรรมกลุ่มย่อย	161	43.5
กิจกรรมการทำงานรายบุคคล	111	30.0
กิจกรรมการสอนโดยกลุ่มเพื่อน (เพื่อนสอนเพื่อน)	109	29.5

การจัดกิจกรรมในด้านการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ	15	4.1

จากตารางที่ 39 พบว่า การจัดกิจกรรมในด้านการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดกิจกรรมแบบแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมา แบบบูรณาการกิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมสอนรวมชั้น (ทุกชั้นรวมกันเป็นชั้นเดียวกัน) กิจกรรมการทำงานรายบุคคล กิจกรรมการสอนโดยกลุ่มเพื่อน (เพื่อนสอนเพื่อน) กิจกรรมจับคู่ (ระดับชั้นเดียวกันและต่างชั้น) คิดเป็นร้อยละ 64.1, 43.5, 32.4, 30.0, 29.5, 13.0 และ 4.1 ตามลำดับ

2.1.4.1.2.2.3 การจัดเครือข่ายพัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดเครือข่ายพัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย การจัดเครือข่ายภายในโรงเรียน การจัดเครือข่ายระหว่างโรงเรียน การจัดเครือข่ายระหว่างกลุ่มโรงเรียน และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 40 ดังนี้

ตารางที่ 40 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการจัดเครือข่ายพัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การจัดเครือข่ายพัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดเครือข่าย	283	76.5
การจัดเครือข่ายภายในโรงเรียน	237	64.1
การจัดเครือข่ายระหว่างโรงเรียน	113	30.5
การจัดเครือข่ายระหว่างกลุ่มโรงเรียน	62	16.8
อื่น ๆ	7	1.9
ไม่มีการจัดเครือข่าย	71	19.2

จากตารางที่ 40 พบว่า การจัดเครือข่ายพัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมมีการจัดเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 76.5 มีการจัดเครือข่ายภายในโรงเรียน

มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.1 รองลงมา มีการจัดเครือข่ายระหว่างโรงเรียน การจัดเครือข่ายระหว่างกลุ่มโรงเรียน และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 30.5, 16.8 และ 1.9 ตามลำดับ และไม่มีการจัดเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 19.2

2.1.4.1.2.2.4 การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารและครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารและครู ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านเทคนิคการสอน ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 41 ดังนี้

ตารางที่ 41 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารและครู	จำนวน	ร้อยละ
มีการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	315	85.1
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	269	72.7
ด้านการวัดและประเมินผล	214	57.8
ด้านเทคนิคการสอน	252	68.1
ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	197	53.2
อื่น ๆ	17	4.6
ไม่มีการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	42	11.4

จากตารางที่ 41 พบว่า การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมมีการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 85.1 มีการอบรมพัฒนาด้านการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.7 รองลงมา ด้านเทคนิคการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 68.1, 57.8, 53.2 และ 4.6 ตามลำดับ และไม่มี การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 11.4

2.1.4.1.2.3 ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1) การจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล
- 2) การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่

ผู้บริหารและครู 3) การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำสุดและผ่านน้อยที่สุด และ 4) การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่ครูละเลยไม่ค่อยปฏิบัติกันหรือปฏิบัติกันน้อยที่สุด ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

2.1.2.3.1 การจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย มีคณะกรรมการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชาพิจารณ์โดยผู้เกี่ยวข้องของทุกฝ่าย และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 42 ดังนี้

ตารางที่ 42 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล	346	93.5
มีคณะกรรมการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล	298	80.5
ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	193	52.2
ประชาพิจารณ์โดยผู้เกี่ยวข้องของทุกฝ่าย	111	30.0
อื่น ๆ	8	2.2
2. ไม่ได้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล	24	6.5

จากตารางที่ 42 พบว่า การจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมได้มีการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 93.5 โดยมีคณะกรรมการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.5 รองลงมา ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชาพิจารณ์โดยผู้เกี่ยวข้องของทุกฝ่าย และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 52.2, 30.0 และ 2.2 ตามลำดับ และไม่ได้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 3.8

2.1.2.3.2 การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้บริหารและครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้บริหารและครู ประกอบด้วย การอบรมด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การอบรมพัฒนาความรู้

เกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผล การอบรมการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 43 ดังนี้

ตารางที่ 43 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้บริหารและครู	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รับการอบรม	337	91.1
การอบรมด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล	297	80.3
การอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผล	250	67.6
การอบรมการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน	156	42.2
อื่น ๆ	5	1.4
2. ไม่ได้รับการอบรม	20	5.4

จากตารางที่ 43 พบว่า การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมผู้บริหารและครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 91.1 โดยได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.3 รองลงมา การอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผล การอบรมการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 67.6, 42.2 และ 1.4 ตามลำดับ และไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 5.4

2.1.2.3.3 การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำสุดและผ่านน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำสุดและผ่านน้อยที่สุด ประกอบด้วย การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน การประเมินคุณภาพระดับชาติ และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 44 ดังนี้

ตารางที่ 44 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำสุดและผ่านน้อยที่สุดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำสุดและผ่านน้อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	235	63.5
การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	151	40.8
การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	147	39.7
การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน	168	45.4
การประเมินคุณภาพระดับชาติ	224	60.5
อื่น ๆ	8	2.2

จากตารางที่ 44 พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำสุดและผ่านน้อยที่สุดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.5 รองลงมา การประเมินคุณภาพระดับชาติ การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 60.5, 45.4, 40.8, 39.7 และ 2.2 ตามลำดับ

2.1.2.3.4 การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่ครูละเลยไม่ค่อยปฏิบัติกัน หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่ครูละเลยไม่ค่อยปฏิบัติกัน หรือปฏิบัติน้อยที่สุด ประกอบด้วย การตรวจแบบฝึกหัด การให้นักเรียนทำเพิ่มผลงาน การใช้แบบสังเกต การใช้แบบทดสอบแบบปรนัย การใช้แบบทดสอบแบบอัตนัย การตรวจผลงานนักเรียน และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 45 ดังนี้

ตารางที่ 45 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่ครูละเลยไม่ค่อยปฏิบัติกัน หรือปฏิบัติน้อยที่สุดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่ครูละเลยไม่ ค่อยปฏิบัติกัน หรือปฏิบัติน้อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจแบบฝึกหัด	93	25.1
การให้นักเรียนทำแฟ้มผลงาน	237	64.1
การใช้แบบสังเกต	181	48.9
การใช้แบบทดสอบแบบปรนัย	76	20.5
การใช้แบบทดสอบแบบอัตนัย	71	19.2
การตรวจผลงานนักเรียน	83	22.4
และอื่น ๆ	5	1.4

จากตารางที่ 45 พบว่า การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่ครูละเลยไม่ค่อยปฏิบัติกัน หรือปฏิบัติน้อยที่สุดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ครูมีการละเลยในการให้นักเรียนทำแฟ้มผลงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.1 รองลงมา การใช้แบบสังเกต การตรวจแบบฝึกหัด การตรวจผลงานนักเรียน การใช้แบบทดสอบแบบปรนัย การใช้แบบทดสอบแบบอัตนัย และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 48.9, 25.1, 22.4, 20.5, 19.2 และ 1.4 ตามลำดับ

2.1.4.1.2.4 ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) การสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 2) การนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 3) การจัดเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 4) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการกับกลุ่มเครือข่ายภายในโรงเรียน และ 5) การสนับสนุนทางด้านวิชาการขององค์กรเอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโรงเรียน ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

2.1.4.1.2.4.1 การสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย ครูภัณฑ์คอมพิวเตอร์ สื่อ

มัลติมีเดีย ครูจ้างสอน ครูธุรการโรงเรียน การจ้างวิทยากรภายนอกเพื่อช่วยสอน และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 46 ดังนี้

ตารางที่ 46 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	จำนวน	ร้อยละ
ครูภัณฑ์คอมพิวเตอร์	274	74.1
สื่อมัลติมีเดีย	256	69.2
ครูจ้างสอน	92	24.9
ครูธุรการโรงเรียน	108	29.2
การจ้างวิทยากรภายนอกเพื่อช่วยสอน	141	38.1
อื่น ๆ	9	2.4

จากตารางที่ 46 พบว่า การสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการสนับสนุนครูภัณฑ์คอมพิวเตอร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1 รองลงมา สื่อมัลติมีเดีย การจ้างวิทยากรภายนอกเพื่อช่วยสอน ครูธุรการโรงเรียน ครูจ้างสอน และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 69.2, 38.1, 29.2, 24.9 และ 2.4 ตามลำดับ

2.1.4.1.2.4.2 การนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 47 ดังนี้

ตารางที่ 47 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับการนิเทศ	305	82.4
นิเทศโดยศึกษานิเทศก์	70	18.9
นิเทศโดยผู้บริหารโรงเรียน	245	66.2
นิเทศโดยเพื่อนครูในโรงเรียน	187	50.5
อื่น ๆ	17	4.6
ไม่ได้รับการนิเทศ	57	15.4

จากตารางที่ 47 พบว่า การนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมได้รับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 82.4 มีการนิเทศโดยผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมา นิเทศโดยเพื่อนครูในโรงเรียน นิเทศโดยศึกษานิเทศก์ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 50.5, 18.9 และ 4.6 ตามลำดับ และไม่ได้รับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 15.4

2.1.4.1.2.4.3 การจัดเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย อบรมแนวทางการพัฒนาหลักสูตร อบรมเทคนิคการสอนและแผนการสอน อบรมสื่อและเทคโนโลยีการสอน อบรมการวัดผลประเมินผล และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 48 ดังนี้

ตารางที่ 48 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการจัดเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดเครือข่าย	290	78.4
อบรมแนวทางการพัฒนาหลักสูตร	222	60.0
อบรมเทคนิคการสอนและแผนการสอน	234	63.2

การจัดเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	จำนวน	ร้อยละ
อบรมสื่อและเทคโนโลยีการสอน	181	48.9
อบรมการวัดผลประเมินผล	132	35.7
อื่น ๆ	5	1.4
ไม่มีการจัดเครือข่าย	64	17.3

จากตารางที่ 48 พบว่า การจัดเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมมีการจัดเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 78.4 มีการอบรมเทคนิคการสอนและแผนการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมา อบรมแนวทางการพัฒนาหลักสูตร อบรมสื่อและเทคโนโลยีการสอน อบรมการวัดผลประเมินผล และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 60.0, 48.9, 35.7 และ 1.4 ตามลำดับ และไม่มีการจัดเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 17.3

2.1.4.1.2.4.4 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการกับกลุ่มเครือข่ายภายในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการกับกลุ่มเครือข่ายภายในโรงเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาครู กิจกรรมพัฒนากระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการศึกษาดูงาน กิจกรรมพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 49 ดังนี้

ตารางที่ 49 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการกับกลุ่มเครือข่ายภายในโรงเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการกับกลุ่มเครือข่ายภายในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมพัฒนาครู	278	75.1
กิจกรรมพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	242	65.4
กิจกรรมการศึกษาดูงาน	224	60.5
กิจกรรมพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	147	39.7
และอื่น ๆ	15	4.1

จากตารางที่ 49 พบว่า การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการกับกลุ่มเครือข่ายภายในโรงเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาครูมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.1 รองลงมา กิจกรรมพัฒนากระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการศึกษาดูงาน กิจกรรมพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 65.4, 60.5, 39.7 และ 4.1 ตามลำดับ

2.1.4.1.2.4.5 การสนับสนุนทางด้านวิชาการขององค์กรเอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสนับสนุนทางด้านวิชาการขององค์กรเอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์การเรียน ด้านแรงงาน ด้านการเป็นวิทยากร และอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ 50 ดังนี้

ตารางที่ 50 ข้อมูลจำนวนและร้อยละการสนับสนุนทางด้านวิชาการขององค์กรเอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การสนับสนุนทางด้านวิชาการขององค์กรเอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ด้านงบประมาณ	161	43.5
ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์การเรียน	159	43.0
ด้านแรงงาน	111	30.0
ด้านการเป็นวิทยากร	147	39.7
และอื่น ๆ	28	7.6

จากตารางที่ 50 พบว่า การสนับสนุนทางด้านวิชาการขององค์กรเอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการสนับสนุนในด้านงบประมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมา ด้านหนังสือวัสดุอุปกรณ์การเรียน ด้านการเป็นวิทยากร ด้านแรงงาน และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 43.0, 39.7, 30.0 และ 7.6 ตามลำดับ

2.1.5 คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรากฏดังตารางที่ 51 ดังนี้

ตารางที่ 51 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 8 ด้าน

คุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การศรัทธา (อีมาน)	4.48	.930	มาก
2. การทำความดี (อิบาดะฮ์)	4.32	.878	มาก
3. คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	4.24	.899	มาก
4. สติปัญญา	4.13	.918	มาก
5. จิตใจ (นัฟส) และจิตวิญญาณ (รูห)	4.39	.903	มาก
6. ร่างกาย	4.33	.803	มาก
7. สังคม	4.25	.742	มาก
8. ทักษะด้านอาชีพ	4.14	.881	มาก
รวม	4.28	.771	มาก

จากตารางที่ 51 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศรัทธา (อีมาน) มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = .930) รองลงมา ด้านจิตใจ (นัฟส) และจิตวิญญาณ (รูห) ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = .903) ด้านร่างกาย ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .722) ด้านการทำความดี (อิบาดะฮ์) ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .878) ด้านสังคม ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .742) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ) ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .899) ทักษะด้านอาชีพ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = .881) ตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านสติปัญญา ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .918)

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการศรัทธา (อีมาน) ปรากฏผลดังตารางที่ 52 ดังนี้

ตารางที่ 52 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการศรัทธา (อีมาน)

การศรัทธา (อีมาน)	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีการศรัทธาอย่างหนักแน่นมั่นคงต่ออัลลอฮ์ ﷻ บรรดามลาอิกะฮ์ บรรดาศาครัมگیر์ บรรดาศาสนทูต วันปรโลก (อาคิเราะฮ์) และกฎสภาวะทั้งดีและชั่วมาจากอัลลอฮ์	4.56	.704	มาก
2. มีหัวใจที่รำลึกถึงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ ﷻ	4.51	.752	มาก
3. มีหัวใจที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ	4.47	.769	มาก
4. มีความเชื่อว่าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงเผ้ามองคำพูดและการกระทำของเขาตลอดเวลา	4.55	.686	มาก
5. มีหัวใจที่ห่างไกลจากสิ่งที่ทำให้เกิดการตั้งภาคี (ชิริก) ต่ออัลลอฮ์ ﷻ	4.57	.648	มาก
รวม	4.48	.930	มาก

จากตารางที่ 52 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการศรัทธา (อีมาน) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีหัวใจที่ห่างไกลจากสิ่งที่ทำให้เกิดการตั้งภาคี (ชิริก) ต่ออัลลอฮ์ ﷻ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = .648) รองลงมา มีการศรัทธาอย่างหนักแน่นมั่นคงต่ออัลลอฮ์ ﷻ บรรดามลาอิกะฮ์ บรรดาศาครัมگیر์ บรรดาศาสนทูต วันปรโลก (อาคิเราะฮ์) และกฎสภาวะทั้งดีและชั่วมาจากอัลลอฮ์ ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = .704) มีความเชื่อว่าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงเผ้ามองคำพูดและการกระทำของเขาตลอดเวลา ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = .686) และมีหัวใจที่รำลึกถึงความยิ่งใหญ่

ของอัลลอฮ์ $\bar{x} = 4.51$, S.D. = .752) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีหัวใจที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ $\bar{x} = 4.47$, S.D. = .769)

2. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการทำความดี (อิบาตะฮฺ) ปรากฏผลดังตารางที่ 53 ดังนี้

ตารางที่ 53 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการทำความดี (อิบาตะฮฺ)

การทำความดี (อิบาตะฮฺ)	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีการทำความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจและถูกต้องตามบทบัญญัติอิสลาม	4.43	.676	มาก
2. มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำความดีควบคู่กับการปฏิบัติ	4.43	.680	มาก
3. มีการปฏิบัติในสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงใช้และละเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม	4.39	.710	มาก
4. มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ศาสนาบังคับ เช่น การละหมาดฟัรฎู และการถือศีลอด	4.50	.660	มาก
5. มีการปฏิบัติสิ่งที่เป็นสุนัตต่าง ๆ เช่น การละหมาดสุนัตและการทำความดีต่าง ๆ	4.28	.767	มาก
รวม	4.32	.878	มาก

จากตารางที่ 53 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านการทำความดี (อิบาตะฮฺ) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ศาสนาบังคับ เช่น การละหมาดฟัรฎูและการถือศีลอด มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .660) รองลงมา มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำความดีควบคู่กับการปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = .680) มีการทำความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจและถูกต้องตามบทบัญญัติอิสลาม ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = .676) และมีการปฏิบัติในสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงใช้และละเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = .710) ตามลำดับ และข้อ

ที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีการปฏิบัติสิ่งที่เป็นสุนัตต่าง ๆ เช่น การละหมาดสุนัตและการทำความดีต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .767)

3. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านคุณธรรมจริยธรรม (อัครลาก) ปรากฏผลดังตารางที่ 54 ดังนี้

ตารางที่ 54 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านคุณธรรมจริยธรรม (อัครลาก)

คุณธรรมจริยธรรม (อัครลาก)	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีมารยาทต่อตนเอง เช่น ความซื่อสัตย์ ความอดทน และมีความตั้งใจมั่น	4.32	.704	มาก
2. มีมารยาทต่อครอบครัว เช่น มีความกตัญญูต่อพ่อแม่และเชื่อมสัมพันธ์ต่อเครือญาติ	4.36	.708	มาก
3. มีมารยาทต่อครูบาอาจารย์ เช่น มีความเคารพ มีระเบียบวินัย ชยัน และตรงต่อเวลา	4.29	.771	มาก
4. มีมารยาทต่อสังคม เช่น การให้ความร่วมมือในการทำความดีและละเว้นความชั่ว	4.35	.729	มาก
รวม	4.24	.899	มาก

จากตารางที่ 54 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านคุณธรรมจริยธรรม (อัครลาก) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีมารยาทต่อครอบครัว เช่น มีความกตัญญูต่อพ่อแม่และเชื่อมสัมพันธ์ต่อเครือญาติ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .708) รองลงมา มีมารยาทต่อสังคม เช่น การให้ความร่วมมือในการทำความดีและละเว้นความชั่ว ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .729) และมีมารยาทต่อตนเอง เช่น ความซื่อสัตย์ ความอดทน และมีความตั้งใจมั่น ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .704) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีมารยาทต่อครูบาอาจารย์ เช่น มีความเคารพ มีระเบียบวินัย ชยัน และตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .771)

4. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านสติปัญญา ปรากฏผลดังตารางที่ 55 ดังนี้

ตารางที่ 55 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านสติปัญญา

สติปัญญา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีความสามารถในการคิดใคร่ครวญเป้าหมายของการดำเนินชีวิตทั้งโลกนี้และโลกหน้า	4.28	.782	มาก
2. มีความสามารถในการจำแนกระหว่างความดีและความชั่ว	4.37	.707	มาก
3. มีความรู้ความสามารถในการเผยแผ่ศาสนาอิสลามแก่ผู้อื่น	4.15	.814	มาก
4. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตามช่วงวัย	4.11	.812	มาก
รวม	4.13	.918	มาก

จากตารางที่ 55 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านสติปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความสามารถในการจำแนกระหว่างความดีและความชั่ว มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .707) รองลงมา มีความสามารถในการคิดใคร่ครวญเป้าหมายของการดำเนินชีวิตทั้งโลกนี้และโลกหน้า ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .782) และมีความรู้ความสามารถในการเผยแผ่ศาสนาอิสลามแก่ผู้อื่น ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .814) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตามช่วงวัย ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .812)

5. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านจิตใจ (นัฟส) และจิตวิญญาณ (รูห) ปรากฏผลดังตารางที่ 56 ดังนี้

ตารางที่ 56 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะ
ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใน
ด้านจิตใจ (นัฟส) และจิตวิญญาณ (รูห)

จิตใจ (นัฟส) และจิตวิญญาณ (รูห)	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ﷻ	4.51	.684	มาก
2. มีความหวังต่อความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ	4.49	.733	มาก
3. มีความรักต่ออัลลอฮ์ ﷻ	4.52	.691	มาก
4. มีการมอบหมายการงานต่าง ๆ ต่ออัลลอฮ์ ﷻ	4.44	.738	มาก
5. มีความหนักแน่นในการทำความดีและละเว้นความชั่ว	4.40	.723	มาก
รวม	4.39	.903	มาก

จากตารางที่ 56 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านจิตใจ (นัฟส) และจิตวิญญาณ (รูห) ภาพรวม
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความรักต่ออัลลอฮ์ ﷻ มีระดับความคิดเห็นมาก
ที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = .691) รองลงมา มีความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ﷻ ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = .684) มี
ความหวังต่อความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = .733) และมีการมอบหมายการงาน
ต่าง ๆ ต่ออัลลอฮ์ ﷻ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .738) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
คือ มีความหนักแน่นในการทำความดีและละเว้นความชั่ว ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .723)

**6. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านร่างกาย** ปรากฏผลดังตารางที่ 57 ดังนี้

ตารางที่ 57 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะ
ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใน
ด้านร่างกาย

ร่างกาย	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง	4.42	.699	มาก
2. มีการดูแลร่างกายตามบทบัญญัติของศาสนา	4.38	.689	มาก
3. มีการฝึกฝนร่างกายให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานต่าง ๆ อยู่เสมอ	4.34	.738	มาก
รวม	4.33	.803	มาก

จากตารางที่ 57 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านร่างกาย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .707) รองลงมา มีการดูแลร่างกายตามบทบัญญัติของศาสนา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .689) และมีการฝึกฝนร่างกายให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .738) ตามลำดับ

7. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านสังคม ปรากฏผลดังตารางที่ 58 ดังนี้

ตารางที่ 58 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านสังคม

สังคม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีทักษะเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคม เช่น ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์	4.19	.689	มาก
2. ให้ความร่วมมือในการพัฒนาสังคม เช่น มัสยิด โรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.32	.689	มาก
3. ให้ความร่วมมือในการทำความดีและละเว้นความชั่ว	4.34	.688	มาก
4. มีจิตอาสาในการทำงานเพื่อสังคม	4.28	.774	มาก
รวม	4.25	.742	มาก

จากตารางที่ 58 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ให้ความร่วมมือในการทำมาค้าและละเว้นความชั่ว มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .688) รองลงมา ให้ความร่วมมือในการพัฒนาสังคม เช่น มัสยิด โรงเรียน ชุมชน และสังคม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .689) และมีจิตอาสาในการทำงานเพื่อสังคม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .774) และข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีทักษะเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคม เช่น ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .689)

8. คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทักษะด้านอาชีพ ปรากฏผลดังตารางที่ 59 ดังนี้

ตารางที่ 59 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทักษะด้านอาชีพ

ทักษะด้านอาชีพ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. มีความสามารถในการช่วยเหลือครอบครัวด้านการประกอบอาชีพ	4.23	.762	มาก
2. มีความอดทนและขยันในการประกอบอาชีพร่วมกับครอบครัว	4.21	.838	มาก
3. มีการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพเสริมในโรงเรียน	4.12	.852	มาก
รวม	4.14	.881	มาก

จากตารางที่ 59 พบว่า คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความสามารถในการช่วยเหลือครอบครัวด้านการประกอบอาชีพ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = .762) รองลงมา มีความอดทนและขยันในการประกอบอาชีพร่วมกับครอบครัว ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .838) และมีการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพเสริมในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .852) ตามลำดับ

2.1.6 แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีรายละเอียด ประกอบด้วย 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลต่อการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีรายละเอียดปรากฏ ดังนี้

2.1.6.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลต่อการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปรากฏดังตารางที่ 60 ดังนี้

ตารางที่ 60 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลต่อการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ขอบข่ายงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.04	.787	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.11	.827	มาก
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	3.89	.885	มาก
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.91	.796	มาก
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.01	.769	มาก
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	4.05	.776	มาก
7. การนิเทศการศึกษา	3.92	.759	มาก
8. การแนะแนวการศึกษา	4.00	.805	มาก
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	3.82	.849	มาก
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	3.78	.893	มาก
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ	3.75	.865	มาก

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.82	.931	มาก
รวม	3.92	.626	มาก

จากตารางที่ 60 พบว่า การบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลต่อการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = .827) รองลงมา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .776) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .787) ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .769) ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .805) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .789) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .786) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .885) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .931) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .849) และด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .893) ตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .865)

2.1.6.2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามขอบข่ายงานวิชาการ

การวิเคราะห์แนวทางการบริหารวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ปรากฏผล ดังนี้

1. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 61 ดังนี้

ตารางที่ 61 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
1. การบูรณาการหลักสูตรสามัญกับศาสนามุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน	21	11.47
2. มุ่งเน้นพื้นฐานของศาสนา ปฏิบัติได้จริง และควบคู่กับการใช้ชีวิตในโลกนี้	19	10.38
3. ตอบสนองความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียน	19	10.38
4. เพิ่มชั่วโมงให้กับการปลูกจิตสำนึกต่อตนเอง สังคม ศาสนา และอื่น ๆ ให้มากขึ้น	19	10.38
5. ต้องมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและอัตลักษณ์ของชุมชน	17	9.28
6. สามารถพัฒนาตนเอง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม อ่านออกเขียนได้ เข้าใจ ธรรมชาติ รักษาสุขภาพ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	17	9.28
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	17	9.28
8. หลักสูตรควรเน้นความรู้ควบคู่คุณธรรม	17	9.28
9. ต้องเป็นหลักสูตรที่มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โรงเรียน ชุมชน ครู และผู้ปกครอง	15	8.19
10. หลักสูตรต้องมีความชัดเจนและต้องพัฒนาตลอดเวลาตามกาลสมัย	15	8.19
11. ควรเน้นการเรียนวิชาดีฟี่สี่ (อรรถาธิบายอัลกุรอาน)	7	3.82
รวม	183	100

จากตารางที่ 61 แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า ด้านการบูรณาการหลักสูตรสามัญกับศาสนามุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.47 รองลงมาด้านการมุ่งเน้นพื้นฐานของศาสนา ปฏิบัติได้จริง และควบคู่กับการใช้ชีวิตในโลกนี้ การตอบสนองความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียน และการเพิ่มชั่วโมงให้กับการปลูกจิตสำนึกต่อตนเอง สังคม ศาสนา และอื่น ๆ ให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.38 และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านควรเน้นการเรียนวิชาดีฟี่สี่ (อรรถาธิบายอัลกุรอาน) คิดเป็นร้อยละ 3.82

2. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ปรากฏผลดังตารางที่ 62 ดังนี้

ตารางที่ 62 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้		
1. กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงทั้งคุณยาและอาคิเราะฮ์	27	13.77
2. จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของแต่ละราย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	23	11.73
3. ให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา มีความหลากหลายทันสมัย และน่าสนใจ	21	10.71
4. การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนและเป็นแนวทางเดียวกัน	19	9.63
5. ควรที่จะมีการบูรณาการรายวิชาสามัญและศาสนา	19	9.63
6. มุ่งเน้นผู้เรียนมีความประพฤติดี ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	18	9.18
7. สามารถปฏิบัติได้จริงในการใช้ชีวิตประจำวัน	17	8.67
8. ครูผู้สอนควรจะมีความรู้ในวิชาศาสนาและสามัญเท่าเทียมกัน	17	8.67
9. มุ่งเน้นการอ่าน คิด วิเคราะห์	17	8.67
10. มุ่งเน้นการถ่ายทอดที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผล	13	6.63
11. ใช้ระบบการเรียนแบบทะเลาะเกะฮ์ กลุ่มเล็กไม่เกิน 12 คน	5	2.55
รวม	196	100

จากตารางที่ 62 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พบว่า ด้านกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงทั้งคุณยาและอาคิเราะฮ์ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.77 รองลงมาด้านจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของ

แต่ละราย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คิดเป็นร้อยละ 11.73 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านใช้ระบบการเรียนแบบหะละเกาะฮ กลุ่มเล็กไม่เกิน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.55

3. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ปรากฏผลดังตารางที่ 63 ดังนี้

ตารางที่ 63 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน		
1. ประเมินคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 8 ด้านโดยเฉพาะ	19	17.43
2. มีตัวชี้วัดและมาตรฐานในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	17	15.59
3. ประเมินตามสภาพจริงเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน	17	15.59
4. การวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	15	13.76
5. ควรจะมีระบบการประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	15	13.76
6. ครอบคลุมทักษะทุกด้านและทุกสาขา	13	11.92
7. สร้างเครื่องมือวัดผลที่กระตุ้นผู้เรียน	13	11.92
รวม	109	100

จากตารางที่ 63 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนพบว่า ด้านประเมินคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 8 ด้านโดยเฉพาะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.43 รองลงมาด้านการมีตัวชี้วัดและมาตรฐานในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และด้านการประเมินตามสภาพจริงเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 15.59 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านครอบคลุมทักษะทุกด้านและทุกสาขาและด้านสร้างเครื่องมือวัดผลที่กระตุ้นผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 11.92

4. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 64 ดังนี้

ตารางที่ 64 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา		
1. ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละด้าน	23	20.90
2. ควรมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง	17	15.45
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาของผู้เรียน และส่งเสริมเพื่อการพัฒนา	15	13.63
4. ดูปัจจุบันพร้อมของผู้เรียน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา	15	13.63
5. ต้องบริหารจัดการแรงจูงใจ	13	11.81
6. วิจัยเพื่อหาธรรมชาติและแก่นแท้ของผู้เรียนตามยุคสมัย	13	11.81
7. ควรทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา มีชี้ทำเพื่อสร้างผลงาน	7	6.36
8. ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและให้รางวัลตอบแทน	7	6.36
รวม	110	100

จากตารางที่ 64 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาพบว่า ด้านทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละด้าน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.90 รองลงมาด้านควรมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 15.45 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านควรทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา มีชี้ทำเพื่อสร้างผลงานและควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและให้รางวัลตอบแทน คิดเป็นร้อยละ 6.36

5. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 65 ดังนี้

ตารางที่ 65 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		
1. ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา	27	14.21
2. ควรเป็นสื่อที่ส่งผลทางด้านจิตใจและจิตวิญญาณ	23	12.10
3. จัดสื่อให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	21	11.05
4. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแบบฉบับของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ	21	11.05
5. ต้องมีความหลากหลาย	19	10.00
6. ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียน	19	10.00
7. ผู้เรียนนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง	17	8.94
8. สื่อน่าสนใจและดึงดูดใจผู้เรียน	17	8.94
9. เป็นสื่อที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนในมิติที่ดงาม	15	7.89
10. จัดให้มีห้องเก็บสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในแต่ละระดับชั้น	11	5.78
รวม	190	100

จากตารางที่ 65 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพบว่า ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.21 รองลงมาด้านควรเป็นสื่อที่ส่งผลทางด้านจิตใจและจิตวิญญาณ คิดเป็นร้อยละ 12.10 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีห้องเก็บสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในแต่ละระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 5.78

6. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตารางที่ 66 ดังนี้

ตารางที่ 66 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้		
1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	18	19.35
2. ต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	17	18.27
3. ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	13	13.97
4. มุ่งเน้นแหล่งเรียนรู้ที่ป้องกันผู้เรียนให้อยู่ในกรอบของศาสนา (บ้าน โรงเรียน มัสญิด)	11	11.82
5. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสอดคล้องกับหลักศาสนา	11	11.82
6. ควรจัดแหล่งเรียนรู้ให้มากและต่อเนื่อง	9	9.67
7. จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยตรง	7	7.52
8. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยธรรมชาติ ทุกสถานที่และทุกเวลา	7	7.52
รวม	93	100

จากตารางที่ 66 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้พบว่า ด้านการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.35 รองลงมาด้านต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ คิดเป็นร้อยละ 18.27 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยตรงและด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยธรรมชาติทุกสถานที่และทุกเวลา คิดเป็นร้อยละ 7.52

7. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการนิเทศการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 67 ดังนี้

ตารางที่ 67 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการนิเทศการศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
7. การนิเทศการศึกษา		
1. การนิเทศให้ครูเกาะติดผู้เรียนเป็นรายบุคคล จะได้อยู่ภายใต้กรอบคุณลักษณะ มนุษย์ที่สมบูรณ์	19	14.50
2. การนิเทศที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนส่งผลที่ดีต่อ ผู้เรียน	17	12.97
3. มีการนิเทศครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อครูจะได้กวัดขันผู้เรียนให้มีการพัฒนาทุกด้าน	17	12.97
4. การนิเทศทางอิสลามศึกษาตามคุณลักษณะที่ต้องการ	17	12.97
5. การนิเทศให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา (ตักเตือนและกระตุ้น)	15	11.45
6. การนิเทศให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดและทักษะชีวิต	15	11.45
7. ผู้นิเทศต้องเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน	13	9.92
8. การนิเทศให้เด็กพัฒนาและต่อยอดการเรียนรู้	7	5.34
รวม	131	100

จากตารางที่ 67 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการนิเทศการศึกษาพบว่า ด้านการนิเทศให้ครูเกาะติดผู้เรียนเป็นรายบุคคล จะได้อยู่ภายใต้กรอบคุณลักษณะมนุษย์ที่สมบูรณ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.50 รองลงมาด้านการนิเทศที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนส่งผลที่ดีต่อผู้เรียน ด้านการนิเทศครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อครูจะได้กวัดขันผู้เรียนให้มีการพัฒนาทุกด้าน ด้านการนิเทศครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อครูจะได้กวัดขันผู้เรียนให้มีการพัฒนาทุกด้าน และด้านการนิเทศทางอิสลามศึกษาตามคุณลักษณะที่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 12.97 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศให้เด็กพัฒนาและต่อยอดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 5.34

8. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการแนะแนวการศึกษา ปรัชญาผลดังตารางที่ 68 ดังนี้

ตารางที่ 68 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการแนะแนวการศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
8. การแนะนำการศึกษา		
1. แนะนำให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของผู้เรียนแต่ละคน	21	18.42
2. แนะนำที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตทั้งโลกนี้และโลกหน้าให้เกิดดุลยภาพ	19	16.67
3. ต้องมีรูปแบบการแนะนำที่หลากหลาย	17	14.91
4. ควรแนะนำที่สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน	17	14.91
5. แนะนำให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น	15	13.15
6. แนะนำการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตแห่งอิสลาม	11	9.64
7. วิเคราะห์แนวปฏิบัติตนในการเป็นแบบอย่างที่ดีตามบรรพชนยุคแรกของอิสลาม	7	6.14
8. แนะนำให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ด้านการศึกษาและทักษะอาชีพ พร้อมกับคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	7	6.14
รวม	114	100

จากตารางที่ 68 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการแนะนำการศึกษาพบว่า ด้านแนะนำให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของผู้เรียนแต่ละคน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.67 รองลงมาด้านต้องมีรูปแบบการแนะนำที่หลากหลาย และด้านควรแนะนำที่สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 14.91 และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านการแนะนำให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ด้านการศึกษาและทักษะอาชีพ พร้อมกับคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 6.14

9. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 69 ดังนี้

ตารางที่ 69 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา		
1. การประกันที่มีการบริหารจัดการแบบอิสลาม มุ่งเน้นความบริสุทธิ์ โปร่งใส	17	22.07

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
ตรวจสอบได้ และเป็นจริง		
2. ระบบประกันคุณภาพที่มีระบบและรูปแบบที่สมบูรณ์ทั้งตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินในด้านการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	17	22.07
3. มุ่งเน้นการประกันที่ตรวจสอบได้และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	15	19.48
4. การประกันที่สามารถต่อยอดได้หลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแล้ว	15	19.48
5. การทำระบบประกันให้เป็นงานหลัก ไม่เป็นภาระ และเป็นธรรมชาติ	13	16.88
รวม	77	100

จากตารางที่ 69 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า ด้านการประกันที่มีการบริหารจัดการแบบอิสลาม มุ่งเน้นความบริสุทธิ์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นจริงและด้านระบบประกันคุณภาพที่มีระบบและรูปแบบที่สมบูรณ์ทั้งตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินในด้านการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.07 รองลงมาด้านมุ่งเน้นการประกันที่ตรวจสอบได้และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและด้านการประกันที่สามารถต่อยอดได้หลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 19.48 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการทำระบบประกันให้เป็นงานหลัก ไม่เป็นภาระ และเป็นธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 16.88

10. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ปรากฏผลดังตารางที่ 70 ดังนี้

ตารางที่ 70 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน		
1. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่ชุมชน	25	16.77
2. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	23	15.43

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
3. ต้องสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ	21	14.09
4. ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในมัสยิดและมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง	19	12.75
5. ความรู้วิชาการที่ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ มีความหลากหลาย และ เหมาะสมกับบริบทของชุมชน	17	11.40
6. ส่งเสริมสังคมที่ขาดความรู้ ส่งเสริมแห่งการเรียนรู้	15	10.06
7. พัฒนาชุมชนที่รู้แล้ว ให้รู้เพิ่มมากขึ้น	11	7.38
8. เจาะประเด็นหลักที่เป็นปัญหาในสังคม	11	7.38
9. ต้องสร้างนักดาอีย์ (ผู้เผยแพร่ศาสนา) และเป็นแบบอย่างที่ดี	7	4.69
รวม	149	100

จากตารางที่ 70 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนพบว่า ด้านให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่ชุมชน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.77 รองลงมาด้านส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็นร้อยละ 15.43 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านต้องสร้างนักดาอีย์ (ผู้เผยแพร่ศาสนา) และเป็นแบบอย่างที่ดี คิดเป็นร้อยละ 4.69

11. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ปรากฏผลดังตารางที่ 71 ดังนี้

ตารางที่ 71 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ		
1. ให้ความร่วมมือในการทำความดีและละเว้นความชั่ว	23	15.13
2. ต้องสร้างความเข้าใจร่วมกัน	17	11.18
3. ควรเป็นผู้ให้ก่อนอย่างบริสุทธิ์ใจ เพื่อสร้างผู้เรียนที่ดีในอนาคต	17	11.18

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
4. ส่งผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่	17	11.18
5. มีการวางแผนงานและโครงการระยะสั้นและระยะยาวในแต่ละปี	15	9.86
6. ผู้บริหารต้องทำเป็นแบบอย่าง	15	9.86
7. ควรสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	15	9.86
8. แลกเปลี่ยนกิจกรรม Best Practice ของแต่ละโรง	13	8.55
9. จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา	11	7.23
10. การให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สมบูรณ์ได้	9	5.92
รวม	152	100

จากตารางที่ 71 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ พบว่า ด้านการให้ความร่วมมือในการทำมาดีและละเว้นความชั่ว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.13 รองลงมาด้านต้องสร้างความเข้าใจร่วมกัน ด้านควรเป็นผู้ให้ก่อนอย่างบริสุทธิ์ใจ เพื่อสร้างผู้เรียนที่ดีในอนาคต และด้านการส่งผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 11.18 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สมบูรณ์ได้ คิดเป็นร้อยละ 5.92

12. แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 72 ดังนี้

ตารางที่ 72 แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา		

ขอบข่ายงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
1. สอดแทรกความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่โอกาสอำนวย	21	15.55
2. มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	19	14.07
3. ดำเนินการให้สอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละบริบท	19	14.07
4. มีการวางแผนโครงการระยะสั้นและระยะยาวในแต่ละปีงบประมาณ	17	12.59
5. จัดนิทรรศการและจัดงานพบปะ เช่น วันรายอและวันอื่น ๆ	17	12.59
6. นัดเวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้นัดพบเจอกันตามโปรแกรมที่วางไว้	13	9.62
7. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและมีงบประมาณสนับสนุน	11	8.14
8. ทุกสถาบันควรให้การสนับสนุนในการให้ผู้เรียนได้ซึมซับความดีและแบบอย่างที่ดีมีคุณภาพและมีความสมบูรณ์มากขึ้น	11	8.14
9. ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	7	5.18
รวม	135	100

จากตารางที่ 72 แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาพบว่า ด้านการสอดแทรกความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่โอกาสอำนวย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.55 รองลงมาด้านมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และด้านดำเนินการให้สอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละบริบท คิดเป็นร้อยละ 14.07 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.18

ตอนที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความโดดเด่นและมีวัตถุประสงค์ในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาภาคสนามในลักษณะกรณีศึกษาที่ได้รับการยอมรับว่ามีลักษณะการบริหารงานวิชาการที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านศาสนาและสามัญ และเป็นโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย จังหวัดละ 1 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา 2) โรงเรียนศาสนูปถัมภ์ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 3) โรงเรียนอัสตริกีเยห์อิสลามียะห์ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส 4) โรงเรียนจริยธรรมศึกษามูลนิธิ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และ 5) โรงเรียนดารุลมาอาเรฟมูลนิธิ อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล โดยโรงเรียนทั้ง 5 โรงเรียน มีบริบทการบริหารงานวิชาการที่คล้ายคลึงกันและ

มีความแตกต่างกันในบางขอบข่ายงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์พูดคุยกับผู้บริหาร และผู้ที่รับผิดชอบงานวิชาการของแต่ละโรงเรียน ด้วยเทคนิค Snowball Method เมื่อได้ข้อมูลแล้วจึงมาวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้หลักของการวิเคราะห์และตีความข้อมูล แล้วนำมาสรุปเป็นประเด็นตามกรอบการศึกษา และจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ รองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้แทนฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ทั้ง 5 โรงเรียน ผู้ให้การสัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ทุกโรงเรียนได้ให้ความสำคัญและมีความจำเป็นต้องสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยต้องสร้างผู้เรียนให้ยึดมั่นและปฏิบัติบนหลักการพื้นฐานของอิสลาม 3 ประการ คือ ด้านการศรัทธา (อีมาน) ด้านการทำความดี (อิบาดะฮฺ) และด้านอิหฺसान (คุณธรรมจริยธรรม) รองลงมาเป็นด้านสังคม จิตใจ (นิฟส) และจิตวิญญาณ (รูห) ร่างกาย สติปัญญา และทักษะด้านอาชีพ เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะข้างต้นแล้ว ผู้เรียนจะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตวิสัยทัศน์และปรัชญาของโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้านศาสนาเป็นอันดับแรก โดยให้ผู้เรียนเป็นคนดี (มีอีมานและทำความดี) มีคุณธรรมจริยธรรม เก่ง และบำเพ็ญประโยชน์ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

โดยปกติแล้วโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะเน้นการเรียนการสอนด้านศาสนาเป็นอันดับแรก เพราะสัจธรรมทั้งหลายนั้นมาจากวะฮยู มาโดยผ่านวะฮยูของเอกองค์อัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งจะแตกต่างกับการเรียนสมัยใหม่ของระบบ secular ซึ่งแยกศาสนาต่างหาก ด้วยเหตุนี้การที่จะสร้างมนุษย์ให้สมบูรณ์นั้นต้องอาศัยศาสนาเป็นแกนเป็นหลักในการที่จะพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ดังที่พระองค์อัลลอฮฺได้ตรัสในอายะฮฺที่ 56 وَمَا خَلَقْنَاكُمْ إِلَّا مُبْرِنًا وَنَجْسًا لِكُلِّ شَيْءٍ كَاتِبٌ مُّذَمِّمٌ وَلَا يَذْمِيكُمْ إِلَّا ظَنُّهُ فَتُؤْتَوْنَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ “และเราได้สร้างญินและมนุษย์มาเพื่อการอื่นใด เว้นเสียแต่เพื่อให้พวกเขาทำการเคารพและภักดี (อิบาดะฮฺ)” ดังนั้น ข้อนี้เป็นจุดหมายสำคัญที่จะสร้างผู้เรียนไปสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งความเป็นเลิศในที่นี้หมายถึงความยำเกรงต่อเอกองค์อัลลอฮฺ ﷻ การเคารพและการภักดีต่อเอกองค์อัลลอฮฺ ﷻ จึงเป็นจุดสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

โรงเรียนบางโรงให้ความเห็นว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ ส่วนใหญ่มีพัฒนาการจากปอเนาะ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ปลูกฝังผู้เรียนให้มุ่งเน้นการศรัทธา (อีมาน) การทำความดี (อิบาดะฮฺ) และมีจรรยาบรรณอันดีงาม ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ว่า

โรงเรียนนี้เป็นที่รู้จักกันอยู่ในสถานการณ์บ้านเราได้บูรณาการจากโรงเรียนปอเนาะมาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อันดับแรกหลักสูตรที่นำมาใช้ คือ หลักสูตรปอเนาะเน้นการศรัทธา สร้างอิบาดะฮฺ สร้างสังคม สร้างความดี เพราะระบบของปอเนาะเน้นด้านศรัทธาโดยตรง มีพื้นฐานด้านนี้โดยตรงพอบูรณาการเป็นโรงเรียนเอกชนก็นำหลักสูตรนี้มาพัฒนา ที่ต่างคือ ตอนนี้มีโรงเรียนที่เปิดกันเอง โดยพื้นฐานไม่ได้มาจากโรงเรียนปอเนาะทำให้เพี้ยนจากระบบที่มาจากปอเนาะกลายเป็นโรงเรียน (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

หลักการของศาสนาอิสลามชัดเจนอยู่แล้ว คือ ทำอย่างไรให้นักเรียนที่มาเรียนมีความสมบูรณ์มากที่สุดในเรื่องของจริยธรรม การมีอิหม่าน การศรัทธา ครบถ้วนกระบวนการของมนุษย์เพราะทุกคนต้องกลับไปหาพระเจ้า ทำอย่างไรที่จะให้กระบวนการศึกษาต้องสร้างคนให้สมบูรณ์ ทำอย่างไรให้นักเรียนจากที่ไม่มีความรู้ให้มีความรู้ จากมารยาทไม่ดีให้มีมารยาทที่ดี ที่เคยติดยาเสพติดให้เลิกยาเสพติด ดังนั้น การสร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นสิ่งจำเป็นมาก (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

มุอิมินที่แข็งแกร่งนั้นอัลลอฮฺทรงชอบมากกว่ามุอิมินที่อ่อนแอ ความแข็งแกร่งในที่นี้รวมทั้งหมดไม่ได้หมายถึงเพียงร่างกายอย่างเดียว โรงเรียนของเราเมื่อก่อนชาวบ้านเรียกว่าโรงเรียนอาหรับเพราะเน้นทางด้านศาสนา ในระยะหลังโรงเรียนได้บูรณาการวิชาศาสนาและวิชาสามัญ ซึ่งโรงเรียนให้ความตระหนักเนื่องจากอิสลามนั้นสมบูรณ์อยู่แล้ว แต่ว่าการจัดทำหลักสูตร การบริหารจัดการของโรงเรียนจะสู่อิสลามได้อย่างไร ต้องหาวิธีการที่จะทำให้สมบูรณ์ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

ในขณะที่ท่านหนึ่งได้มองว่า การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น ควรยึดมั่นในศาสนา เครื่องครัดต่อวินัย และ ใฝ่หาความรู้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ในเรื่องการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น โรงเรียนได้คิดและได้จัดประชุมหาแนวทางเพื่อสร้างคนให้เป็นคนดี เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งประการแรก โรงเรียนได้เลือกทำปรัชญาโรงเรียน คือ “ยึดมั่นในศาสนา เครื่องครัดต่อวินัย ใฝ่หาความรู้” ซึ่งอุลละมาอมองว่าถ้ามนุษย์เรามีศาสนาและมีวินัยในจิตใจ แล้วใฝ่หาความรู้ก็จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แน่นอน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

การบริหารจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ อีสลามศึกษาควบคู่กับวิชาสามัญ มีความสามารถทางภาษา เพราะถือเป็นจุดเด่นของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสามารถต่อยอดสู่ความเป็นเลิศในอนาคตได้ และเป้าหมายหลักที่สำคัญ คือการสร้างผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จด้านการดำเนินชีวิตในโลกนี้และปรโลก

2. การบริหารหลักสูตรและ/หรือมีการจัดกิจกรรมในหลักสูตรเพื่อส่งเสริมในสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการบูรณาการหลักสูตรให้มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในรายวิชาสามัญ และศาสนา สอดคล้องตามความถนัดของผู้เรียนและบริบทในพื้นที่ เป็นหลักสูตรที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ทำในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงใช้และละเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม มุ่งเน้นความรู้ควบคู่คุณธรรม ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มีความชัดเจนและต้องพัฒนาตลอดเวลาตามกาลสมัย เป็นหลักสูตรมุ่งเน้นการใช้ชีวิตในโลกนี้และส่งผลต่อการสะสมเสบียงความดีงามในโลกหน้า ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ในเรื่องการจัดการศึกษาทุกโรงเรียนก็จัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ไม่ว่าจะ เป็นหลักสูตรของกระทรวงหรือว่าหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งแน่นอนที่สุดว่าหลักสูตรที่ทั้งศาสนาและสามัญมุ่งเน้นผู้เรียนนั้นมีความเป็นเลิศและมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ ในช่วงที่อยู่ในโลกปัจจุบัน นักเรียนสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่าง

เป็นปกติสุข แล้วก็สามารถที่จะพัฒนาสังคมได้ และในขณะเดียวกันในโลกหน้านักเรียนก็มีความรู้พื้นฐานที่โรงเรียนพยายามที่จัดหลักสูตรให้นักเรียนได้เข้าถึงในจุดตรงนี้ ซึ่งแน่นอนที่สุดก็ต้องไปมุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอนที่นำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (หัวหน้าฝ่ายวิชาการสามัญ, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

ในเรื่องหลักสูตรนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่าหลักสูตรศาสนาโรงเรียนใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาพุทธศักราช 2546 ปรับปรุงไปเรื่อย ๆ ส่วนหลักสูตรของสามัญนั้นเป็นไปตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดูเหมือนว่า 1 โรงเรียน 2 ระบบนั้นจะแยกกัน ศาสนาและสามัญปรัชญา แนวคิดของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการนั้นใช้บังคับทั่วประเทศ และอาจจะมีปรัชญาที่แตกต่างไปจากการเรียนการสอนของอิสลาม ส่วนหลักสูตรศาสนานั้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนนั้นเป็นคนดี ภัคดีต่อเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ ที่จริงแล้วหลักสูตรศาสนาเป็นหลักสูตรที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพราะอัลกุรอานเป็นธรรมนูญของชีวิต ส่วนอัลหะดีษเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้ครบถ้วนสมบูรณ์อยู่แล้ว อัลกุรอานประกอบด้วยศาสตร์หลายแขนง หลายสาขามีทุกสาขาวิชาที่ว่าได้ เพราะเป็นวะฮยูจากเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ ครบถ้วนสมบูรณ์อย่างแน่นอน แต่ปัญหามีอยู่ว่าจะบูรณาการอย่างไรในหลาย ๆ ศาสตร์ในหลาย ๆ สาขาให้เป็นไปตามทัศนะของอิสลามและเหมาะกับผู้เรียน (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

การบูรณาการหลักสูตรวิชาสามัญและวิชาศาสนาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

การบูรณาการหลักสูตรจึงจำเป็นมาก ปัญหาคือ บางคนไม่เข้าใจว่าบูรณาการคืออะไร บางคนเข้าใจว่าบูรณาการคือ การนำวิชาสามัญกับวิชาศาสนามารวมกันซึ่งเป็นไปไม่ได้ เช่น นักเรียนเรียนดนตรีคาบแรก คาบที่ 2 เรียนวิชาฟิสิกส์ นั้นทำให้ขัดแย้งกัน โรงเรียนจะนำวิชาตามหลักอิสลามมาใช้แบบใดได้บ้าง ให้ถูกต้องตามหลักศาสนา แต่ส่วนใหญ่เข้าใจว่าต้องเรียน 10 คาบใน 1 วัน แล้วโรงเรียนจะประยุกต์วิชาศาสนากับวิชา

สามัญอย่างไร ทางโรงเรียนเรียนศาสนาในภาคเช้าจะเน้นความรู้ด้านศาสนาเพียงอย่างเดียว ส่วนภาคบ่ายเป็นวิชาสามัญจะเน้นด้านความรู้ทั่วไป ซึ่งบางครั้งก็ขัดกับวิชาศาสนาที่ต้องคิดทำอะไรให้ครอบคลุมทั้ง 8 ด้าน ซึ่งมีความยาก โครงสร้างของโรงเรียนฝ่ายวิชาการจะผสมผสานกันระหว่างศาสนาและสามัญ ต้องคิดและประชุมร่วมกัน (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

ส่วนหลักสูตรมีการบูรณาการอิสลามศึกษา ในเรื่องของการตรียะฮอกการอบรม เรื่องคุณธรรม จริยธรรม ไม่ใช่แต่เพียงครูที่สอนในรายวิชาศาสนา (ดีนียะฮ) อย่างเดียว ในเรื่องของเป็นเชิงวิชาการ วิชาสามัญครูทุกคนที่เข้าสอนต้องมีการตรียะฮฮ์นักเรียน ตัวอย่างเช่น การพูดถึงประเด็นเรื่องชู้สาวโรงเรียนไม่จำกัดว่าต้องเป็นอุสตาซ ครูศาสนาอย่างเดียว ครูที่สอนในรายวิชาสามัญที่ก็จะพูดกับนักเรียนในเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน นี่ก็ถือเป็นการบูรณาการเข้าไปช่วยกันดูแลนักเรียน ยกตัวอย่างว่าถ้าโรงเรียนจะปลูกฝังเรื่องการใช้น้ำโซเซียมมีเดีย ในเรื่องกรณีเรื่องชู้สาว ส่อไปทางชู้สาวเยอะ ครูที่สอนศาสนา สามัญก็จะช่วยกันพูดช่วยกันมาก่อนเข้าบทเรียนที่เป็นรายวิชาหรือไม่ก็หลังเรียนและย่ำเวลาเข้าแถว (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

หลักสูตรที่โรงเรียนใช้มีหลักสูตรศาสนาและหลักสูตรสามัญ โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรมาเรื่อย ๆ จนปัจจุบันมีการบูรณาการระหว่างวิชาศาสนาและวิชาสามัญ และพยายามพัฒนาในหลักสูตรอิสลามศึกษาและหลักสูตรวิชาสามัญให้สอดคล้องกัน นักเรียนที่จะจบด้านสามัญศึกษาต้องผ่านวิชาศาสนาทั้งหมด โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นตัวควบคุม นักเรียนมีวิชาที่ต้องเรียนมากขึ้นทำให้โรงเรียนมองว่าเป็นการผลิตผู้เรียนที่ไม่เฉพาะทาง โรงเรียนจึงปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับนักเรียนแต่วิชาการศาสนา และวิชาสามัญยังอยู่ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

นอกจากนี้ โรงเรียนบางโรงเรียน ได้บริหารหลักสูตรโดยมีการเน้นกิจกรรมที่มีความหลากหลายในด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างแน่นอน เพราะการเรียนการสอนของโรงเรียนปัจจุบันมีการสอนเยอะมากกว่าทำกิจกรรม แต่จริง ๆ แล้วนักเรียนต้องทำกิจกรรมมากกว่าการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น ประเทศมาเลเซียไม่มีการสอนเลย แต่ให้นักเรียนไปทำกิจกรรมเองจึงจะได้ความรู้มากกว่าที่ครูสอน ฉะนั้นโรงเรียนจึงมีกิจกรรมหลายอย่างที่ให้นักเรียนทำเอง เช่น จิตอาสา ไปทำความสะอาดที่ต่าง ๆ และก็ไปอ่านคฤภะฮ์ และกิจกรรมอื่นที่จะส่งให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้นักเรียนที่จะเข้ามาเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการสอบเข้า ซึ่งครูผู้สอนทางโรงเรียนก็มีการสอบเข้าเช่นกัน เพื่อที่จะให้ครูและนักเรียนปฏิสัมพันธ์กัน ถ้าครูเก่งนักเรียนเรียนไม่ได้ก็เป็นเรื่องที่ยาก ถ้านักเรียนเก่งแต่ครูไม่ขยันก็ไม่ได้เช่นกัน โรงเรียนเน้นเรื่องการละหมาดที่โรงเรียน การให้สละมระหว่างนักเรียนกับครู และครูกับครู และโรงเรียนยังเน้นด้านภาษาด้วย (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

อย่างไรก็ดี บางท่านมองว่า หลักสูตรที่สร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น ต้องเป็นหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ดำรงการละหมาดครบตามศาสนบัญญัติ และอยู่ในสังคมได้อย่างสมบูรณ์ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

การที่จะทำให้นักเรียนมีความสุข มีความโดดเด่นในเรื่องคุณยาและอาคิเราะฮ์ ถ้าจะทำให้สำเร็จได้นั้นก็ต้องตามเป้าหมายที่เรากำหนดไว้ อย่างที่ว่าหลังละหมาดทุกครั้งเรา กล่าวคำว่า **إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي** ในการจะให้ **صَلَاتِي وَنُسُكِي** สมบูรณ์แบบโรงเรียนต้องนำนักเรียนไปสู่หลักสูตรที่โรงเรียนต้องการ ซึ่งหลักสูตรนั้นโรงเรียนจะให้นักเรียนละหมาดให้ครบและเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ **عَلَيْهِ** และอยู่ในสังคมมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์แบบ มีความสุข และมีทักษะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็

คือหลักสูตรที่เป็นเป้าหมายที่จะนำนักเรียนไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ แม้ว่าโรงเรียนจะต้องใช้เวลา 10 ปี 40 ปี หรือ 50 ปี トラบใดที่ยังทำไม่สำเร็จโรงเรียนก็ต้องพยายามสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต่อไป (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

3. การจัดการกระบวนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนส่วนใหญ่ได้มีการจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเป้าหมายที่ชัดเจนตามคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน ใช้เทคนิคการสอนและวิธีสอนที่หลากหลาย ใช้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ตามความสอดคล้องของแต่ละรายวิชา มีการอบรม ชัดเกล้า และถ่ายทอดองค์ความรู้ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น กิจกรรมการเขียนเขียน การละหมาดกียามุลลัย (ละหมาดยามค่ำคืน) และการละหมาดญะนาซะฮฺ (ละหมาดศพ) เป็นต้น ส่งเสริมผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย ผู้สอนควรเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดการกระบวนการเรียนการสอนตามความถนัดของผู้เรียนและบูรณาการเนื้อหาบางรายวิชาที่สามารถเชื่อมโยงกันได้ ทั้งรายวิชาสามัญและศาสนา

การเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องประกอบไปด้วยการอบรม การชัดเกล้า และการถ่ายทอดองค์ความรู้ ควบคู่ไปด้วยการปฏิบัติ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

การเรียนการสอนนั้นมีตริปิยะฮฺ คือ การอบรม การชัดเกล้า และการถ่ายทอดความรู้ แต่บางคนเรียนรู้แล้วแต่ไม่ค่อยได้ปฏิบัติเพราะไม่มีจิตสำนึก จิตใจและจิตวิญญาณ ซึ่งการเรียนการสอนต้องประกอบด้วย 3 อย่างข้างต้น ซึ่งเป็นการอบรมนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีอัคลาก และมีระเบียบวินัย ในความเป็นจริง ณ ปัจจุบันหากเราดูการปฏิบัติของนักเรียนบางคนรู้ว่า *النَّظْمُ مِنَ الْإِسْلَامِ* ซึ่งครูก็ได้สอนและในหะดีษก็ทราบ ในอัลกุรอานก็กล่าวในเรื่องของความสะอาดจำได้หมดในทฤษฎี แต่ไม่เข้าถึงจิตใจ จิตวิญญาณ ไม่มีจิตสำนึก ในเมื่อจิตวิญญาณและจิตสำนึกไม่มีอะมาลทักษะต่าง ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น สอนแต่ทฤษฎีอย่างเดียว ดังนั้นในหลักการเรียนการสอนต้องตริปิยะฮฺ ตะอ์ลิม และ

ตะอติบ โดยผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

การจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ต้องอาศัยทักษะและความสามารถของครูผู้สอนในการบูรณาการระหว่างหลักสูตรวิชาศาสนาและสามัญ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

เพราะฉะนั้นในกระบวนการเรียนการสอนครูจึงมีสำคัญ แต่ในขณะเดียวกันถ้าครูไม่มีวิธีแยกแยะ และก็ไม่มีความเข้าใจในของเรื่องของการวิเคราะห์ผู้เรียน ต่อให้หลักสูตรเป็นอย่างไรก็คงไม่สัมฤทธิ์ผล และที่สำคัญ ณ ตอนนี้องค์โรงเรียนเจอ คือ โรงเรียนเต็มไปด้วยนักเรียนที่เก่งแต่กับด้อยในเรื่องกาลเทศะ ด้อยในเรื่องของกริยามารยาทและด้านจริยธรรม เพราะฉะนั้น ถึงเวลาที่โรงเรียนจะต้องบูรณาการระหว่างหลักสูตรวิชาศาสนาและวิชาสามัญ อาจจะมี 1 หรือ 2 วิชา ที่สามารถรวมกันในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ครู 2 คน ที่มีความถนัดทั้ง 2 ด้านแล้วบูรณาการกันให้เป็นคน 1 คน เข้าไปเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (หัวหน้าฝ่ายวิชาการสามัญ, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

แต่ที่โรงเรียนเคยทำในเชิงปฏิบัติการบูรณาการครูสามัญแต่ละคนจะมีครูที่เลี้ยงที่เป็นครูศาสนาอยู่ ครูศาสนาจะเติมเต็มให้ครูสามัญ และครูสามัญจะเติมเต็มให้ครูศาสนาเช่นกันเพราะทั้งสองมาจากความไม่สมบูรณ์ทั้งคู่พอมาเจอกันก็เป็นโค้ชซึ่งซึ่งกันและกัน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

ฝ่ายวิชาการได้ประชุมหารือกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูที่สอนวิทยาศาสตร์ต้องมีความรู้ศาสนาด้วย และสามารถอ่านอัลกุรอานได้ เพื่อให้ครูเกิดความตระหนัก แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถนำวิทยาศาสตร์มาประยุกต์กับศาสนาได้ แต่ในบางวิชาสามารถทำได้ เช่น วิชาสังคมก็ให้ครูผู้สอนเข้าไปดูอุสตาซที่สอนประวัติศาสตร์เพื่อนำมาบูรณาการกัน อาจไม่ครบทุกวิชาแต่โรงเรียนก็พยายามให้เกิดมากที่สุด (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการปรับทัศนคติให้แก่ครูผู้สอน ก่อนที่จะเข้าทำการสอนในแต่ละคาบ ซึ่งเป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนในลักษณะที่เป็น เนื้อหาสาระเหมือนกันทุกห้องเรียน ดำเนินการสอนโดยครูศาสนาและสามัญ โดยใช้เวลาในการ ถ่ายทอดความรู้ก่อนสอนประมาณ 5 นาที ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

กิจกรรมการปรับทัศนคติให้กับคุณครูก่อนจะเริ่มเข้าสอน เช่น วันนี้ คุณครูจะพูดเรื่องเดียวกันคุณครูทุกคนที่จะเข้าไปสอนในทุกห้อง ทุกชั้น เรียนจะพูดเรื่องเดียวกัน สมมติว่าวันนี้ จะพูดเรื่องของการการบริจาคน (เศาะตะเกาะฮ) ความสำคัญของการบริจาคน ผู้บริหารก็จะบอกคุณครูว่า วันนี้ครูทุกคนก่อนที่จะเข้าสอนสัก 5 นาที ให้พูดในเรื่องนี้ทุกห้อง และ เตรียมการวันนี้ สอนพຽນนี้ ครูจะทราบแล้วว่ก่อนจะเข้าสอนต้องพูด เรื่องอะไร เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนได้ทราบเรื่องเดียวกัน พร้อม ๆ กัน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

สรุปโดยภาพรวมพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถบูรณาการรายวิชาศาสนา และสามัญได้ทุกรายวิชา อาจเป็นเพราะธรรมชาติของรายวิชาที่แตกต่างกัน และจำนวนรายวิชาของ ศาสนาค่อนข้างมาก การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศาสนาพบว่า มีระบบการเรียนการสอนที่เน้น การท่องจำ จนทำให้บางรายวิชาขาดการทำความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ กอปรกับยังขาด ครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญทั้งรายวิชาสามัญและศาสนา จึงทำให้การบูรณาการยังไม่เห็นเป็นรูปธรรม ที่ชัดเจน แต่ยังมีเป้าหมายในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

4. การวัดและประเมินผลผู้เรียนเพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์

ทุกโรงเรียนมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมด้านความรู้ ด้าน จิตใจและการปฏิบัติทุกกิจกรรมที่ได้จัดกระบวนการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน โดยสามารถแบ่งสัดส่วน ที่ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนจำนวน 8 ด้าน โรงเรียนบางโรงเรียนมีวิธีการ วัดผลประเมินผลโดยสภาพจริงทั้งขณะอยู่ที่โรงเรียนและบ้าน โดยเฉพาะด้านการประกอบศาสนกิจ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

โรงเรียนพยายามที่จะหลอมรวมนักเรียนให้เป็นหนึ่งเดียวตั้งแต่เข้าขณะ
 เข้าแถว เมื่อเข้าห้องเรียนต่างคนต่างเข้าห้องเรียนช่วงศาสนาหลังจาก
 นั้นก็ร่วมกันละหมาด เมื่อร่วมกันละหมาดซุฮูรนั้นแสดงว่าช่วงนั้นเป็น
 การสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนจากหลักทฤษฎีไปสู่หลักปฏิบัติ หลังจาก
 นั้นก็ไปเข้าเรียนเพื่อเรียนวิชาสามัญ 5 คาบเรียน แล้วจึงกลับ และจุดนี้
 เองที่จะเป็นสิ่งที่สังคมมองว่านักเรียนเราเมื่อกลับไปบ้านนั้นเป็นที่
 ยอมรับหรือไม่ โดยดูจากพฤติกรรมของนักเรียน พุทธิพิสัย จิตพิสัย ว่า
 หลังจากออกจากโรงเรียนแล้ว ครูอาจารย์ได้สอนในโรงเรียนแล้ว
 กลับไปบ้านผู้ปกครองจะเป็นผู้ประเมินนักเรียน ซึ่งโรงเรียนคิดว่าการ
 ประเมินนี้เป็นการประเมินจากสภาพจริง โดยการสังเกต ถ้าผู้ปกครอง
 ยอมรับว่าเมื่อนักเรียนกลับไปบ้านแล้วละหมาดพร้อมกัน มีการอ่านอัลกุ
 รอาน และกั้ทักษะอื่น ๆ อัลฮัมดุลิลละฮ์ นักเรียนสามารถทำได้นี่คือ
 จุด ๆ หนึ่งที่ทำให้ครอบครัวยอมรับ และทำให้ผู้ปกครองส่งนักเรียนเข้า
 มาเรียนในโรงเรียน ซึ่งมีจำนวนมากในทุก ๆ ปี (ผู้แทนฝ่ายวิชาการ
 ศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

การวัดผลของศาสนาก็เหมือนของสามัญ คือ มี 3 ด้าน ด้านพุทธิพิสัย
 ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย เพราะว่าด้านวิชาศาสนาก็มีเรื่องของ
 การปฏิบัติ ทักษะการปฏิบัติ บางครั้งก็ประเมินจากสภาพจริงของ
 นักเรียน คือ ดูว่านักเรียนหลังจากที่เรียนไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง
 คุณธรรม จริยธรรมนักเรียนไปปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่ ส่วนด้านความรู้
 โรงเรียนประเมินอยู่แล้ว แต่นักเรียนยังขาดเรื่องจิตใจ จิตวิญญาณ
 นักเรียนบางคนคิดว่าเมื่อมาเรียนแล้ว ฉันเรียน ฉันรู้ ฉันทำได้แต่ใน
 เรื่องของจิตใจยังไม่ได้ขัดเกลา การขัดเกลาด้านจิตใจ (ตักกียะห์ในด้านรู
 ฮานีย) ยังอ่อน การละหมาดนักเรียนในโรงเรียนละหมาดแต่ว่า ภาพที่
 โรงเรียนอยากเห็น คือ เมื่อได้ยินเสียงอาซานนักเรียนก็เร่งรีบที่จะไป
 ละหมาดเลย แต่บางครั้งได้ยินเสียงอาซานยังอืดอาดยืดอาด รอให้
 อิกอัมตก่อนถึงไปเอาน้ำละหมาดแล้วก็ละหมาด ที่โรงเรียนอยากให้เห็น
 ก็คือ เด็กตระหนักเห็นความสำคัญจนจะใช้เวลาละหมาดยังไม่อาซาน
 ก็ไปอาบน้ำละหมาด ไปนั่งในมัสยิด ไปนั่งอ่านอัลกุรอาน ในส่วนนี้ก็มี

แต่ยังเป็นส่วนน้อยอยู่ (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

การวัดผลและประเมินผลที่ครอบคลุมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น บางท่านมองว่าการสอนโดยเน้นโครงงานและกิจกรรมสามารถทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะของผู้เรียนที่สมบูรณ์แบบได้ ดังผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ตัวเองมองอยู่หลายมุมไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาศาสนาหรือสามัญ วิธีการหนึ่งที่จะนำมาซึ่งการประเมินและวิธีการวัดผลที่จะทำให้นักเรียนได้อะไรมากก็คือ ในเรื่องของโครงงานหรือกิจกรรม ทางโรงเรียนมีงานมหกรรมวิชาการก็จะมอบหมายให้ผู้สอนศาสนาหรือคุณครูสามัญ เน้นทำในรูปแบบของโครงงาน ไม่ว่าจะด้านวิชาศาสนาหรือวิชาสามัญ เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมจะทำให้สามารถประเมินอย่างชัดเจน นักเรียนเมื่อเวลาได้ลงมือทำก็จะเกิดความเข้าใจ ตรงนี้ถือเป็นการประเมินที่ดีและครบสมบูรณ์ ไม่ต้องใช้เครื่องมืออะไรเลย คือ นักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้และมีส่วนร่วมมากที่สุด จึงมองว่าวิธีการประเมินหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดีที่สุดก็คือ การเน้นให้นักเรียนได้มีกิจกรรมและก็มีโครงงานโดยเฉพาะในวิชาที่เป็นนามธรรม (หัวหน้าฝ่ายวิชาการสามัญ, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

การวัดผลและประเมินผลต้องครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ไม่ควรเน้นด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ ควรแยกให้ชัดเจนว่าจะเน้นด้านใดด้านหนึ่งสักกี่เปอร์เซ็นต์ และควรแบ่งให้ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน จึงจะทำให้การสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ผู้เรียน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ด้านการวัดผลประเมินผล มองว่าปัจจุบันอาจจะผิดพลาดที่โทษสักที่หนึ่งที่จะมุ่งเน้นผู้เรียนนั้นเพียงให้มีความรู้ เน้น IQ อย่างเดียว ทำให้นักเรียนจะมีสติปัญญาด้านความรู้และมีการแข่งขันที่สูงเพื่อที่จะได้ไปเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น อย่างเช่นมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จนทำให้การประเมินด้านจิตพิสัยนั้นลดน้อยลง ถ้าเป็นไปได้โรงเรียนควรจะทำเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาศาสนา ควรแยกว่าท่องกี่เปอร์เซ็นต์

และมีกิจกรรมเท่าไร ภาคปฏิบัติเท่าไร ไม่ใช่ให้คะแนนด้านความสามารถในการจำ ในการคิดวิเคราะห์อย่างเดียว ต้องแบ่งให้ชัดเจนในส่วนของคะแนนซึ่งเป็นสิ่งที่น่าจะดีกว่า ไม่ใช่มุ่งเน้นแต่ที่จะให้นักเรียนท่องจำ เน้นความรู้อย่างเดียว ไม่ครบถ้วนในการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 8 คุณลักษณะ ถ้าจะให้ครบต้องแบ่งให้ชัดเจน ในสัดส่วนคะแนนในการวัดผลประเมินผลแต่ละครั้ง (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

การวัดผลที่โรงเรียนมีปกติก็คือการวัดผลระหว่างภาค และการวัดผลปลายภาค แต่ถ้าจะวัดผลเพื่อให้นักเรียนเกิดความสมบูรณ์ในทุกด้านคือวัดในเรื่องทักษะชีวิต ซึ่งเป็นส่วนที่อาจารย์วัดเป็นคะแนนเก็บ เน้นทักษะภาคปฏิบัติ ถ้าด้านศาสนาจะวัดความรู้และพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความรู้ตಿನิสัยไม่ตีคะแนนก็อาจน้อยบ้าง เรื่องการศรัทธาของนักเรียน หากนักเรียนจะเลื่อนชั้นได้นักเรียนต้องผ่านการเช็คชื่อละหมาด ถ้านักเรียนไม่ละหมาดก็ถือว่าไม่ผ่าน และมีการจัดกิจกรรมเฉพาะ เช่น การละหมาดกีฬามุสลิม ถ้านักเรียนไม่ผ่านวิชาเฉพาะก็ถือว่าไม่ผ่านระดับชั้นนั้นเช่นกัน (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

โรงเรียนเวลาออกข้อสอบจะเชิญวิทยากรมาให้การอบรมก่อนการออกข้อสอบ เพื่อจะได้ครอบคลุมทุกตัวชี้วัด และวัตถุประสงค์ มีการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ไม่ว่าจะ เป็นของอิสลามศึกษาหรือสามัญศึกษา อาจารย์ทุกคนที่ส่งข้อสอบต้องมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนว่าข้อสอบประเมินด้านใด เพื่อที่จะได้ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เพื่อให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ บางวิชาต้องมีการปฏิบัติส่วนใหญ่เป็นรายวิชาเพิ่มเติม เช่น วิชาฟิสิกส์ (เพิ่มเติม) แบ่งเป็น 2 เรื่อง คือฟิสิกส์ทฤษฎี และฟิสิกส์ปฏิบัติ ผู้สอนต้องน่านักเรียนไปปฏิบัติ เช่น การอาบน้ำละหมาดและให้นักเรียนอาบน้ำละหมาดที่ละคน ใครที่อาบน้ำละหมาดไม่ถูกก็ต่อข้างหลังใหม่จนผ่าน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียนในด้านวิชาการ และมุ่งการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน โดยเฉพาะด้านการอ่านออกเขียนได้และพฤติกรรมของผู้เรียนในภาพรวม ส่วนการวิจัยในรายวิชาศาสนาพบว่า อุตสาข (ผู้สอนศาสนา) ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำวิจัยในเชิงเอกสาร แต่จะนำกระบวนการวิจัยมาแก้ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น มีการตักเตือนและมีการติดตามอย่างใกล้ชิด ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ถ้าพูดถึงครูศาสนาหากบอกว่า “คุณต้องทำวิจัยนะ” ครูศาสนาคงไม่เอา เพราะกลัวว่าวิจัยนั้นต้องมี 5 บท ก็เลยรู้สึกว่ามันหนัก ที่จริงระบบดูแลนักเรียนทำก็คือการวิจัยอย่างหนึ่ง เป็น Case study ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อแก้ปัญหา ตอนนี้ฝ่ายแผนผังตั้งงานแผนนโยบายต่างหาก ภายใต้ผู้บริหาร งานฝ่ายแผนผังที่ต้องวิจัยค้นหาสภาพปัญหาทุกอย่างในด้านการบริหารจัดการ ด้านครู ด้านผู้เรียนซึ่งต้องครบทุกด้าน ตอนนี้คิดว่างานแผนนโยบายก็ได้ลงมือบางส่วนแล้ว ส่วนครูสอนศาสนาที่ตามทีกล่าวมาเมื่อสักครู่ ไม่ได้จับทางด้านครูโดยตรงตอนนี้ที่โรงเรียนก็มีการพัฒนาโดยให้ไปเรียนต่อประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ซึ่งคิดว่าสิ่งนี้จะทำให้ครูสอนศาสนามีความเข้าใจว่าการวิจัยนั้นจำเป็นยิ่งในอนาคตข้างหน้า เรื่องวิจัยนี้ถือว่าไม่ค่อยเกิด มีเพียงส่วนน้อยแต่ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นในประเทศที่พัฒนาแล้วจะเอาผลการวิจัยไปปรับปรุงไปพัฒนาเพื่อให้มีสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างทีมงานวิจัยให้เกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน อินชาอัลลอฮ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

เกี่ยวกับฝ่ายวิชาการศาสนายังไม่มีการประยุกต์ด้านการวิจัยส่วนใหญ่เป็นของสามัญ ครูสามัญบางท่านนำการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาเนื่องจากอุตสาขยังมีความคิดว่าจะทำไปทำไม ทำแล้วใช้อย่างไร งานวิจัยสำคัญที่สุดเพราะจะได้รู้จักนักเรียนนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขนำมาเพิ่มเติมได้แต่อุตสาขยังใช้วิธีการเดิม ทำให้ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ต้องใช้วิธีเชิงจิตวิทยา (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีการวิจัยในชั้นเรียน แต่ส่วนใหญ่เป็นของครูสามัญ ครูศาสนา ไม่ได้บันทึกแต่ใช้วิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนเน้นให้ครูศาสนาทุกคนเป็นฝ่ายปกครอง แต่ครูสามัญก็ต้องผู้อบรมนักเรียนด้วยเช่นกัน การวิจัยของอุस्ताซจึงออกมาในรูปแบบพฤติกรรมไม่ได้ออกมาในรูปแบบของเอกสาร แต่ก็เน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน ด้านครูสามัญส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยในการแก้ปัญหาด้านความรู้ของนักเรียน แต่การวิจัยที่มีการบันทึกไว้เป็นสิ่งที่ดี เพื่อที่ครูท่านอื่นจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อได้ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีการนำวิทยากรด้านวิจัยมาอบรมให้ครูโดยตลอด แต่ครูศาสนาจะมีปัญหาด้านการคำนวณตัวเลขต่างจากครูสามัญ แต่ภาคปฏิบัติครูสามัญสู้อस्ताซไม่ได้เช่นกัน อุस्ताซจะมีความจริงจังกมากกว่า (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

บางโรงเรียนมีการทำวิจัยในเชิงเอกสารทั้งด้านศาสนาและสามัญ และมีการสรุปผลการวิจัยในภาพรวมของโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารและครูรับทราบปัญหาและร่วมกันแก้ปัญหา ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

การทำวิจัยในชั้นเรียน ครูศาสนาส่วนใหญ่จะทำวิจัยในเชิงพฤติกรรมกับการพัฒนาผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ คือ แต่ละรายวิชาครูทุกคนต้องทำเทอมละ 1 เรื่อง มีการประกวดและให้รางวัล ก่อนเปิดภาคเรียนต้องอบรมวิจัยให้กับครู เพราะครูของโรงเรียนเราจะมีเข้ามาใหม่ทุก ๆ ปี การศึกษา โรงเรียนจึงต้องอบรมให้ก่อนว่าเป็นสิ่งที่คุณครูต้องทำ เพราะฉะนั้นต้องรู้รูปแบบของวิจัยก่อนว่าที่โรงเรียนบังคับทำอะไรบ้าง มีฟอร์มแบบไหนบ้าง ส่วนใหญ่ที่คุณครูทำก็จะมาจากบันทึกหลังการสอน เวลาครูส่งแผนการเรียนรู้ ตัวบันทึกหลังสอนเกิดปัญหาอะไรบ้างและจะเอาปัญหานั้นมาทำวิจัย และเผยแพร่ให้กับคุณครูท่านอื่น ๆ เมื่อโรงเรียนให้ครูทำวิจัยแล้ว ก็จะมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานวิจัยสรุปมาอีก

ที่เป็นสรุปผลการดำเนินงานวิจัยอีกทีหนึ่ง ของครูทั้งโรงเรียนแล้วสรุปออกมา วิจัยมีข้อบกพร่องในเรื่องของพฤติกรรม เช่น การเข้าเรียนสาย หรือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะสมาธิสั้นบ้างเพราะจะติดมาจาก ประถมศึกษา เช่น เข้าห้องสายหรือออกไปดื่มน้ำบ่อย ๆ (หัวหน้าฝ่ายวิชาการสามัญ, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

ครูศาสนาจะวิจัยการใช้เครื่องมือ ยกตัวอย่าง เช่น สอนวิชา ภาษาอาหรับ นักเรียนอ่านไม่ค่อยได้เพราะว่าเด็กที่เข้ามามัธยมศึกษาปีที่ 1 การสอบโอเน็ตค่าของคะแนนโอเน็ตในระดับอิสลามศึกษาตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลาย คะแนนของตอนต้นไม่ค่อยสูง ตอนกลาง พอใช้ได้ แต่ตอนปลายสูง แสดงว่านักเรียนก่อนที่จะเข้ามาเรียนที่ โรงเรียนชั้นพื้นฐานนักเรียนบางคนยังไม่ได้เรียนมา บางคนเรียนครูสัมพันธ์มา เรียนตาดีกามา ก็ไม่ค่อยมีปัญหา เพราะฉะนั้นเมื่อครูสอน ภาษาอาหรับก็ทำวิจัยในชั้นเรียน คือ หาวิธีการหรือว่าเครื่องมือที่จะให้นักเรียนเข้าถึง และสามารถที่จะอ่าน เขียนภาษาอาหรับได้เร็ว โดยที่ค้นพบคือโรงเรียนใช้หลักสูตรของกิรออาตี จะเป็นแบบอ่านหรือแบบเขียนถ้าใช้สูตรกิรออาตีนักเรียนจะมีพื้นฐานในการใช้ภาษาอาหรับได้ง่าย เพราะเริ่มจากง่ายไปหายาก (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีการวิจัย 2 แบบ คือมีทั้งใช้การสังเกต และวิจัยเชิงเอกสาร เพราะว่าเป็นอิสลามศึกษาและสามัญศึกษาโรงเรียนบูรณาการทั้งโครงสร้าง ถ้าวิชาสามัญทำวิชาอิสลามศึกษาก็ต้องทำ เริ่มจากปัญหาในแผนการสอนแล้วนำไปวิจัย ทุกสาระวิชาต้องทำวิจัยส่ง ครอบคลุมเกือบครบทั้ง 8 ด้าน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

6. การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน แต่อาจจะมียากน้อยแตกต่างกันไป โดยภาพรวมมีสื่อที่ครูผลิตขึ้นเองและซื้อ

มาจากร้านขายสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และมีห้องเทคโนโลยีเพื่อบริการแก่ผู้เรียน บางโรงเรียนมองว่าสื่อที่ดีที่สุดคือผู้สอน โดยเฉพาะการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน บางโรงเรียนได้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ และสมาร์ตทีวี ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ครูผู้สอนวิชาสามัญและวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันก็ได้ให้งานโดยการไปค้นคว้าหาความรู้โดยผ่านอินเทอร์เน็ต โดยโรงเรียนก็มีรหัสในการใช้อินเทอร์เน็ตให้กับนักเรียนทุกคน ซึ่งโรงเรียนเป็นผู้ควบคุมอินเทอร์เน็ตมีเวลาเปิด - ปิดอินเทอร์เน็ต และสามารถตรวจสอบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้ในเรื่องใด ดังนั้น นักเรียนแต่ละคนจะมีรหัสประจำตัวในการใช้หาข้อมูลต่าง ๆ ผู้สอนในปัจจุบันสั่งงานโดยการหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น ในช่วงเย็นจะมีการบริการ wi-fi ในบริเวณโรงเรียนซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถใช้ wi-fi ของโรงเรียนได้ ซึ่ง wi-fi ของโรงเรียนถือว่าเสถียรในระดับหนึ่ง สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นในยุคปัจจุบันนอกจากสื่อในห้องที่ครู และนักเรียนได้ทำไว้แล้ว ส่วนในห้องเรียนก็มีสื่อการเรียนเช่นกัน ส่วนห้องที่มีโปรเจคเตอร์ มีอินเทอร์เน็ต และ wi-fi พร้อมสำหรับครูผู้สอนที่ต้องการใช้ คือ ห้องสัมมนา (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีโปรเจคเตอร์ และก็สมาร์ตทีวีให้ครูใช้สื่อในการสอน มีทุกห้องเฉพาะชั้นบนที่จะมีทุกห้อง ส่วนชั้นล่างห้องจะเป็นห้องรวมให้ใช้ และมีในห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ และใต้อาคารชั้นล่างเลือกใช้เลยในระดับมัธยมศึกษา (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

หากเรารู้จักใช้ก็จะส่งผลต่อผู้เรียน โดยเฉพาะเทคโนโลยีปัจจุบันส่งผลเยอะมาก อาจารย์เป็นผู้ผลิตสื่อ และที่โรงเรียนมีห้องโสตฯ ที่ครูสามารถนำสื่อไปสอนได้ สื่อปัจจุบันมีจำนวนมาก สามารถนำใช้ได้ง่ายและรวดเร็ว และโรงเรียนมีบริการ Wi-Fi ให้แก่ครูที่จะใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าข้อมูล (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

ถ้าพูดถึงนวัตกรรมและสื่อส่วนใหญ่จะเน้นอุปกรณ์มากกว่า แต่ว่าครูเป็นสื่อที่สำคัญ โรงเรียนมีครูสอนอาหรับ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง ซึ่งโรงเรียนจะมีโปรแกรมเฉพาะสำหรับห้องพิเศษ สื่อส่วนใหญ่จะเน้นความรู้ โรงเรียนมีห้องสื่อโดยเฉพาะ ซึ่งมีสื่อทั้งของวิชาศาสนาและสามัญ สื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะเน้นด้านความรู้ให้กับนักเรียน ครูสามัญจะทำสื่อมากกว่าครูศาสนา โรงเรียนใช้ “one class one product” ในการผลิตสื่อ โรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาให้นักเรียนสามารถใช้ VDO conference กับนักเรียนที่ประเทศอเมริกาเป็นรายบุคคล (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

นอกจากนี้ บางโรงเรียนได้ใช้การพบปะ พูดคุย และบรรยายหน้าเสาธง และการใช้สื่อโดยผ่านกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันอาชูรอ และการจัดงานเมาลิตสัมพันธ์ นับเป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถสัมผัสได้โดยตรง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

โรงเรียนได้จัดกิจกรรมวันคล้ายวันประสูติของท่านนบี ﷺ (งานเมาลิต) มีการจัดกิจกรรมในสนาม วันอาชูรอ นักเรียนแต่ละกลุ่มจะมากวนอาชูรอพร้อมกัน แล้วก็วันรำลึกวันศาสนาอื่น ๆ โรงเรียนพยายามทำให้เกิดขึ้นให้นักเรียนสัมผัสได้จริง ในเรื่องเหล่านี้ต้องเป็นจุดศูนย์กลางในกิจกรรม และโรงเรียนได้ต้อนรับแขกที่มาเยือนจากต่างประเทศส่วนใหญ่จะมีโอกาสพบปะนักเรียนในแถว หน่วยงานราชการเองก็สามารถพบนักเรียนได้เช่นกัน สิ่งเหล่านี้เป็นสื่อที่เคลื่อนไหวได้นักเรียนสัมผัสได้จริง บางครั้งมีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนอยากจะเรียนมากขึ้น โดยมีศิษย์เก่าที่จบดอกเตอร์มาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือเรียนแพทย์มาแนะแนวในแถวหรือในห้องเรียน นั่นเป็นสื่อซึ่งจะมีบทบาทมากที่สุดทำให้นักเรียนเกิดพลังในการที่จะเรียนต่อในต่างประเทศหรือที่ต่าง ๆ (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

7. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน บางโรงเรียนได้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับดาราศาสตร์ ทำให้ปลูกฝังผู้เรียนด้านการศรัทธาและทราบความปรีชาญาณของอัลลอฮ์ในการสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน เปิดโลกทัศน์ให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์และได้เรียนรู้ความหลากหลายในสังคมที่แตกต่างไปจากสังคมภายในโรงเรียนและชุมชน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นอกเหนือจากภายในโรงเรียนแล้วภายนอกโรงเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน นอกจากได้ความรู้แล้วยังได้เปิดหูเปิดตา สิ่งสำคัญคือเปิดโลกทัศน์ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในแต่ละพื้นที่อื่น ๆ ทำให้มีความเข้าใจระหว่างนักเรียนกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี แหล่งเรียนรู้ เช่น ดาราศาสตร์ แหล่งเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่ต่าง ๆ นอกจากได้ความรู้แล้วยังได้รู้ประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น วิชาดาราศาสตร์นั้นนอกจากนักเรียนมีความตระหนักด้านความรู้สามัญแล้วยังมีความตระหนักในวิชาอัลกุรอานไปด้วย โดยเฉพาะดาราศาสตร์นั้นได้กล่าวมากมายในหลายโองการอัลกุรอาน เชื่อเหลือเกินว่านักเรียนมีความศรัทธามากขึ้น มีอิหม่ามมากขึ้น นอกจากนั้นยังได้ความรู้อื่น ๆ ได้สัมผัสชีวิตประสบการณ์อื่น ๆ ที่ได้รับจากภายนอก ซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี สิ่งแวดล้อมก็เช่นกัน ทั้งดาราศาสตร์ สิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับศาสนาแทบทั้งสิ้น นักเรียนก็มีความลึกซึ้งในศาสนามากขึ้น (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

บางโรงเรียนได้นำผู้เรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอก เช่น การเยี่ยมสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เรือนจำ โรงพยาบาล ศาล และสถานสงเคราะห์เด็กกำพร้า เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบบทบาทและหน้าที่ของแต่ละองค์กร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาอื่น ๆ ทางด้านศาสนาที่โรงเรียนพานักเรียนไปศึกษา โรงเรียนได้ไปประสานกับคณะกรรมการอิสลามประจำ

จังหวัด เพื่อไปเรียนรู้หนึ่งในการทำหัตถ์ ซึ่งมีสื่อที่เกี่ยวข้อง เช่น การ
 ฎาะวาพออย่างไร นอกจากนั้นการจัดการนิกาห การอบรมนิกาหก็ไดพา
 นักเรียนไปเรียนรู้ที่ได้สัมผัสกับคนหลาย ๆ คนนอกจากนักเรียนของ
 โรงเรียนแล้วยังมีบุคคลภายนอกที่จะขอใบขออนุญาตแต่งงาน ได้มีการ
 อบรมที่สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดได้ด้วย หรือการ
 ใหนักเรียนไปเรียนที่แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในจังหวัดยะลา เช่น TK Park
 ซึ่งมีศูนย์วิทยาศาสตร์ และก็แหล่งเรียนรู้ของเทศบาลก็มีจำนวนมากเป็น
 โอกาสของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการ
 สัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

โรงเรียนของเรามีแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและก็ภายนอกก็โรงเรียน
 แหล่งเรียนรู้ภายนอกถ้าหากเป็นภาษาอังกฤษ หรือวิทยาศาสตร์ก็จะพา
 นักเรียนไปศึกษาภายนอกโรงเรียน เช่น พานักเรียนไปดูโรงงานผลิต
 ไฟฟ้าที่จะนะ โรงเรียนทำเป็นโครงการตั้งแต่ระดับอนุบาล
 ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยที่โรงเรียนเป็นผู้สนับสนุน
 งบประมาณทุกครั้งที่เดินทาง เช่น ครูวิทยาศาสตร์ที่เป็นครูผู้หญิงล้วนๆ
 พานักเรียนไปนอกสถานศึกษา ก็ต้องให้ครูผู้ชายที่เป็นอุสตาซไปด้วย
 เพื่อที่ได้ช่วยแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา เป็นอะมีร์ในการนำครูและนักเรียนไป
 เช่น การนำละหมาดย่อสำหรับเดินทาง แม้ว่านักเรียนเคยเรียนเรื่อง
 ละหมาดย่อ ละหมาดรวมแล้ว แต่บางครั้งเกิดความลังเลไม่มั่นใจอุสตา
 ซก็บอกได้ และอุสตาซก็จะประสานกับนายหัวเกี่ยวกับจุดหมายที่จะ
 ละหมาดในแต่ละจุด เป็นต้น แหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนไปแล้วเกิด
 ประโยชน์ต่อนักเรียนที่เห็นเด่นชัด คือ นักเรียนที่ไปประเทศมาเลเซีย
 เหมือนนักเรียนได้เปิดโลกทัศน์ และมุมมองใหม่ นักเรียนได้ไป
 พิพิธภัณฑ์ข้าว และศูนย์วิทยาศาสตร์สิ่งทีนักเรียนได้เพิ่มคือด้านภาษา
 และการใช้เงินต่างประเทศ นักเรียนจะมีความสุขเมื่อได้เรียนรู้ และ
 สามารถกลับมาเล่าให้เพื่อน ๆ ที่อยู่ทีโรงเรียนฟัง ทำให้เพื่อน ๆ ที่อยู่ที
 โรงเรียนก็อยากจะไปบ้าง (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการ
 สัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ในการผลิตรายการวิทยุในโรงเรียน โดยให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อวิทยุ โรงเรียนมีการผลิตน้ำดื่ม และทำเบเกอรี่ที่จะสามารถนำไปสู่คุณลักษณะทั้ง 8 ด้านได้ และโรงเรียนมีการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน เรียกว่า “สัปดาห์วิชาการ” มีทั้งการแข่งขัน และมีการแสดงผลงานของนักเรียนและครูแยกตามกลุ่มสาระ เพื่อต่อยอดไปสู่งานมหกรรมวิชาการของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด ส่วนการแสดงและการบรรยายยังมีไม่มากนัก (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาทุกปีโดยใช้งบประมาณจากนโยบายเรียนฟรี 15 ปี และก็มีของโปรแกรมต่าง ๆ แต่ละโปรแกรมจะเป็นผู้พานักเรียนไปทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน โรงเรียนมีนักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ จากประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย เกาหลี ญี่ปุ่น และอเมริกา โรงเรียนมีกิจกรรมที่นำนักเรียนไปมัจฉลิส เพื่อเรียนรู้บทบาทและหน้าที่ของมัจฉลิส และไปมัจฉลิสโบราณเพื่อเป็นการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ซึ่งบรรจุในแต่ละระดับชั้น มีการไปศาลเพื่อดูการตัดสินคดีมรดก ไปเรือนจำ ไปเยี่ยมผู้ป่วยทั่วไปที่โรงพยาบาล และสถานสงเคราะห์เด็กกำพร้า และโรงเรียนมีโครงการบ้านไฟศาลรัก เริ่มจากครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนักเรียน 25 คน โดยครูจะสืบประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคลหากใครมีฐานะยากจน พ่อ - แม่ เสีย โรงเรียนก็จะช่วยเหลือเป็นรายบุคคล (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

8. การนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมในสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศการสอนของครูในแต่ละกลุ่มสาระวิชา ประกอบด้วยครูผู้สอนศาสนาและสามัญ โดยมีการนิเทศอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อให้ครูสามารถสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน บางโรงอาจมีปัญหาและอุปสรรคบ้าง โดยเฉพาะอายุของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่แตกต่างกัน แต่สามารถคลี่คลายปัญหาดังกล่าวได้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

โรงเรียนมีคำสั่งโดยในลักษณะที่เป็นทีมงาน ซึ่งจะแต่งตั้งทีมงานของนิเทศซึ่งอยู่ภายใต้ของงานวิชาการ ก็จะมีฝ่ายบริหารเป็นแม่งานแล้วก็มีคณะกรรมการฝ่ายหลักสูตร ฝ่ายประกัน ซึ่งกรรมการร่วมกัน โดยจะนิเทศตามแบบฟอร์มที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งการในการนิเทศนั้นโปร่งใส โดยการให้คุณครูได้ทราบหัวข้อที่โรงเรียนจะเข้าไปนิเทศ เพื่อให้ครูได้เตรียมพร้อมว่าหัวข้อที่โรงเรียนพึงประสงค์ของการเป็นครูหรือการเรียนการสอน สิ่งที่คุณครูที่โรงเรียนให้คุณครูซึ่งคุณครูจะต้องทำให้ได้ และโรงเรียนได้กำหนดระยะเวลาของการนิเทศ มีปฏิทินที่แน่นอนสำหรับให้คุณครูได้รับรู้ว่าจะมีการเข้าไปนิเทศ (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ สามัญ, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

ภาคศานานั้นเป็นที่ทราบกันดีผู้สอนถ้าเฉลี่ยอายุแล้วตกอยู่ที่ประมาณ 40 กว่า เกือบ 50 ปี ตามที่เข้าใจกันส่วนใหญ่การนิเทศเข้าใจว่าเป็นการไปจับผิดแล้วปัญหาอีกอย่างหนึ่งคืออายุของผู้ไปนิเทศกับผู้รับการนิเทศ บางทีหัวหน้ากลุ่มสาระยังเป็นลูกศิษย์ของผู้รับการนิเทศ นี่คือนปัญหาหนึ่งแน่นอนคือปัญหาใหญ่บางครั้งต้องใช้ผู้บริหารไปเดิน ไปนั่งดูการสอนด้วยบางครั้งในบางโอกาส การแนะนำจะเป็นภาพรวมไม่ได้ว่าใครไม่ได้ไปจับผิดใครแต่ได้พูดถึงภาพรวมในที่ประชุม นั่นถือว่าเป็นการนิเทศอย่างหนึ่งเพื่อที่ครูที่กินปูนก็จะร้อนท้องเองก็ได้รับการแก้ไขได้บางส่วน แต่สิ่งหนึ่งการนิเทศที่ดีคือการไม่นิเทศ คือผู้บริหารไม่ต้องไปนิเทศอะไรให้ครูได้สัมผัสความเป็นจริงจากประสบการณ์ที่ได้รับมาโดยตรง ผมว่าเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่โรงเรียนมีโครงการ 600 บาทเที่ยวทั่วไทย จากเดิม 500 บาท มีมาประมาณ 10 ปี ได้บางครั้งเปลี่ยนเป็นวันครอบครัวก็มีเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ติระหว่างกัน แต่อย่างไรก็ตามนั้น 600 บาท เที่ยวทั่วไทยช่วยได้เยอะมาก โดยที่โรงเรียนมีข้อแม้ว่าถ้าไปต้องไปศึกษาแหล่งเรียนรู้สักที่หนึ่ง ไปดูโรงเรียน และดูว่าจุดอ่อนของโรงเรียนเราอยู่ตรงไหน และต้องแก้ไขจุดอ่อนกลับมาเป็นการกระตุ้น หรือเป็นการสร้างแรงจูงใจที่ครูจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

ทางโรงเรียนมีทีมงานนิเทศ ซึ่งมีการนิเทศทุกเทอม เทอมละประมาณ 2 ครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสม มีทั้งแบบแจ้งให้รู้ล่วงหน้า และแบบไม่แจ้งให้รู้ล่วงหน้า มีการแต่งตั้งคำสั่งเรียบริ่บร้อยมีทั้งครูศาสนาและครูสามัญ ปัญหาอันดับแรกคือ แผนการเรียนมีแต่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนล่าสุดวิชาภาษามลายูโรงเรียนได้ให้อุสตาซสอนภาษามลายูเหมือนกับหนังสือคือใช้ภาษามลายูกลาง ส่วนการนิเทศนั้นฝ่ายศาสนาก็นิเทศฝ่ายศาสนา ฝ่ายสามัญก็นิเทศฝ่ายสามัญ (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

บางโรงเรียนมีวิธีการนิเทศ จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน ด้านบุคลิกภาพของครู และด้านการประเมินครูผู้สอน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

การนิเทศครูโรงเรียนจะมีแบบฟอร์มที่ชัดเจนเลยว่าด้านใดบ้างที่โรงเรียนต้องการให้เกิดในตัวผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนจะแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศขึ้น โดยจะนิเทศ 3 ด้านใหญ่ ๆ ด้านที่ 1 ด้านของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ด้านที่ 2 ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านที่ 3 เรื่องนักเรียนประเมินครู ด้านที่ 1 เรื่องการเรียนรู้อของครู การจัดห้องเรียน การควบคุมชั้นเรียน ทั้งหมด การเข้าสอนตรงเวลาหรือไม่นี้เป็นเอกสารชุดที่หนึ่ง ด้านที่ 2 ด้านบุคลิกภาพของครู การแต่งกาย เรื่องการใช้ภาษาของครู การปฏิสัมพันธ์กับครูด้วยกันเอง หรือกับนักเรียน ส่วนด้านที่ 3 นักเรียนจะเป็นผู้ประเมินครู ประเมินว่าครูสอนเป็นอย่างไรบ้าง โดยนักเรียนในห้องที่ครูสอนในแต่ละห้องจะเป็นผู้ประเมิน นักเรียนจะมีแบบฟอร์มการประเมินแล้วนำมาส่งที่วิชาการ ครูที่สอนวิชาสามัญหัวหน้าวิชาการสามัญจะเป็นผู้ดูแล ของครูศาสนาก้เป็นหัวหน้าวิชาการศาสนา แล้วก็มีประเมินผลด้วย (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

นอกจากนี้ บางโรงเรียนมีวิธีการนิเทศ 2 แบบ ประกอบด้วย การนิเทศในห้องเรียน และครูแต่ละกลุ่มสาระประชุมหารือเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

โรงเรียนมีการนิเทศ 2 แบบ คือ นิเทศในห้องเรียนดูวิธีการสอน กระบวนการ ต่าง ๆ สื่อที่ครูนำมาใช้กับนักเรียน แบบที่ 2 ครูที่สอนวิชาเดียวกันมาประชุมหาวิธีการเพื่อพัฒนาการสอน มีปัญหาใดในการสอนและสามารถใช้วิธีการใดในการดึงดูดนักเรียน เพื่อนักเรียนได้รับความรู้มากที่สุด และการประเมินนักเรียน ในการนิเทศโรงเรียนจะแจ้งแก่ครูให้รับทราบเป้าหมายของการนิเทศก่อน มิใช่เพื่อการจับผิดแต่เพื่อหาวิธีการที่ดีจากครูเพื่อนำไปเผยแพร่ให้ครูคนอื่น ๆ ทราบ โดยโรงเรียนจะแต่งตั้งคำสั่งผู้นิเทศอย่างชัดเจน (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

9. การแนะแนวการศึกษาเพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีครูฝ่ายแนะแนว ทำหน้าที่ในการแนะแนวผู้เรียนด้านการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ด้านการดำเนินชีวิต และการแนะแนวด้านอาชีพ ครูฝ่ายแนะแนวประกอบด้วย ครูสามัญและครูศาสนา สำหรับครูสามัญมีการแนะแนวผู้เรียนให้ศึกษาต่อภายในประเทศ ส่วนครูศาสนาจะมุ่งเน้นการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ศึกษาต่อต่างประเทศ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ด้านวิชาสามัญก็จะเห็นว่าหลักสูตรวิชาสามัญมีวิชาแนะแนวอยู่ทุกระดับชั้น เพราะฉะนั้นตรงก็สามารถดึงข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเพื่อนำไปสู่การแนะแนวนักเรียนได้ จะเห็นว่าในเนื้อหามุ่งเน้นไปให้นักเรียนตอบแบบสอบถามแล้วก็ในเรื่องการทำแบบฝึกหัดในเชิงทักษะสังคม ซึ่งจะอยู่ที่ครูว่าพออ่านแล้วพอที่จะดึงมาได้ว่านักเรียนควรที่จะต้องแก้ไขเรื่องอะไร หรือข้อมูลพื้นฐานที่นักเรียนได้กรอกมาบางครั้งเมื่ออ่านก็รู้แล้วว่านักเรียนคนนี้จะต้องช่วยในเรื่องอะไร อ่านออกเขียนได้หรือไม่ เพราะบางคนเขียนกลับหัวกลับหางนี้ หรือการเรียงร้อยถ้อยคำที่บางคนยังทำไม่ได้ ในเรื่องของข้อมูลพื้นฐานที่เขียนมาในเรื่องอาชีพ ในเรื่องความเป็นอยู่ที่บ้านก็จะต้องได้รับการช่วยเหลือโดยด่วน จะเห็นว่าเรื่องของแนะแนว ที่คุณครูมีทุกระดับชั้นที่ต้องไปแนะแนวทักษะชีวิตของนักเรียน แต่จะเห็นว่าเป็นแนะแนวที่เป็นโครงสร้างใหญ่ที่อยู่ในวิชาการ ส่วนใหญ่จะไปเน้นด้านของการศึกษาต่อเสียเยอะ เน้นเรื่องการศึกษาคือไม่ว่าจะเป็นภายในประเทศและที่ต่างประเทศ แต่ที่เป็นในเรื่องของแนะ

แนวด้านให้มีทั้ง 8 คุณลักษณะนี้ก็ยังไม่ครอบคลุม เพราะตอนนี้จะเพิ่มเติมในด้านของอาชีพ (หัวหน้าฝ่ายวิชาการสามัญ, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

นอกเหนือจากการแนะแนวตามวิชาที่ภาคสามัญแล้วของศาสนาก็ได้มีการแนะแนวชีวิตความเป็นอยู่ในสถาบันอื่นนอกจากในโรงเรียน อย่างเช่นไปอยู่มหาวิทยาลัยชีวิตการเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัยควรที่จะอยู่อย่างไร ซึ่งชีวิตความเป็นอยู่นอกเหนือจากที่อยู่ในโรงเรียนนั้นแน่นอนย่อมแตกต่างกัน อาจประกอบด้วยบุคคลหลากหลายทั้งด้านศาสนา ทั้งด้านสังคม ซึ่งจะเป็นหน้าที่ครูศาสนาโดยเฉพาะ โครงการปัจฉิมนิเทศนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนที่จบชั้นศาสนา จะไปปัจฉิมที่หนึ่งซึ่งไม่ใช่ที่โรงเรียน นอกจากนักเรียนจะได้รู้จักกันได้สัมพันธ์ระหว่างกันแล้วยังมีการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และชีวิตที่จะไปอยู่ในสถาบันอื่น ๆ มากมาย นอกจากโครงการปัจฉิมนิเทศแล้วยังมีรุ่นพี่ที่อยู่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มาแนะนำน้อง ๆ ชีวิตความเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีห้องแนะแนวอยู่ สำหรับนักเรียนก็สนใจเข้าไปแนะแนวในเรื่องของด้านอาชีพ ด้านการศึกษาต่อ เมื่อเรียนจบจะไปต่อที่ใดและประกอบอาชีพอะไร จะมีครูแนะแนวให้คำปรึกษา ครูแนะแนวสอนด้วย ถ้ามีคาบว่างของค่านักเรียนก็จะดูแล้วจะมาปรึกษาในคาบว่าง นักเรียนในโรงเรียนมีไปศึกษาต่อต่างประเทศ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศชูดาน ประเทศ โมร็อกโก ประเทศอียิปต์ และตุรกี เป็นต้น ซึ่งครูศาสนาเป็นผู้แนะแนวในเรื่องของต่างประเทศ (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

โรงเรียนเน้นการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ มีการแนะแนวนักเรียนเพื่อเรียนต่อต่างประเทศ และแนะแนวด้านอาชีพให้แก่นักเรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาแล้วจะประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง และเชิญบุคลากรภายนอก

มาแนะนำให้ความรู้ด้านการเรียนต่อ (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

โรงเรียนให้ศิษย์เก่าที่ไปเรียนมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มาแนะนำ โดยจัดให้ 1 วัน ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 – 6 มาฟังมีการแนะนำทั้งการเรียนต่อในประเทศและต่างประเทศ ให้อุस्ताซที่จบจากที่ต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จบจากประเทศคูเวต อียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย อินโดนีเซีย จอร์แดน เป็นต้น มาเล่าประสบการณ์การเรียน การใช้ชีวิตเป็นอย่างไร ด้านอาชีพจะมีครูแนะนำโดยตรง นักเรียนของโรงเรียนมีบางส่วนที่เมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็ไปต่อทางสายการอาชีพโดยตรง (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

10. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และเป็นระบบตรงตามมาตรฐานทางการศึกษาและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยภาพรวมมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะครบทั้ง 8 ด้าน มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพและสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นภารกิจของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

งานประกันคุณภาพนั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพจาก สมศ. แต่อย่างไรก็ตามในมาตรฐานที่กำหนดไว้นั้นทางโรงเรียนก็แบ่งฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม อันนี้เป็นงานของครูสอนศาสนาหลัก ๆ แต่ไม่เฉพาะครูศาสนาอย่างเดียวครูสามัญก็เช่นกัน โดยที่ครูศาสนาเป็นแกนหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนนั้นมีคุณธรรม จริยธรรม มีการขัดเกลาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่ดีตามเจตนารมณ์ของศาสนาอิสลามแน่นอน อย่างเช่น กิยามุลลัยล การละหมาด การควบคุมการละหมาด การลงโทษบางครั้งก็ต้องลงโทษเพื่อให้นักเรียนได้มีความสำนึกที่ดีขึ้น

ส่วนใหญ่เน้นครูศาสนามีหน้าที่รับผิดชอบ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

ในระบบประกันคุณภาพมีตัวชี้วัดต่าง ๆ และโรงเรียนก็ได้สรุปเป็น SAR ทุกปีตามระบบที่ต้องส่งให้สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด เมื่อทำโครงการในปีถัดไปก็จะมาดูผลสรุปของ SAR ของปีที่แล้วมาจัดทำโครงการ เช่น ตัวชี้วัดในด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่ผ่าน หรือได้ประมาณ 60% ซึ่งการประกันคุณภาพภายในส่งผลในทุก ๆ ด้าน ทั้ง 8 ด้าน เพียงแต่ว่าในการปฏิบัติจริงแล้วครูที่รับผิดชอบในการคิดโครงการ ปีการศึกษาใหม่จะแบ่งให้ครูแต่ละกลุ่มสาระคิดโครงการ เช่น ในตัวชี้วัดด้านการเข้ากับผู้อื่นครูคนใดรับผิดชอบ ด้านการปฏิบัติตนตามศาสนา ครูคนใดรับผิดชอบ ครูแต่ละคนจะได้รับตัวชี้วัดไป แล้วไปคิดโครงการอย่างไรที่จะให้ครอบคลุมตัวชี้วัดที่ทางวิชาการกำหนดให้ ครูก็ต้องไปดูใน SAR ของปีที่ผ่านมามาอยู่ในระดับเท่าไรแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปทำเป็นโครงการเพื่อให้ด้านนั้นมีการพัฒนาขึ้น แต่ครูบางคนไม่ได้มองไปที่ SAR เพียงได้รับตัวชี้วัดและคิดโครงการขึ้น ทำให้บางครั้งไม่ต่อยอดจากปีที่ผ่านมา แต่ครูบางคนก็ทำตามระบบ (หัวหน้าวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีฝ่ายประกันภายในและมีทีมงานเป็นผู้ดูแล แล้วจึงให้ครูแต่ฝ่ายทำโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งส่งผลดีต่อนักเรียน แต่คุณครูไม่ยอมให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาที่ใช้เอกสารมากเกินไป บางครั้งผู้มาประเมินไม่ได้มีความชำนาญทางด้านการศึกษาแต่สอบผ่านเป็นผู้ประกันฯ ก็มาประเมินตามความรู้ที่มีโดยอ้างอิงเอกสาร ไม่ได้เน้นด้านการปฏิบัติ ทางที่ดีควรมีหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะมาแนะแนวเดือนละ 1 ครั้ง โรงเรียนต้องการคำแนะนำเพื่อต่อยอดการพัฒนาโรงเรียน เช่น ประเทศมาเลเซียจะมีการนิเทศจากหน่วยงานเฉพาะมาช่วยอาจารย์แต่ละวิชา โดยสอนให้อาจารย์ดูเป็นตัวอย่างเพื่ออาจารย์จะได้นำเทคนิคการสอนไปปรับใช้กับนักเรียนของตนเอง (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

11. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนเพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนรู้ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ และโรงเรียนได้สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มีการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้มีการศึกษาทั้งด้านวิชาการศาสนา สามัญ และอาชีพ โดยมีการบรรยายธรรมผ่านทางวิทยุของโรงเรียน การสอนตามมัสยิดต่าง ๆ การส่งผู้เรียนไปอ่านคุฎบะฮฺ (ปฐกถา) ในวันศุกร์ การส่งผู้เรียนไปสอนตามศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในวันเสาร์และอาทิตย์ การทำเอกสารเผยแพร่ส่งไปยังมัสยิดและชุมชน การส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้

ครูที่โรงเรียนจะไปบรรยายธรรมที่วิทยุของมัสยิดกลางจังหวัดยะลาเกือบทุกวันตั้งแต่ 13.30 – 15.00 น. เป็นวาระที่โรงเรียนต้องส่งบุคลากรไปอบรมที่นั่นเป็นการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม เมื่อผู้ปกครองนักเรียนเกิดเสียชีวิต หรือว่าใครก็แล้วแต่ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนักเรียนจะขอไปเยี่ยมเยียน โรงเรียนอนุญาตให้ใช้รถโรงเรียนไปเยี่ยมที่บ้านกระทั่งถึงที่อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ที่อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา โรงเรียนก้ออนุญาต โดยเราอมตัดช่วงเวลาเรียนของนักเรียนเพื่อที่จะได้ให้มี EQ มากขึ้น เวลาไปเยี่ยมผู้ป่วยที่โรงพยาบาลก็แล้วแต่ให้นักเรียนไปเยี่ยม นอกเหนือจากนั้นการบำเพ็ญประโยชน์ตามมัสยิดต่าง ๆ มัสยิดกลางขอให้นักเรียนที่โรงเรียนไปบำเพ็ญประโยชน์ไปทำความสะอาดมัสยิด มัสยิดฮอย 5 หรือมัสยิดต่าง ๆ ที่มีจุด เชื่อมต่อกับโรงเรียน ๆ ก็ส่งครูอาจารย์และนักเรียนเราไป ยิ่งไปกว่านั้นถ้ามีงานเลี้ยงก็จะพบนักเรียนเราทุกหนทุกแห่งไปเสิร์ฟอาหารไปจัดการเรื่องบริการ ผมคิดว่าสังคมเรานี้ได้รับความอบอุ่นจากนักเรียนของโรงเรียนเรามากที่สุด เนื่องจากถ้าได้ยินข่าวว่าถ้ามีงานเลี้ยงที่ไหนจะมีนักเรียนเราที่นั่นช่วยเอื้อเฟื้อและช่วยด้วยจิตสาธารณะ (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

ส่วนด้านความสัมพันธ์เพื่อที่จะสร้างคุณลักษณะ 8 ด้านตามที่ต้องการโรงเรียนมีปรัชญาของโรงเรียนที่ชัดเจน คือ ดี เก่ง บำเพ็ญประโยชน์ สิ่ง

นี้เป็นเป้าหมายและเป็นตัวชูและกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดใน 3 ด้าน ถ้ามี 3 ด้านนั้นทั้งครอบครัว องค์กร ได้มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นอนถ้าปรัชญานี้ได้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน กับครู กับทุกคนเชื่อเหลือเกินว่าจะมีการสร้างเครือข่ายทั้งทางด้านสังคม ชุมชน ครอบครัว องค์กร สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

เมื่ออดีตจะมีการทำวิทยุโรงเรียน แต่ปัจจุบันไม่มีแล้ว จะเป็นการให้ความรู้ด้านอิสลาม และมีการบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชน มีโครงการฝึกฝนนักศุภะฮ์รุ่นเยาว์แต่ปีนี้เป็นปีแรกจึงยังไม่มีการผลิตนักศุภะฮ์ให้แก่ชุมชนโครงการดังกล่าวเป็นผลมาจากการ SAR ของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลของ SAR ปีที่ผ่านมาปรากฏชัดว่าทางโรงเรียนกับชุมชนยังขาดด้านนี้ ครูที่รับผิดชอบด้านชุมชนจึงเสนอโครงการขึ้นเพื่อฝึกฝนนักเรียนให้เป็นนักศุภะฮ์แล้วส่งไปยังชุมชน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีศุภะฮ์สัจจ และนักเรียนโรงเรียนไปมีสอนครูสัมพันธ์ และหากมีมุสลิมเสียชีวิต มีงานเมอลิด หรือมีงานแต่งงานโรงเรียนก็จะส่งนักเรียนไปเข้าร่วมทุกครั้ง โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่อยู่กับชุมชน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีการส่งครูไปเป็นวิทยากรภายนอก และให้ความรู้แก่ชุมชนทุก ๆ วันอาทิตย์ ผู้มาเรียนส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านในชุมชนโดยสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้แก่ลูก ๆ ได้ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

โรงเรียนให้ครูไปสอนในชุมชนเพราะภายในโรงเรียนมีอุสตาซที่เป็นโต๊ะอิมามหลายคน และโรงเรียนจัดทำศุภะฮ์วันศุกร์เป็นรายปีแจกให้ที่มีสยิด (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

12. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ สำหรับการประสานความร่วมมือในต่างประเทศ ส่วนใหญ่ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับสถานศึกษาและองค์กรในประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย มีการแข่งขันทักษะวิชาการประจำปีระหว่างโรงเรียน มีการเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรสถาบันการศึกษานอกจากโรงเรียนแล้ว ภายในโรงเรียนในเครือข่ายยังมีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนอื่น ๆ ด้านการเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนกับสถาบันอื่นๆ นอกจากนั้นความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาโดยมี MOU ในการที่จะพัฒนาบุคลากร เพราะบุคลากรถือว่าเป็นบุคคลสำคัญ เพราะบุคลากรครูนั้นจะสัมผัสกับนักเรียนโดยตรง โรงเรียนมี MOU จากต่างประเทศ การพัฒนาครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนศาสนา ส่วนใหญ่ครูสอนศาสนาที่จะพัฒนาคุณภาพตนเองให้มีความรู้ทางด้านการสอน การบริหารจัดการที่ดีขึ้น ตอนนี้มีมีการเรียนปริญญาโททางไกลจัดที่โรงเรียน โดยไปทำ MOU กับมหาวิทยาลัยของประเทศอินโดนีเซีย คือ การเรียนปริญญาโททางไกล ส่วนใหญ่ผู้เรียนจะประกอบด้วย อูस्ताซ กับอูस्ताซะฮฺ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนการสอนต่อไป เชื่อเหลือเกินว่าอูस्ताซเหล่านี้ที่จะนำพาหลักสูตร เป้าหมายของหลักสูตรให้ถึงเป้าหมายอย่างแท้จริง ครอบคลุมทั้ง 8 คุณลักษณะ และมีการทำ MOU กับประเทศมาเลเซีย ทั้งส่งนักเรียนไปเรียนต่อที่ต่างประเทศก็มี MOU กับประเทศชูดาน ประเทศอียิปต์ นี่คือการร่วมมือทั้งทางด้านความรู้ และก็ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

มีมหาวิทยาลัยจากอินโดนีเซียจะส่งนักศึกษามาฝึกสอน 1 เดือน และเมื่อโรงเรียนจัดงานวิชาการก็จะเชิญนักเรียนจากโรงเรียนอื่น ๆ โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมเข้ามาร่วม รวมถึงตาดีกาด้วย ส่วนจากองค์กรอื่น ๆ ก็มีของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(สสส) ที่เข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีเครือข่ายจำนวนมาก เช่น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ โรงเรียนอัสสัมชัญหาดใหญ่ โรงเรียนอัสสัมชัญสงขลา และโรงเรียนสังกัดสมาคมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โรงเรียนจะจัดมหกรรมวิชาการนานาชาติ เชิญต่างประเทศเข้ามาร่วมและเชิญโรงเรียนภายนอกทั้งในจังหวัดสงขลาหรือต่างจังหวัดเข้ามาร่วมงาน และโรงเรียนได้เข้าร่วมงานสามสัมพันธ์ครูกับกงสุลประเทศมาเลเซีย และกงสุลประเทศอินโดนีเซีย จัด ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนกับโรงเรียนอื่น ๆ มีการช่วยเหลือด้านวิชาการแก่โรงเรียนอื่น ๆ เช่น การอนุเคราะห์ให้ยืมอุปกรณ์ หรืออนุเคราะห์ให้นักเรียนไปช่วยร้อง อนาซีต หรือโรงเรียนอื่น ๆ จัดกิจกรรม และได้เชิญวิทยากรจากโรงเรียนไปบรรยาย ส่วนของโรงเรียนนั้น โรงเรียนจะมีการจัดบรรยายธรรมด้านศาสนาทุก ๆ เดือน โดยเชิญโรงเรียนอื่น ๆ และผู้สนใจเข้ามารับฟังบรรยาย ช่วงเช้าจะเป็นการบรรยายให้กับนักเรียนในโรงเรียน ส่วนในช่วงเย็นจะเป็นการบรรยายให้ผู้สนใจจากภายนอก (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

โรงเรียนได้มีการไปช่วยสร้างห้องน้ำบดของชนเผ่าลีซอ ที่จังหวัดเชียงราย จนในชุมชนมีผู้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามและมาเรียนต่อที่โรงเรียนและได้รับทุนไปศึกษาต่อ ณ ประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 3 คน และยังมีมาเรียนต่อเรื่อย ๆ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

13. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยเฉพาะบางโรงเรียนได้ช่วยเหลือผู้เรียนที่มีฐานะยากจนได้ ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและให้ทุนการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา บางโรงเรียนมีการจัดรายการวิทยุการ บรรยายธรรมแก่ครอบครัวและชุมชน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวและชุมชนมีวิถีความเป็นอยู่ ท่ามกลางร่มเงาแห่งอิสลาม โดยมีความเห็นว่าเมื่อชุมชนมีสิ่งแวดล้อมที่ดีและน่าอยู่ นับได้ว่าเป็นการ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่อยู่ในชุมชนดังกล่าวให้มีคุณลักษณะสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วย เช่นกัน ในขณะที่บางโรงเรียนมีการส่งเสริมครูผู้สอนให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพื่อพัฒนาคุณภาพ งานวิชาการในสถานศึกษา และส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

การพัฒนาครูโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนศาสนา ส่วนใหญ่ครูสอน ศาสนาที่จะพัฒนาคุณภาพตนเองให้มีความรู้ทางด้านการสอน การ บริหารจัดการที่ดีขึ้น ตอนนี้มีโรงเรียนปริญญาโททางไกลจัดที่โรงเรียน โดยไปทำ MOU กับ มหาวิทยาลัยของประเทศอินโดนีเซีย คือ การเรียน ปริญญาโททางไกลส่วนใหญ่ผู้เรียนจะประกอบด้วย อูस्ताซ กับอูस्ता ซะฮู เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนการสอนต่อไป เชื่อเหลือเกินว่า อูस्ताซเหล่านี้ที่จะนำพาลักสูตร เป้าหมายของลักสูตรให้ถึงเป้าหมาย อย่างแท้จริงครอบคลุมทั้ง 8 คุณลักษณะ และมีการทำ MOU กับ ประเทศมาเลเซีย ทั้งส่งนักเรียนไปเรียนต่อที่ต่างประเทศก็มี MOU กับ ประเทศชูดาน ประเทศอียิปต์ นี่คือการร่วมมือทั้งทางด้านความรู้ และที่ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

โรงเรียนมีโครงการประจำปีเป็นซัมเมอร์ที่สถาบันภาษา UIA ประเทศ มาเลเซียซึ่งโรงเรียนให้ทุนนักเรียนไปเรียนเป็นประจำทุกปี ประมาณ 2 – 3 ปีที่แล้วส่งนักเรียนไป 10 คน ทั้งชายและหญิงใช้วิธีสอบคัดเลือก ไปเรียนภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ โดยสนับสนุนค่าเรียน ค่าที่พัก และค่าเดินทาง เป็นระยะเวลา 1 เดือน การพัฒนาการของนักเรียนคือ

กล้าที่จะใช้ภาษามากยิ่งขึ้น (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

โรงเรียนจะเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มาสอนพิเศษให้นักเรียนในโปรแกรม IUP ทุก ๆ วันเสาร์และจะมีอาจารย์จากโรงเรียนอื่น ๆ มาดูงาน มีการทำ MOU กับประเทศมาเลเซีย 11 โรงเรียน และประเทศอินโดนีเซีย (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

14. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการส่งเสริมผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในสถานศึกษา

โรงเรียนทุกโรงให้ความเห็นตรงกันว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จในการส่งเสริมผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการทำงานเป็นทีมและวางแผนการทำงานร่วมกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และสร้างความตระหนักต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ผมตั้งเหมือนทีมฟุตบอล ทีมฟุตบอลจะสำเร็จได้ผู้เล่นต้องมีเทคนิค มีโค้ช โรงเรียนก็เหมือนกันจะสำเร็จได้ต้องประกอบด้วยทีมงานที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการบุคลากรและก้ผู้เรียน ทั้ง 3 ด้านนี้ ผู้เรียนจะสำเร็จได้อยู่ที่การจัดการ ไม่ว่าจะการจัดการหลักสูตร หลักสูตรครอบคลุมทั้ง 8 คุณลักษณะ บุคลากรก็เห็นด้วยมีความเข้าใจกันสิ่งนี้ผมเชื่อเหลือเกินว่าบุคลากรกับการบริหารจัดการที่ดีไปด้วยกัน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นบุคลากรทุกคนต้องมีความเข้าใจกันนั้น จะได้ทำงานเป็นทีมอย่างมีความเข้าใจ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

คือความร่วมมือระหว่างครูและผู้บริหาร เพราะว่าคนที่เข้าถึงนักเรียนได้ก็คือ ครู คนที่จะสร้างให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะทั้ง 8 คุณลักษณะก็คือครูผู้สอน เพราะครูผู้สอนอยู่กับนักเรียนตลอด โดยผู้บริหารก็ต้องสร้างนโยบายที่จะทำให้เกิด 8 คุณลักษณะกับนักเรียน แต่ในที่สุดแล้วทั้ง

ผู้บริหารที่ให้นโยบายและครูที่อยู่กับเด็กทั้ง 2 ฝ่าย ก็ต้องมีความร่วมมือที่ดีต่อกัน ต่างมองเห็นถึงความสำคัญของมันและกัน ถ้าทั้ง 2 ฝ่ายมีความร่วมมือที่ดีต่อกันครูก็จะเกิดความตระหนักในตนเองที่จะต้องทำให้นักเรียนเกิดทั้ง 8 คุณลักษณะ (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2559)

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีความสำคัญ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และครูสามารถที่จะตอบสนองจึงทำให้เกิดความสำเร็จ ถ้าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์แต่ครูไม่มีศักยภาพก็ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ หรือถ้าครูมีศักยภาพแต่ผู้บริหารไม่ตระหนัก ไม่เห็นแสดงว่าคอยช่วยเหลือสนับสนุนก็ไม่ประสบความสำเร็จเช่นกัน ถ้าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ว่านักเรียนเราต้องเป็นอย่างไรที่ชัดเจน แล้วก็ถ่ายทอดลงสู่ครู ผู้บริหารชัดเจนครูก็ชัดเจน พอครูเมื่อเวลาไปให้นักเรียนบางครั้งก็ชัดเจนบ้างไม่ชัดเจนบ้าง แต่ถ้าผู้บริหารและครูไม่ชัดเจนไปให้นักเรียนอย่างไรก็ไม่ชัดเจน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

การบริหารจัดการขึ้นอยู่กับ 4M Man Money Material และ Management โรงเรียนมีทั้ง 4M ด้าน Man โรงเรียนมีบุคลากรที่เต็มเปี่ยมที่พร้อมจะเสียสละให้กับโรงเรียน เพราะโรงเรียนเลือกสรรบุคลากรต้องผ่านการคัดเลือก โดยเฉพาะโรงเรียนเน้นศิษย์เก่าที่ได้โอนสังกัดจากโรงเรียนได้ไปเรียนต่อที่อื่นและกลับมาสอนที่โรงเรียน นอกเหนือจากนั้นโรงเรียนมี Material อย่างเพียงพอ เปรียบได้กับโรงเรียนมีน้ำมันหล่อลื่นพอที่จะขับไปข้างหน้าซึ่งโรงเรียนไม่ได้ขาดแคลนสิ่งเหล่านี้ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ และมีการจัดการที่เป็นระบบ โรงเรียนจะขับเคลื่อนได้ต้องมี 4M การขับเคลื่อนของโรงเรียนจะมีจังหวะจะโกลนซึ่งโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคลากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าความคล่องตัวเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์สูงสุดกับโรงเรียน (ผู้แทนฝ่ายวิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

ความตระหนักของผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นสิ่งที่สำคัญ หากครูและผู้บริหารตระหนักให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ผู้บริหารต้องตระหนักว่าต้องทำอะไร และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร เช่นเดียวกับครูถ้าขาดความตระหนักที่จะให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก็ไม่มีความรับผิดชอบในการทำงาน การทำงานต้องมีอหามาน ถ้าอหามานยิ่งมากก็สามารถพัฒนาคนได้ดียิ่งขึ้น (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

อย่างไรก็ดี ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และต้องสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นแบบอย่างก่อน ดังนั้นการคัดเลือกครูเข้าสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

โรงเรียนมีการบริหารจัดการ เช่น การคัดเลือกครูเข้ามาสอนในโรงเรียน โดยวิธีการสอบ และมีการอบรมขัดเกลาครูอยู่เสมอโดยสร้างครูเป็นแบบอย่างและถ่ายทอดไปสู่ศิษย์ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

15. ท่านมีมุมมองอย่างไรในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ?

โรงเรียนทุกโรงให้ความเห็นตรงกันว่า การสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวด โดยต้องสร้างผู้เรียนให้มีความยำเกรง ขยันทำความดี มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงาม หวังจะได้รับความพึงพอใจเป็นสวนสวรรค์ของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และผู้เรียนต้องศึกษาความรู้ควบคู่การปฏิบัติ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

ปัจจัยหลักที่จะสร้างผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้นั้น มีขั้นตอนที่จะไปสู่ความยำเกรง ตักวาอย่างชัดเจนก็คือ ประการที่ 1 เป็นมุสลิมิน และเป็นมุสลิมะฮฺที่ดี ประการที่ 2 เป็นมุมินิน มุมิเนฮฺที่ดี มีหลักศรัทธา 6 ประการ ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของโรงเรียนเช่นกันในการจัดหลักสูตรทำอย่างไรที่จะให้สิ่งเหล่านี้ได้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ประการที่ 3 มุหสินิน มุหสิเนฮฺ ให้นำเป็นคนดีมีคุณธรรม มีจริยธรรมเป็นคนมีระเบียบวินัย มีอิหฺसान และประการที่ 4 มุคิลีนิน บริสุทธิ์ใจในการมาโรงเรียน ทั้งผู้เรียน ครู และผู้บริหาร เนียตประการแรกก่อนที่จะออกจากบ้าน เนียตว่า เรามา

เพื่ออัลลอฮ์ไม่ได้เพื่ออื่นใด นักเรียนก็เช่นกัน ไม่ใช่มาหาความรู้ ความรู้ นั้นเป็นส่วนที่ได้จากที่มามีเรียน แต่เนี่ยตมาเรียนเพื่ออัลลอฮ์ ครูก็เช่นกัน ผู้บริหารก็เช่นกันถ้ามีจิตใจที่บริสุทธิ์ เชื่อเหลือเกินว่ามีความ รับผิดชอบ มีความตระหนักในทุก ๆ ด้านที่จะพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ และขั้นตอนสุดท้ายก็คือความยำเกรงนั่นเอง ก็ จะเกิดขึ้นจากทั้ง 4 ประการข้างต้น (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 19 กันยายน 2559)

สอนแล้วนักเรียนมีศรัทธาที่เที่ยงตรง และเป็นบ่าวที่ดีของอัลลอฮ์ ﷻ อยู่ในกรอบของอิสลาม คือ สอนนักเรียนอย่างไรให้นักเรียนเป็นบ่าวที่ดี เข้าสวรรค์นี่คือเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนกำไรในโลกนี้ คือ มีอาชีพ การงานดี เป็นผลพลอยได้ ถ้าหาโรงเรียนสอนแล้วเด็กไม่ได้ทำงานดี ๆ แต่เป็นคนดีของสังคม เป็นบ่าวที่ดีของอัลลอฮ์ ก็มองว่าประสบ ความสำเร็จเช่นกัน ถ้านักเรียนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้แต่ว่าไม่ละหมาด ก็ไม่น่าพอใจ ไม่สมกับเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งโรงเรียน (หัวหน้าฝ่าย วิชาการศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2559)

เป้าหมายหลักการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ สวรรค์ของอัลลอฮ์ การสอน ศาสนาความศรัทธาต้องมาอันดับ 1 ถ้าขาดความศรัทธาแม้จะมีความรู้ก็ ยากที่จะพัฒนาตนเอง นักเรียนของโรงเรียนมีความรู้ ส่วนในเรื่องของ ความศรัทธารู้แต่จะให้ตระหนักอาจไม่เกิดขึ้นเหมือนผู้ใหญ่ แต่ก็ก็เป็นสิ่ง ที่โรงเรียนต้องสอน โดยเริ่มจากครูเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น ท่านนบี ผู้คน เข้ารับอิสลามเพราะอัลลาฮ์ มารยาทและแบบอย่างของท่าน ซึ่งจุดนี้ เป็นการดึงดูดให้คนเข้ารับอิสลาม ดังนั้น หากเราพัฒนาตนเอง คนอื่นจะ สนใจเราและพัฒนาให้เหมือนเรา (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการ สัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

เห็นด้วยในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และเป็นวาญิบ (จำเป็น) ที่ต้องสร้างนักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยความรู้ และที่ สำคัญคือการปฏิบัติ คือ อิหลุมและอะมัล ไปพร้อม ๆ กัน (ผู้บริหาร วิทยาลัย, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

16. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีความเห็นว่าการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นต้องอาศัยความร่วมมือของโรงเรียน ครอบครัว สังคม และชุมชน ตลอดจนหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

การปลูกฝังผู้เรียนของครอบครัวก่อนที่จะส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียน นับเป็นสิ่งสำคัญประการแรกในการส่งเสริมผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพราะครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกของผู้เรียน หากครอบครัวได้อบรมและขัดเกลาผู้เรียนตามเป้าหมายของอิสลาม จะส่งผลที่ดีต่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

บางครั้งก็จะเป็นปัจจัยภายนอกที่โรงเรียนเองคุมไม่ได้ เหมือนกับว่าสังคมที่ส่งผลต่อนักเรียน พ่อแม่ที่บ้านสำคัญมาก ๆ เป็นคนที่ต้องรับผิดชอบเรื่องของคุณ ๆ เหมือนกับพ่อแม่บางคนส่งลูกมาโรงเรียนมีปัญหาอะไรก็โทษโรงเรียน ลืมไปว่าลูกใคร จริง ๆ พ่อแม่ต้องดูแลเหมือนเด็กสมัยนี้เมื่อย้อนกลับไปดูพ่อแม่เป็นเสียเอง พ่อแม่ไม่ละหมาด เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี หากลองคำนวณในรอบปีเวลานักเรียนอยู่ที่โรงเรียนจริง ๆ ไม่เยอะ เวลาเด็กอยู่ที่โรงเรียนมีสังคม มีบริบทที่เป็นอิสลาม แต่เวลานักเรียนไปอยู่ในสังคมที่เปิดกว้างนักเรียนบางคนกลับไปบ้านไม่รู้ละหมาดหรือไม่ พ่อแม่ที่บ้านเป็นอย่างไร สิ่งนี้ประกอบกันที่จะส่งผลต่อนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่โรงเรียนคุมไม่ได้ แต่โรงเรียนและครอบครัวต้องช่วยกันสร้างสังคมที่ดีให้กับนักเรียน (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ศาสนา, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

ผู้ปกครองมีส่วนอย่างมาก ถ้าผู้ปกครองไม่เอาไหนโรงเรียนจะสอนอย่างไรก็เป็นเรื่องยาก มีนักเรียนที่ดีแต่ไม่มาก บิดามารดาเป็นครูคนแรก โรงเรียนเป็นครูที่สอง ดังนั้นต้องเน้นที่ผู้ปกครอง ชุมชนก็มีส่วนเช่นกันดังคำกล่าวที่ว่า “จะสอนลูกคนเดียวต้องสอนทั้งหมู่บ้าน” เนื่องจากจะสอนลูกเราคนเดียวไม่ได้ สิ่งแวดล้อมก็เป็นสิ่งสำคัญ (ผู้บริหารโรงเรียน, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 24 กันยายน 2559)

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพราะโรงเรียนจะสร้างผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะทั้ง 8 ด้านได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในโรงเรียน โดยเฉพาะการสอนแบบบูรณาการระหว่างรายวิชาศาสนาและสามัญ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า

การบริหารของโรงเรียนจะแบ่งกัน คือ ด้านศาสนาก็บริหารด้านศาสนาสามัญก็บริหารด้านสามัญ แต่ทางโรงเรียนอยากนำมาบูรณาการทั้งศาสนาและสามัญ และทุกกลุ่มสาระ แต่ปัญหาอยู่ที่ครูสามัญมีความรู้ด้านศาสนายังไม่ลึกมาก ยังไม่สามารถถ่ายทอดแก่นักเรียนได้ ซึ่งจะทำให้ต้องมีแผนบูรณาการ หรืออยากให้มีการอบรม อย่างเช่นสำนักงานศึกษาธิการภาค 8 แต่อบรมให้กับครูสามัญที่จะบูรณาการกับการสอนศาสนา หรือให้ครูสามัญและครูศาสนาสอนควบคู่กัน โดยครูศาสนาเป็นโค้ชซึ่งให้ครูสามัญ หลักสูตรเป็นการมอมมองแบบกว้าง ถ้าจะลงไปรายละเอียดก็คือ เป็นกลุ่มสาระในแต่ละกลุ่มสาระต้องไปแตกเองว่าจะสอนในเรื่องใดที่จะสอดแทรกในเรื่องของศาสนาอิสลามเข้าไปได้ และนำไปบูรณาการในแต่ละกลุ่มสาระ ... นักเรียนในโรงเรียนเกิดคุณลักษณะที่ต้องการยังไม่ครบทุกด้าน แต่มีประมาณร้อยละ 80 หากจะให้นักเรียนเกิดครบทั้ง 8 ด้าน ควรมีกิจกรรมเสริม (หัวหน้าฝ่ายวิชาการสามัญ, ข้อมูลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 กันยายน 2559)

จากการศึกษาภาคสนามในลักษณะกรณีศึกษาที่ได้รับการยอมรับว่ามีลักษณะการบริหารงานวิชาการที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านศาสนาและสามัญ และเป็นโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น ในภาพรวมพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีบริบทการบริหารงานวิชาการที่คล้ายคลึงกันมากและมีความแตกต่างกันในบางขอบข่ายงานวิชาการ โดยมีการบริหารงานวิชาการที่บูรณาการระหว่างการจัดการเรียนการสอนด้านศาสนาและสามัญ มีวัตถุประสงค์หลักในการปลูกฝังผู้เรียนด้านการศรัทธา การทำความดี และการมีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามและทักษะด้านอาชีพ บางโรงเรียนว่าอาจจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้นกว่าเดิม ส่วนคุณลักษณะในด้านอื่น ๆ มีความพร้อมอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจและมีความแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน ส่วนจุดเด่นที่ควรส่งเสริมและสนับสนุนคือผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ดี และมีบางโรงเรียนที่

เปิดสอนโปรแกรมภาษาอังกฤษและอาหรับ นับเป็นการต่อยอดให้ผู้เรียนเข้าสู่คุณลักษณะของผู้เรียนเทียบเคียงระดับมาตรฐานสากล และสามารถต่อยอดสู่ความเป็นเลิศในอนาคตได้

ตอนที่ 3 ข้อค้นพบที่ใช้เป็นฐานในการสร้างรูปแบบ

จากผลสรุปการวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สามารถรวบรวมเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จำนวน 12 ด้าน สรุปเป็นข้อค้นพบเพื่อใช้เป็นฐานในการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปรากฏดังตารางที่ 73 ดังนี้

ตารางที่ 73 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ที่	ขอบข่ายงานวิชาการ
1	<p>การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>1.1 มีการบูรณาการหลักสูตรรายวิชาสามัญและศาสนามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน</p> <p>1.2 มุ่งเน้นการเรียนรายวิชาพื้นฐานของศาสนา สามารถปฏิบัติได้จริง และควบคู่กับการใช้ชีวิตในโลกนี้</p> <p>1.3 ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน</p> <p>1.4 ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกของผู้เรียนที่มีต่อตนเอง สังคม ศาสนา ประเทศชาติ และด้านอื่น ๆ ให้มากขึ้น</p> <p>1.5 ต้องเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและอัตลักษณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>1.6 ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก อ่านออกเขียนได้ เข้าใจ ธรรมชาติ รักษาสุขภาพ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ</p> <p>1.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่การศรัทธา ทำความดี มีคุณธรรมจริยธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข</p> <p>1.8 หลักสูตรควรเน้นความรู้ควบคู่คุณธรรม</p> <p>1.9 ต้องเป็นหลักสูตรที่มีส่วนร่วมของโรงเรียน ชุมชน ครู ผู้ปกครอง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดหลักสูตร</p> <p>1.10 หลักสูตรต้องมีความชัดเจนและต้องมีการพัฒนาตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม</p> <p>1.11 ควรเน้นการเรียนวิชาดีสี่ (อรรถาธิบายอัลกุรอาน)</p>

ที่	ขอบข่ายงานวิชาการ
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
2.1	จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงทั้งคุณยาและอาคิระะฮุ
2.2	จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียนและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2.3	จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา มีความหลากหลาย ทันสมัย และ น่าสนใจ
2.4	การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนและมีความหลากหลาย
2.5	จัดให้มีการบูรณาการรายวิชาสามัญและศาสนาตามธรรมชาติของรายวิชาที่สามารถบูรณาการกันได้อย่างลงตัว
2.6	จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความประพฤติดีและเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
2.7	สามารถปฏิบัติได้จริงในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้เรียน
2.8	ครูผู้สอนควรมีความรู้ในรายวิชาศาสนาและสามัญที่สามารถจะบูรณาการเนื้อหาวิชาได้ในระดับที่พึงพอใจ
2.9	มุ่งเน้นการอ่าน คิด วิเคราะห์
2.10	มุ่งเน้นการถ่ายทอดของครูผู้สอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในการดำเนินชีวิตประจำวัน
2.11	ใช้ระบบการเรียนแบบหะละเกะฮุ กลุ่มเล็กไม่ควรเกิน 12 คน
3	การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
3.1	ประเมินคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน
3.2	มีตัวชี้วัดและมาตรฐานในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
3.3	ประเมินตามสภาพจริงเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้ดีขึ้นตามลำดับ
3.4	การวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน
3.5	ควรจะมีระบบการประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
3.6	ครอบคลุมทักษะทุกด้านและทุกสาขาวิชา
3.7	สร้างเครื่องมือวัดผลที่มุ่งเน้นการกระตุ้นผู้เรียนให้ใฝ่รู้
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4.1	ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละด้าน
4.2	ควรมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
4.3	สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาของผู้เรียน และส่งเสริมเพื่อการพัฒนา

ที่	ขอบข่ายงานวิชาการ
	4.4 วิจัยจุดบกพร่องของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา
	4.5 ต้องบริหารจัดการในการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัย
	4.6 วิจัยเพื่อหาธรรมชาติและแก่นแท้ของผู้เรียนตามยุคสมัย
	4.7 ควรทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน มิใช่ทำเพื่อสร้างผลงาน
	4.8 ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและให้รางวัลตอบแทน
5	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
	5.1 ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา
	5.2 ควรเป็นสื่อที่ส่งผลทางด้านจิตใจและจิตวิญญาณ
	5.3 จัดสื่อให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน
	5.4 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแบบฉบับของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ
	5.5 ต้องมีความหลากหลายในการผลิตสื่อและใช้สื่อการสอน
	5.6 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียน
	5.7 ผู้เรียนนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง
	5.8 สื่อน่าสนใจและดึงดูดใจผู้เรียน
	5.9 เป็นสื่อที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์
	5.10 จัดให้มีห้องเก็บสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในแต่ละระดับชั้น
6	การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
	6.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน
	6.2 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ดึงดูดใจผู้เรียนและอยากเรียนรู้
	6.3 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
	6.4 มุ่งเน้นแหล่งเรียนรู้ที่ป้องกันผู้เรียนให้อยู่ในกรอบของศาสนา (บ้าน โรงเรียน มัสญิด)
	6.5 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสอดคล้องกับหลักศาสนา
	6.6 ควรจัดแหล่งเรียนรู้ให้มากและต่อเนื่อง
	6.7 จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยตรง
	6.8 เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยธรรมชาติ ทุกสถานที่และทุกเวลา
7	การนิเทศการศึกษา
	7.1 นิเทศให้ครูและผู้เรียนเป็นรายบุคคล จะได้อยู่ภายใต้กรอบคุณลักษณะที่สมบูรณ์
	7.2 เป็นการนิเทศที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนส่งผลที่ดีต่อผู้เรียน
	7.3 ควรนิเทศครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อครูจะได้ก้าวทันผู้เรียนให้มีการพัฒนาคุณลักษณะที่สมบูรณ์ทุกด้าน

ที่	ขอบข่ายงานวิชาการ
7.4	นิเทศด้านอิสลามศึกษาตามคุณลักษณะที่ต้องการ
7.5	นิเทศให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา (ตักเตือนและกระตุ้น)
7.6	นิเทศให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดและทักษะชีวิต
7.7	ผู้นิเทศต้องเป็นแบบอย่างให้กับครูและผู้เรียน
7.8	นิเทศให้ผู้เรียนพัฒนาและต่อยอดการเรียนรู้
8	การแนะแนวการศึกษา
8.1	แนะแนวให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล
8.2	แนะแนวที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตทั้งคุณยาและอาคิเราะฮ์ให้เกิดดุลยภาพ
8.3	ต้องมีรูปแบบการแนะแนวที่หลากหลาย
8.4	การแนะแนวควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน
8.5	แนะแนวให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
8.6	แนะแนวการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตแห่งอิสลาม
8.7	วิเคราะห์แนวปฏิบัติตนในการเป็นแบบอย่างที่ดีตามบรรพชนยุคแรกของอิสลาม
8.8	แนะแนวให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ด้านการศึกษาและทักษะอาชีพ พร้อมกับคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
9	การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
9.1	การประกันที่มีการบริหารจัดการแบบอิสลาม มุ่งเน้นความบริสุทธิ์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นจริง
9.2	จัดให้มีระบบประกันคุณภาพที่ดีและรูปแบบที่สมบูรณ์ทั้งตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินในด้านการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
9.3	มุ่งเน้นการประกันที่ตรวจสอบได้และเหมาะกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
9.4	การประกันที่สามารถต่อยอดได้หลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแล้ว
9.5	การทำระบบประกันให้เป็นงานหลัก ไม่เป็นภาระ และเป็นธรรมชาติ
10	การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
10.1.	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่ชุมชน
10.2	ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
10.3	ต้องสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ
10.4	ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในมัสญิดและมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง
10.5	ส่งเสริมความรู้วิชาการที่ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของชุมชน

ที่	ขอข่างานวิชาการ
	10.6 ส่งเสริมสังคมที่ขาดความรู้ สู้สังคมแห่งการเรียนรู้
	10.7 พัฒนาชุมชนที่รู้แล้ว ให้รู้เพิ่มมากขึ้น
	10.8 เจาะประเด็นหลักที่เป็นปัญหาในสังคม
	10.9 ต้องสร้างนักดาอีย (ผู้เผยแพร่ศาสนา) และเป็นแบบอย่างที่ดี
11	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ
	11.1 ให้ความร่วมมือในการทำความดีและละเว้นความชั่ว
	11.2 ต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถานศึกษา
	11.3 ควรเป็นผู้ให้ก่อนอย่างบริสุทธิ์ใจ เพื่อสร้างผู้เรียนที่ดีในอนาคต
	11.4 ส่งผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่
	11.5 มีการวางแผนงานและโครงการระยะสั้นและระยะยาวในแต่ละปี
	11.6 ผู้บริหารต้องทำเป็นแบบอย่างแก่ครูและผู้เรียน
	11.7 ควรสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความรับผิดชอบร่วมกัน
	11.8 แลกเปลี่ยนกิจกรรม Best Practice ของแต่ละโรง
	11.9 จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา
	11.10 การให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สมบูรณ์
12	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
	12.1 สอดแทรกความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่โอกาสอำนวย
	12.2 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
	12.3 ส่งเสริมงานวิชาการให้สอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละบริบทของการเรียนรู้
	12.4 มีการวางแผนโครงการระยะสั้นและระยะยาวในแต่ละปีงบประมาณ
	12.5 จัดนิทรรศการและจัดงานพบปะ เช่น วันรายอและวันอื่น ๆ
	12.6 จัดให้มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามโปรแกรมที่วางไว้
	12.7 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและมีงบประมาณสนับสนุน
	12.8 ทุกสถาบันควรให้การสนับสนุนในการให้ผู้เรียนได้ซึมซับความดีและแบบอย่างที่ดีมีคุณภาพ และมีความสมบูรณ์มากขึ้น
	12.9 ต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายชัดเจน

จากตารางที่ 73 พบว่า องค์กรประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีองค์ประกอบมากที่สุด จำนวน 11 มาตรการหรือแนวทาง รองลงมาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาและการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ จำนวน 10 มาตรการหรือแนวทาง และด้านที่มีองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา มีจำนวน 5 มาตรการหรือแนวทาง โดยสามารถสรุปเป็นร่างรูปแบบการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ดังนี้

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อ สร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยส่วนสำคัญของรูปแบบ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบ ประกอบด้วย

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วยแนวทางสำหรับผู้บริหารและ แนวทางสำหรับครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่หรือข้อจำกัดของการใช้รูปแบบ ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 8 (ฉบับร่างที่ 1)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตอนที่ 4 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การดำเนินการวิจัยในตอนต้นที่ 4 เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ฉบับร่างที่ 1) เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 12 ด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีจำนวน 8 มาตรการหรือแนวทาง และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีจำนวน 5 มาตรการหรือแนวทาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทุกมาตรฐานหรือแนวทาง (ดูผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาคผนวก ข) จึงทำให้เหลือองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การนิเทศการศึกษา 7) การแนะแนวการศึกษา 8) การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน 9) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และ 10) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ดังนั้น จากองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ด้าน ข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการหลอมรวมองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ โดยให้พิจารณาจากองค์ประกอบใดเป็นตัวหลักและองค์ประกอบใดสามารถหลอมรวมได้แล้วสร้างเป็นองค์ประกอบใหม่ โดยพิจารณาจากหลักความสอดคล้องในเชิงเนื้อหาของแต่ละองค์ประกอบและแนวทางการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ด้านดังกล่าวไปปรับและหลอมรวม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ดูรายงานผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ข) โดยสามารถแสดงผลการพิจารณาปรับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปรากฏดังตารางที่ 74 ดังนี้

ตารางที่ 74 ผลการพิจารณาปรับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ที่	ขอบข่ายงานวิชาการ (ก่อนปรับ)	ขอบข่ายงานวิชาการ (หลังปรับ)
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 2.1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2.2 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3	การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	3. การวิจัย และการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา ประกอบด้วย 3.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3.2 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา ประกอบด้วย 4.1 การนิเทศการศึกษา 4.2 การแนะแนวการศึกษา
5	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ ประกอบด้วย 5.1 การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน 5.2 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 5.3 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
6	การนิเทศการศึกษา	
7	การแนะแนวการศึกษา	
8	การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน	
9	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	
10	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	

จากตารางที่ 74 พบว่า ผลการพิจารณาปรับปรุงแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (ฉบับร่างที่ 2) ได้องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3) การวิจัยและการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา และ 5) การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ โดยสามารถสรุปเป็นร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปรากฏดังตารางที่ 75 ดังนี้

ตารางที่ 75 องค์กรประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ที่	ขอข่วยงานวิชาการ
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
1.1	มุ่งเน้นการเรียนรายวิชาพื้นฐานของศาสนา สามารถปฏิบัติได้จริง และควบคู่กับการใช้ชีวิตในโลกนี้
1.2	ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกของผู้เรียนที่มีต่อตนเอง สังคม ศาสนา ประเทศชาติ และด้านอื่น ๆ ให้มากขึ้น
1.3	ต้องเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและอัตลักษณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
1.4	ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก อ่านออกเขียนได้ เข้าใจธรรมชาติ รักษาสุขภาพ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
1.5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่การศรัทธา ทำความดี มีคุณธรรมจริยธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
1.6	หลักสูตรควรเน้นความรู้คู่คุณธรรม
1.7	ต้องเป็นหลักสูตรที่มีส่วนร่วมของโรงเรียน ชุมชน ครู ผู้ปกครอง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดหลักสูตร
1.8	หลักสูตรต้องมีความชัดเจนและต้องมีการพัฒนาตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม
1.9	ควรเน้นการเรียนวิชาดีฟิสิร์ (อรรถาธิบายอัลกุรอาน)
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2.1	จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงทั้งคุณยาและอาคิเราะฮฺ
2.2	จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียนและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ที่	ขอบข่ายงานวิชาการ
	2.3 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความประพฤติดีและเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
	2.4 สามารถปฏิบัติได้จริงในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้เรียน
	2.5 มุ่งเน้นการถ่ายทอดของครูผู้สอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในการดำเนินชีวิตประจำวัน
	2.6 ใช้ระบบการเรียนแบบหะละเกาะฮู กลุ่มเล็กไม่ควรเกิน 12 คน
	2.7 ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา
	2.8 จัดสื่อให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน
	2.9 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแบบฉบับของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ
	2.10 ต้องมีความหลากหลายในการผลิตสื่อและใช้สื่อการสอน
	2.11 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียน
	2.12 เป็นสื่อที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการการพัฒนาสู่มิติที่ดีงาม
3	การวิจัยและการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
	3.1 ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละด้าน
	3.2 ควรมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
	3.3 สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาของผู้เรียน และส่งเสริมเพื่อการพัฒนา
	3.4 วิจัยจุดบกพร่องของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา
	3.5 ประเมินคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน
	3.6 มีตัวชี้วัดและมาตรฐานในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
	3.7 ประเมินตามสภาพจริงเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้ดีขึ้นตามลำดับ
	3.8 ควรจะมีระบบการประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
4	การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา
	4.1 เป็นการนิเทศที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนส่งผลที่ดีต่อผู้เรียน
	4.2 ควรนิเทศครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อครูจะได้ก้าวทันผู้เรียนให้มีการพัฒนาคุณลักษณะที่สมบูรณ์ทุกด้าน
	4.3 นิเทศด้านอิสลามศึกษาตามคุณลักษณะที่ต้องการ
	4.4 นิเทศให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา (ตักเตือนและกระตุ้น)
	4.5 ผู้นิเทศต้องเป็นแบบอย่างให้กับครูและผู้เรียน
	4.6 แนะนำที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตทั้งคุณยาและอาคิเราะฮ์ให้เกิดดุลยภาพ
	4.7 การแนะแนวควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน

ที่	ขอบข่ายงานวิชาการ
	4.8 แนะนำให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
	4.9 แนะนำการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตแห่งอิสลาม
5	การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ
	5.1. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่ชุมชน
	5.2 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
	5.3 ต้องสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ
	5.4 ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในมัสญิดและมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง
	5.5 ส่งเสริมความรู้วิชาการที่ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของชุมชน
	5.6 ให้ความร่วมมือในการทำความดีและละเว้นความชั่ว
	5.7 ต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถานศึกษา
	5.8 ควรเป็นผู้ให้ก่อนอย่างบริสุทธิ์ใจ เพื่อสร้างผู้เรียนที่ดีในอนาคต
	5.9 ส่งผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่
	5.10 มีการวางแผนงานและโครงการระยะสั้นและระยะยาวในแต่ละปี
	5.11 สอดแทรกความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่โอกาสอำนวย
	5.12 ส่งเสริมงานวิชาการให้สอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละบริบทของการเรียนรู้
	5.13 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและมีงบประมาณสนับสนุน
	5.14 ทุกสถาบันควรให้การสนับสนุนในการให้ผู้เรียนได้สัมผัสความดีและแบบอย่างที่ดีมีคุณภาพ และมีความสมบูรณ์มากขึ้น
	5.15 ต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายชัดเจน

จากตารางที่ 75 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ มีองค์ประกอบมากที่สุด จำนวน 15 มาตรการหรือแนวทาง รองลงมาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 12 มาตรการหรือแนวทาง และด้านที่มีองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีจำนวน 8 มาตรการหรือแนวทาง โดยสามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ดังนี้

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยส่วนสำคัญของรูปแบบ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบ ประกอบด้วย

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. การวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา
4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา
5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ

ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วยแนวทางสำหรับผู้บริหารและแนวทางสำหรับครูผู้สอนและเงื่อนไขหรือข้อจำกัดของการใช้รูปแบบ

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล และ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียนเปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน มาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถของนักเรียน การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องให้ความสนใจและใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานด้านอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546 : 33) กอปรกับการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาโดยทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตามส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพการปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546 : 6)

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า “ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ” และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สำหรับผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยจึงได้แบ่งคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ออกเป็น 8 ด้านหลักที่สำคัญ ดังนี้ 1) การศรัทธา (อีมาน) 2) การทำความดี (อิบาดะฮฺ) 3) คุณธรรม จริยธรรม (อัคลาก) 4) สติปัญญา 5) จิตใจ (นัฟศ) และจิตวิญญาณ (รูห) 6) ร่างกาย 7) สังคม และ 8) ทักษะด้านอาชีพ (Muhammad Bin Maqbal Bin Muhammad al-Maqbal, .n.d.. ; Sulaimān Bin Qāsim al-‘Īd, 1415 H ; Saiyid Sa‘Īd ‘Abd al-Ghaniy, 1419 H ; ‘Ali ‘Ahmad Madkūr, 1987 ; Muhammad Sa‘Īd Maulūwī, 1989 ; ‘Abd al-Rahmān Bin ‘Abd al-Karīm al-‘Aabid ; al-Zintānī, 1993 ; Al-Husein Jarnū Mahmūd Jālū. 1994 ; Muhammad Nūr Bin ‘Abd al-Hāfīz Suwaid, 1995 ; ‘Abdullah Nāsih ‘Ulwān, 1996 ; Muhammad al-Saiyid Muhammad Yūsuf, 1997 ; al-Nahḷāwī, 1999 ; ‘Amīn ‘Abū Lāwī. 1999 ; al-Hāzimī, Khalid Hāmid, 2000 ; Ṣālem Bin Sa‘Īd Bin Musfir Bin Jabbār, 2001 ; al-Tahḥān, Mustāfa Muhammad, 2002 ; ‘Ahmad Farīd, 2004)

การบริหารวิชาการเพื่อให้เกิดคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 8 ด้านข้างต้น ผู้วิจัยได้ใช้ขอบข่ายการบริหารวิชาการ 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32) ได้แก่ 1) งานพัฒนาหลักสูตร 2) งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) งานแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การวิจัยเรื่อง “ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ” มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในการบริหารงาน
วิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่
ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเรียนรายวิชาพื้นฐานของศาสนา โดยเฉพาะในรายวิชา
อัตรัดฟิร (อรรถาธิบายอัลกุรอาน) สามารถปฏิบัติได้จริงตามวิถีชีวิตของอิสลาม มีความสอดคล้องกับ
ความถนัดของผู้เรียนและบริบทในพื้นที่ เป็นหลักสูตรที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข
ทำในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงใช้และละเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม มุ่งเน้นความรู้ควบคู่
คุณธรรม ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วน
ร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มีความชัดเจนและต้องพัฒนาตามกาลสมัย ปลูกจิตสำนึกของผู้เรียนต่อ
ตนเอง ศาสนา และสังคม เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการใช้ชีวิตในโลกศุนยาและอาคิเราะฮ์

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงทั้งโลกศุนยาและอาคิเราะฮ์ โดย
คำนึงถึงความต้องการและความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนและ
มีความหลากหลาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความประพฤติดีและเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนและวิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถปฏิบัติได้จริงในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบหะละเกะฮ์ (นั่งรวมเป็นกลุ่ม) มีการใช้สื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ส่งผลอันดีงามต่อผู้เรียนในด้านจิตใจและจิตวิญญาณ สอดคล้องกับหลักคำ
สอนของศาสนา เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ดึงดูดความสนใจผู้เรียน และมีความหลากหลาย

3. การวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา

มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียนในด้านวิชาการ โดยครอบคลุม
คุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน มีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของผู้เรียนและสามารถนำ
กระบวนการวิจัยมาแก้ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียน และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและ
ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมด้านความรู้ ด้าน
จิตใจและด้านการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและประเมินตามสภาพจริง โดยสามารถแบ่งสัดส่วนการ
ประเมินผลที่ครอบคลุมคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน มีการจัด

กิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียน การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน มีการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล มีการอบรมพัฒนาครูและผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา

มีการนิเทศที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนส่งผลที่ดีต่อผู้เรียน มีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน เป็นการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ นิเทศโดยผู้บริหาร และนิเทศโดยเพื่อนครูในโรงเรียน โดยมีการนิเทศอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อให้ผู้สอนมีการกระตุ้นเตือนตัวเองตลอดเวลา ผู้นิเทศต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและผู้เรียน มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านศาสนาและสามัญ มีการแนะแนวด้านการศึกษาต่อ ทักษะชีวิต และอาชีพ มีการแนะแนวที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตในโลกศุนยและอาคิระะฮ์ให้เกิดดุลยภาพ กอปรกับมีวิธีการแนะแนวที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และเป็นการแนะแนวการศึกษาต่อและการมีงานทำที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตแบบอิสลามในอนาคต

5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน ร่วมกับผู้บริหารและครู เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ และโรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน สร้างเครือข่ายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้มีการศึกษาทั้งด้านวิชาการศาสนาสามัญ และอาชีพ มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ จัดให้มีการแข่งขันทักษะวิชาการประจำปีระหว่างโรงเรียน มีการเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนในด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ มีการวางแผนการปฏิบัติงานวิชาการระยะสั้นและระยะยาวในแต่ละปี มีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยมีการสอดแทรกความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามโอกาสอำนวย ส่งเสริมงานวิชาการให้สอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละบริบทของการเรียนรู้ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและมีงบประมาณสนับสนุน ทุกสถาบันมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ซึมซับความดีและแบบอย่างที่ดีงาม และมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายชัดเจน

การบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน มีการนำหลักการของ PDCA มาใช้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนการวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย การวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วยข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้ จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับไว้ในแผน การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารรับรู้สภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยอาศัยประสบการณ์ ทักษะ และความรู้ที่แต่ละคนสั่งสมมาอย่างลงตัว ดังนั้น เมื่อสถานศึกษาได้มีการวางแผนอย่างสมบูรณ์แล้ว ลำดับต่อไปจึงเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่จะลงมือปฏิบัติให้ถ่องแท้ก่อน ในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก อาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรม ก่อนที่จะปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการและขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนของการตรวจสอบ

3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) เป็นขั้นตอนเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยการปฏิบัตินั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน และนำไปสู่การแก้ไขในขั้นตอนสุดท้าย

4) ขั้นตอนการปรับปรุง (Action) เป็นขั้นตอนการของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการ ทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย

การบริหารงานในองค์กร ส่วนใหญ่มีการนำหลักการปฏิบัติงาน PDCA เสมอ โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ครบวงจรบ้าง ไม่ครบวงจรบ้างแตกต่างกัน ตามลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในแต่ละองค์กรจะมีวงจร PDCA อยู่หลาย ๆ วง วงใหญ่ที่สุด คือ วงที่มีวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแผนงาน (P) แผนงานวงใหญ่อาจครอบคลุมระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายปี จึงจะบรรลุผล การจะผลักดันให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปรากฏเป็นจริงได้จะต้องปฏิบัติ (P) โดยนำแผนยุทธศาสตร์มากำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กร แผนการปฏิบัติงานประจำปีจะก่อให้เกิดวงจร PDCA ของหน่วยงานขึ้นใหม่ หากหน่วยงานมีขนาดใหญ่ มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ก็จะต้องแบ่งกระจาย ความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดวงจร PDCA เพิ่มขึ้นอีกหลาย ๆ วง โดยมีความเชื่อมโยงและซ้อนกันอยู่ การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ทั้งหมดจะรวมกันเป็น (D) ขององค์กร นั้น ซึ่งองค์กรจะต้องทำการติดตามตรวจสอบ (C) และแก้ไขปรับปรุงจุดที่เป็นปัญหาหรืออาจต้องปรับแผนใหม่ในแต่ละปี (A) เพื่อให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวนั้นปรากฏเป็นจริงและทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

อย่างไรก็ดี สำหรับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้นำหลักการบริหารการศึกษาอิสลาม จำนวน 11 ด้าน มาเป็นส่วนช่วยเสริมในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 1) การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2) การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3) การตักเตือน (นะซีหะฮฺ) 4) ความยุติธรรม (อัดล) 5) ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮฺ) 6) ความเป็นกิจวัตร (อิสติกอมาฮฺ) 7) ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮฺ) 8) ความซำนาญ (อิตกอน) 9) การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮฺ) 10) ความอดทน มุมานะ (มุญาฮะดะฮฺ) และ 11) คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)

แผนภาพที่ 9 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (ฉบับร่างที่ 2)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แผนภาพที่ 10 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางที่ 76 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา

กระบวนการบริหาร PDCA	1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	คุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อิमान)	การทำความดี (อิบาดะฮฺ)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาฮฺ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	ทักษะด้านอาชีพ
P	<p>1. ประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. ชี้แจงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้น การสอน รายวิชา อัตต ฟลีร์ (อรรถาธิบายอัลกุรอาน) 2) มีความสอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียนและบริบทในพื้นที่ 3) เป็นหลักสูตรที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ชี้ใช้ ทรงใช้และละเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม 4) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นความรู้ควบคู่คุณธรรม โดยผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม 5) ปลูกจิตสำนึกของผู้เรียนต่อตนเอง ศาสนา และสังคม และ 6) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการใช้ชีวิตในโลกศุนยาและอาคิเราะฮฺ</p> <p>3. แต่งตั้งคณะทำงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>คณะทำงาน : ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ศาสนาและสามัญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญ ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮฺ)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัดล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮฺ)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมาฮฺ)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮฺ)</p> <p>8. ความซำนาญ (อิตกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮฺ)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮฺ) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	คุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	4. ประสานวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)
D	<p>1. ดำเนินการประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. วิทยากรดำเนินการชี้แจงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการสอนรายวิชาอัตตัตฟิร (อรรถาธิบายอัลกุรอาน) 2) มีความสอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียนและบริบทในพื้นที่ 3) เป็นหลักสูตรที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงใช้และละเว้นในสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม 4) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นความรู้ควบคู่คุณธรรม โดยผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม 5) ปลูกจิตสำนึกของผู้เรียนต่อตนเอง ศาสนา และสังคม และ 6) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการใช้ชีวิตในโลกศุนยาและอาคิเราะฮ์</p> <p>• วิทยากรสามารถนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และหลักสูตรอิสลามศึกษา 2546 ใช้ประกอบในการบรรยายเพื่อสามารถเชื่อมโยงในแต่ละรายวิชาได้ชัดเจนและยกตัวอย่างประกอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของแต่ละรายวิชา</p> <p>3. วิทยากรดำเนินการแบ่งกลุ่ม โดยแยกตาม</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์)</p> <p>8. ความชำนาญ (อิตกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	คุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮฺ)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญ พร้อมทั้งแจกใบงานให้แก่แต่ละกลุ่มสาระดำเนินการแทรกเนื้อหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และคาดว่าเมื่อดำเนินการสอนจะสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้านใดบ้าง (รายละเอียดเนื้อหาปรากฏข้อ 2)</p> <p>4. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย ขั้นตอนนี้ทำให้ทราบว่าแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถแทรกเนื้อหาอะไรบ้าง โดยเฉพาะในรายวิชาสามัญ และทำให้ทราบว่าเมื่อดำเนินการสอนแล้วจะสามารถสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านต่าง ๆ ตามขอบเขตของแต่ละรายวิชา</p> <p>5. ให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญมอบหมายให้ครูที่รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาดำเนินการแทรกเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาตามใบงานดังกล่าว และส่งงานให้หัวหน้ากลุ่มสาระตรวจสอบ และดำเนินการสอนจริงในห้องเรียนตามหลักสูตรดังกล่าว</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮฺ) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮฺ) 6. ความเป็นกิงวัตร (อิสติกอมาฮฺ) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮฺ) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮฺ) 10. ความอดทนมุมานะ (มุญาฮะดะฮฺ) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
C	<p>1. ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินเนื้อหา ของหลักสูตรสถานศึกษาและคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนที่คาดว่าจะเกิด</p> <p>2. บันทึกปัญหาและอุปสรรคในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การแก้ไขในขั้น A</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮฺ) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮฺ) 6. ความเป็นกิงวัตร (อิสติกอมาฮฺ) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮฺ) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮฺ) 10. ความอดทนมุมานะ</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	คุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
									(มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอัน สูงสุด (อิหसान)
A	ดำเนินการปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตร สถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอ เกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอัน สูงสุด (อิหसान)

ตารางที่ 77 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระบวนการบริหาร PDCA	2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อิหม่าม)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
P	<p>1. ประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. ชี้แจงแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงทั้งโลกคุณยาและอาคิเราะฮ์ 2) คำนึงถึงความต้องการและความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียน และมีความหลากหลาย 3) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความประพฤติดีและเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน 4) ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนและวิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถปฏิบัติได้จริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน 5) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบหะละเกาะฮ์ (นับรวมเป็นกลุ่ม) 6) มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ส่งผลอันดีงามต่อผู้เรียนในด้านจิตใจและจิตวิญญาณ สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ดึงดูดความสนใจ</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคดล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมาะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p> <p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคดล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมาะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>ผู้เรียน และมีความหลากหลาย</p> <p>3. แต่งตั้งคณะทำงานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p> <p>คณะทำงาน : ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ศาสนาและสามัญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ศาสนาและสามัญ ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>4. ประสานวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวิกัลล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
D	<p>1. ดำเนินการประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. วิทยากรดำเนินการชี้แจงแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงทั้งโลกคุณยาและอาคิเราะฮ 2) คำนี้ถึงความต้องการและความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนและมีความหลากหลาย 3) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความประพฤติดีและเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน 4) ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนและวิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถ</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวิกัลล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ)</p> <p>8. ความซำนาญ (อิติกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>ปฏิบัติได้จริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน 5) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบทะเลาะเถาะฮ (นั่งรวมเป็นกลุ่ม) 6) มีการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ส่งผลอันดีมาต่อผู้เรียนในด้านจิตใจและจิตวิญญาณ สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ดึงดูดความสนใจผู้เรียน และมีความหลากหลาย</p> <ul style="list-style-type: none"> • วิทยาการสามารถนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และหลักสูตรอิสลามศึกษา 2546 ใช้ประกอบในการบรรยาย เพื่อสามารถเชื่อมโยงในแต่ละรายวิชาได้ชัดเจน และยกตัวอย่างประกอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของแต่ละรายวิชา <p>3. วิทยาการดำเนินการแบ่งกลุ่ม โดยแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญ พร้อมทั้งมอบใบงานให้แต่ละกลุ่มสาระจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งระบุจำนวนคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ของผู้เรียนที่คาดว่าจะเกิด (รายละเอียดแนวทางการพัฒนาฯ ปรากฏข้อ 2)</p> <p>4. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย และดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ขั้นตอนนี้ทำให้ทราบว่า แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาหรือไม่ และทำให้ทราบว่าเมื่อดำเนินการสอนแล้วจะสามารถสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้จำนวนกี่คุณลักษณะ 								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ) 6. ความเป็นกิงวัตร (อิสติกอมาฮ) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรออะซะฮ) 10. ความอดทนมุมานะ (มุญาฮะดะฮ) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>5. ให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญมอบหมายให้ครูที่รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และส่งแผนการจัดการเรียนรู้ให้หัวหน้ากลุ่มสาระตรวจสอบ และดำเนินการสอนจริงในห้องเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว</p> <p>6. แผนการจัดการเรียนรู้ของครูแต่ละคนควรมุ่งเน้นขั้นตอนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดแทรกคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามเวลาที่เหมาะสม ใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย และใช้สื่อที่เหมาะสม</p> <p>7. จัดอบรมครูศาสนาและสามัญเพื่อพัฒนากระบวนการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอน เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิจวัตร (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
C	<p>1. ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และประเมินคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนที่คาดว่าจะเกิดว่ามีจำนวนกี่คุณลักษณะ โดยอย่างน้อยต้องเกิดคุณลักษณะของผู้เรียนตั้งแต่ 4 คุณลักษณะขึ้นไป</p> <p>2. หัวหน้ากลุ่มสาระติดตามการสอนของครูในแต่ละรายวิชาและแนะนำสู่การสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>3. บันทึกข้อมูลครูที่สอนไม่ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้</p> <p>4. บันทึกปัญหาและอุปสรรคในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การแก้ไขในชั้น A</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิจวัตร (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม	
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม		ทักษะด้านอาชีพ
A	ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสามารถกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิงวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)

ตารางที่ 78 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวิจัยและการวัดผล
ประเมินผลทางการศึกษา

กระบวนการบริหาร PDCA	3. การวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อิหม่าม)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	ทักษะด้านอาชีพ
P	<p>1. ประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวิจัยและการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. ชี้แจงรูปแบบการวิจัยและการวัดผลประเมินผลทางการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียนด้านวิชาการ โดยครอบคลุมคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน 2) มีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของผู้เรียน และสามารถนำกระบวนการวิจัยมาแก้ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียน และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ 3) มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมด้านความรู้ ด้านจิตใจและด้านการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและประเมินตามสภาพจริง โดยสามารถแบ่งสัดส่วนการประเมินผลที่ครอบคลุมคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน 4) มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียน การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึง</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัดล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมาะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์)</p> <p>8. ความซำนาญ (อิติกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	3. การวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>ประสงค์ การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน 5) มีการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล และ 6) มีการอบรมพัฒนาครูและผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลที่มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้</p> <p>3. แต่งตั้งคณะทำงานการวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา</p> <p>คณะทำงาน : ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ศาสนาและสามัญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ศาสนาและสามัญ ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>4. ประสานวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา</p> <p>5. วางแผนการจัดอบรมครูศาสนาและสามัญ เกี่ยวกับการวิจัยและการวัดผลประเมินผลทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชुरอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรออะซะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มุญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
D	<p>1. ดำเนินการประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. วิทยากรดำเนินการชี้แจงการวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษาเพื่อสร้าง</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชुरอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรออะซะฮ์)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	3. การวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>ผู้เรียน สู้ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียนด้านวิชาการ โดยครอบคลุมคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน 2) มีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของผู้เรียนและสามารถนำกระบวนการวิจัยมาแก้ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียน และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ 3) มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมด้านความรู้ ด้านจิตใจ และด้านการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและประเมินตามสภาพจริง โดยสามารถแบ่งสัดส่วนการประเมินผลที่ครอบคลุมคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนทั้ง 8 ด้าน 4) มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียน การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน 5) มีการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล และ 6) มีการอบรมพัฒนาครูและผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้</p> <p>3. วิทยากรดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการวิจัยและการวัดผลประเมินผลทางการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>4. ดำเนินการแบ่งกลุ่ม โดยแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญ พร้อมทั้งมอบใบงานให้แต่ละกลุ่มสาระจัดทำวิจัยและแนวทางการวัดผลประเมินผลทางการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พร้อม</p>								<p>1. การบริหารหรือ (ซุรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิจวัตร (อิสติกอมาฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p> <p>เกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	3. การวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>ทั้งนำเสนอตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>5. ให้นักหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญมอบหมายให้ครูที่รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาดำเนินการตรวจสอบแนวทางการวัดผล ประเมินผล และสามารถนำไปเชื่อมต่อกับแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นการวัดผล ประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นการสอนแล้ว</p> <p>6. จัดอบรมครูศาสนาและสามัญเกี่ยวกับการวิจัยและการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
C	<p>1. ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินการวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา และประเมินคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนว่าจะเกิดก็คุณลักษณะ โดยพิจารณาจากธรรมชาติของแต่ละรายวิชา</p> <p>2. ให้นักหน้ากลุ่มสาระติดตามการสอนของครูในแต่ละรายวิชา และแนะนำการวัดผล ประเมินผลเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>3. บันทึกข้อมูลครูที่สอนไม่ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้</p> <p>4. บันทึกปัญหาและอุปสรรคในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การแก้ไขในชั้น A</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
A	ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการวิจัยและการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา เพื่อสามารถกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการวิจัยและการวัดผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะ</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	3. การวิจัยและการวัดผล ประเมินผลทางการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	ประเมินผลทางการศึกษา เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์								1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิงวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)
									มานะฮ์) 6. ความเป็นกิงวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางที่ 79 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการนิเทศและการแนะแนว
การศึกษา

กระบวนการบริหาร PDCA	4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อิหม่าม)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
P	<p>1. ประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. ชี้แจงรูปแบบการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) มีการนิเทศที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนส่งผลที่ดีต่อผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่สมบูรณ์ทั้ง 8 ด้าน 2) มีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง 3) เป็นการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ นิเทศโดยผู้บริหาร และนิเทศโดยเพื่อนครูในโรงเรียน 4) ผู้นิเทศต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและผู้เรียน มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านศาสนาและสามัญ 5) มีการแนะแนวด้านการศึกษาต่อ ทักษะชีวิต และอาชีพ 6) มีการแนะแนวที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตในโลกดุนยาและอาคิเราะฮ์ให้เกิดดุลยภาพ 7) ใช้วิธีการแนะแนวที่หลากหลาย เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และ 8) เป็นการแนะแนวการศึกษาต่อและการมีงานทำที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตแบบอิสลามในอนาคต</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิงวัตร (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มุญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
									<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกิงวัตร (อิสติกอมะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์)</p> <p>8. ความซำนาญ (อิติกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มุญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>3. แต่งตั้งคณะทำงานการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา</p> <p>คณะทำงาน : ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ศาสนาและสามัญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ศาสนาและสามัญ ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>4. ประสานวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา</p> <p>5. ให้คณะทำงานการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาวางแผนการดำเนินการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา</p> <p>6. วางแผนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศและการแนะแนวเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัศอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
D	<p>1. ดำเนินการประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. วิทยากรดำเนินการชี้แจงการการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) มีการนิเทศที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนส่งผลที่ดีต่อผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่สมบูรณ์ทั้ง 8 ด้าน 2) มีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง 3) เป็นการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ นิเทศโดยผู้บริหาร และนิเทศโดยเพื่อนครูในโรงเรียน 4) ผู้นิเทศต้องเป็น</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัศอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>แบบอย่างที่ดีแก่ครูและผู้เรียน มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านศาสนาและสามัญ 5) มีการแนะแนวทางการศึกษาต่อ ทักษะชีวิต และอาชีพ 6) มีการแนะแนวที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตในโลกดุนยาและอาคิเราะฮ์ให้เกิดดุลยภาพ 7) ใช้วิธีการแนะแนวที่หลากหลาย เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และ 8) เป็นการแนะแนวการศึกษาต่อและการมีงานทำที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตแบบอิสลามในอนาคต</p> <p>3. วิทยากรให้ยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>4. ดำเนินการแบ่งกลุ่ม โดยแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาและสามัญ พร้อมทั้งมอบใบงานให้แก่แต่ละกลุ่มสาระจัดทำแนวทางการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งนำเสนอตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กระบวนการในขั้นตอนนี้ทำให้ครูผู้สอนทุกคนเข้าใจกระบวนการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ <p>5. ให้คณะทำงานตามคำสั่งด้านการนิเทศการศึกษาดำเนินการนิเทศและติดตามการสอนของครูในแต่ละสาระวิชาอย่างต่อเนื่อง โดยการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มุ่งเน้นการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>6. ให้คณะทำงานตามคำสั่งด้านการแนะแนวการศึกษาดำเนินการแนะแนวผู้เรียนให้ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>7. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศและการแนะแนวเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวีกัลล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ) 6. ความเป็นกิงวัตร (อิสติกอมาฮ) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ) 8. ความซำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรออะกะบะฮ) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	สมบูรณ์อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง								1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)
C	<p>1. ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา และประเมินคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนว่าจะเกิดที่คุณลักษณะ โดยพิจารณาจากธรรมชาติของแต่ละรายวิชา</p> <p>2. คณะทำงานการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาติดตามการสอนของครูในแต่ละรายวิชาและแนะแนวผู้เรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>3. บันทึกปัญหาและอุปสรรคในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การแก้ไขในชั้น A</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์)</p> <p>8. ความชำนาญ (อิตกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
A	ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา เพื่อสามารถกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการนิเทศและการแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ซุรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์)</p> <p>8. ความชำนาญ (อิตกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอัน</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	4. การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
									1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ) 6. ความเป็นกิงวัตร (อิสติกอมาฮะฮ) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ) 8. ความซื่อสัตย์ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรออะกะบะฮ) 10. ความอดทนมุมานะ (มุญาฮะดะฮ) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)
									สูงสุด (อิหसान)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางที่ 80 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมความเข้มแข็ง
ด้านวิชาการ

กระบวนการบริหาร PDCA	5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อิหม่าม)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	ทักษะด้านอาชีพ
P	<p>1. ประชุมชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>2. ชี้แจงรูปแบบการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู 2) เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ 3) โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 4) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาชุมชนให้มีการศึกษาทั้งด้านวิชาการศาสนา สามัญ และอาชีพ 5) มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ 6) จัดให้มีการแข่งขันทักษะวิชาการประจำปีระหว่างโรงเรียน 7) มีการเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนในด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ 8) มีการวาง</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิงวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>
									<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกิงวัตร์ (อิสติกอมะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์)</p> <p>8. ความซำนาญ (อิติกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

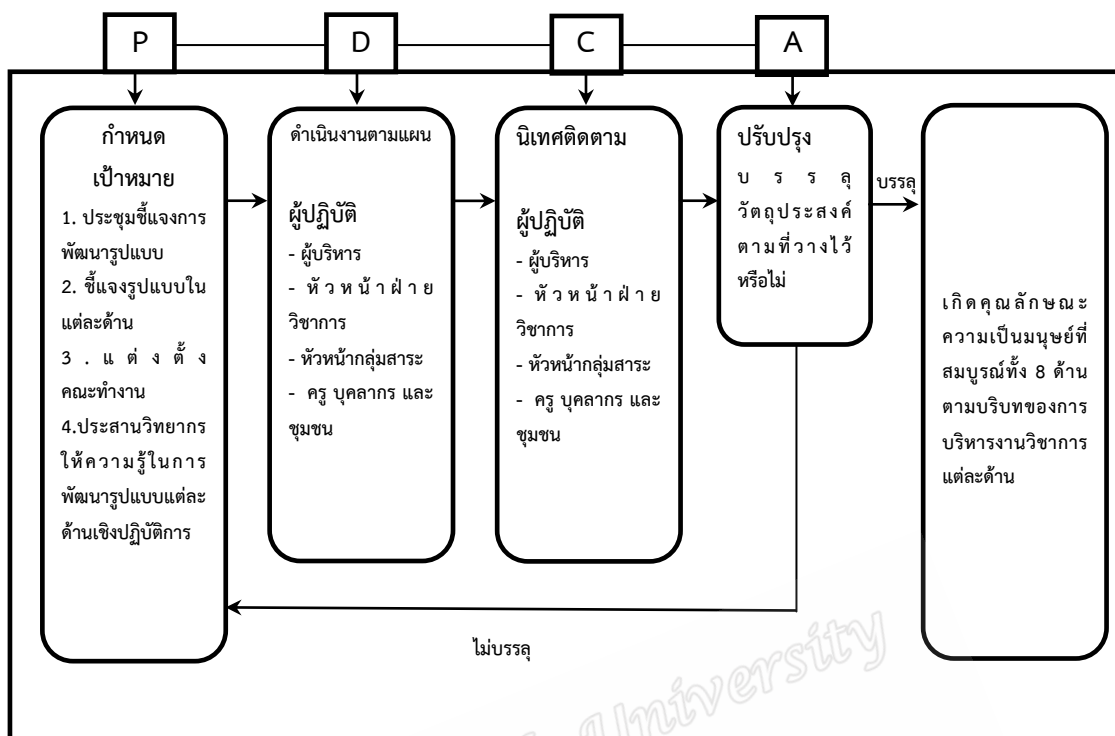
กระบวนการบริหาร PDCA	5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>แนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>2. วิทยาการชี้แจงการสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู 2) เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ 3) โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 4) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาชุมชนให้มีการศึกษาทั้งด้านวิชาการศาสนา สามัญ และอาชีพ 5) มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ 6) จัดให้มีการแข่งขันทักษะวิชาการประจำปีระหว่างโรงเรียน 7) มีการเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนในด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ 8) มีการวางแผนการปฏิบัติงานวิชาการระยะสั้นและระยะยาวในแต่ละปี 9) มีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยมีการสอดแทรกความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามโอกาสอันควร 10) ส่งเสริมงานวิชาการให้สอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละบริบทของการเรียนรู้ 11) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและมีงบประมาณสนับสนุน 12) ทุกสถาบันมีการ</p>								<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัศอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p> <p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัศอูลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	
	<p>ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ซึมซับความดี และแบบอย่างที่ดีงาม และ 13) มีการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายชัดเจน</p> <p>3. วิทยาการยกตัวอย่างกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้าน วิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ เช่น การส่งนักเรียนชั้น 3 ชานะเวีย (อิสลามศึกษาตอนปลาย) ช่วยสอนในศูนย์ การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) การส่ง ครูและนักเรียนไปอ่านคฎุบะฮ์ (แสดงปฐกถา) ตามมัสยิดต่างๆ ในชุมชน การส่งนักเรียนร่วม ทำความสะอาดศาสนสถาน การส่งนักเรียนเข้า ร่วมการฝึกอบรมการศึกษาภาคบังคับในฤดู ร้อนให้แก่นักเรียนในชุมชน ให้ทุนการศึกษาแก่ เด็กยากจน แจกวารสารทางวิชาการ จัด โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนรอบ สถานศึกษา เมาลิตสัมพันธ์ การแข่งขันกีฬา อา ชุรอสัมพันธ์ และการส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขัน ทักษะทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>4. ดำเนินการแบ่งกลุ่ม โดยสมาชิกในแต่ละ กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา พร้อมทั้งมอบใบ งานให้แต่ละกลุ่มจัดทำแนวทางการส่งเสริม ความเข้มแข็งด้านวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งนำเสนอ ตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> กระบวนการในขั้นตอนนี้ทำให้โรงเรียนและ ชุมชนทราบแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็ง ด้านวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ และนำสู่การปฏิบัติต่อไป <p>5. ให้คณะทำงานตามคำสั่งด้านการส่งเสริม ความเข้มแข็งด้านวิชาการดำเนินการส่งเสริม</p>								<p>1. การบริหารหรือ (ชуро) 2. การ มอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การคัดเลือก (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความ เป็นกิงวัตร (อิสติกอมาฮ์) 7. ความ รับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอ สะกะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอัน สูงสุด (อิหसान)</p>

กระบวนการบริหาร PDCA	5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม	
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลา๊ก)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม		ทักษะด้านอาชีพ
	ความเข้มแข็งด้านวิชาการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวตามโอกาสอันควร โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์									1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักกัล) 3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์) 8. ความซำนาญ (อิติกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)
C	<p>1. ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ และประเมินคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียนว่าจะเกิดที่ คุณลักษณะ</p> <p>2. คณะทำงานการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการติดตามและเยี่ยมเยียนชุมชนที่มีผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในแต่ละชุมชนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์</p> <p>3. บันทึกปัญหาและอุปสรรคในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การแก้ไขในชั้น A</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์)</p> <p>8. ความซำนาญ (อิติกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p> <p>10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ</p> <p>11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหसान)</p>	
A	ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ เพื่อสามารถกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	<p>1. การปรึกษาหารือ (ชูรอ)</p> <p>2. การมอบหมาย (ตะวักกัล)</p> <p>3. การตักเตือน (นะซีหะฮ์)</p> <p>4. ความยุติธรรม (อัคล)</p> <p>5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์)</p> <p>6. ความเป็นกัจวัตร์ (อิสติกอมะฮ์)</p> <p>7. ความรับผิดชอบ (มัสอุลียะฮ์)</p> <p>8. ความซำนาญ (อิติกอน)</p> <p>9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์)</p>	

กระบวนการบริหาร PDCA	5. การส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์							หลักการบริหารการศึกษาอิสลาม
		การศรัทธา (อีมาน)	การทำความดี (อิบาดะฮ์)	คุณธรรมจริยธรรม (อัคลาภ)	สติปัญญา	จิตใจและจิตวิญญาณ	ร่างกาย	สังคม	ทักษะด้านอาชีพ
									1. การศึกษาหรือ (ซูรอ) 2. การมอบหมาย (ตะวักัล) 3. การดีกเดือน (นะซีหะฮ์) 4. ความยุติธรรม (อัคล) 5. ความเป็นที่ไว้วางใจ (อะมานะฮ์) 6. ความเป็นกิงวัตร์ (อิสติกอมะฮ์) 7. ความรับผิดชอบ (มัสอูลียะฮ์) 8. ความชำนาญ (อิตกอน) 9. การนิเทศตรวจตรา (มูรอเกาะบะฮ์) 10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหฺसान)
									10. ความอดทนมุมานะ (มูญาฮะดะฮ์) และ 11. คุณธรรมจริยธรรมอันสูงสุด (อิหฺसान)

จากตารางที่ 76 – 80 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีจำนวน 5 ด้าน ใช้กระบวนการบริหาร PDCA และหลักการบริหารการศึกษาอิสลาม โดยเริ่มต้นด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) ประกอบด้วย 1) การประชุมชี้แจงแนวคิด ทฤษฎี วัตถุประสงค์ และรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 2) ชี้แจงรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามบริบทการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน โดยครอบคลุม ทั้ง 5 ด้าน 3) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามบริบทของแต่ละรูปแบบ 4) ประสานวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 5 ด้าน ลำดับต่อมาเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) โดยปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และลำดับต่อมาเข้าสู่ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) หากสามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ถือว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่หากไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงเข้าสู่ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Action) รายละเอียดปรากฏดังแผนภาพที่ 11 ดังนี้

แผนภาพที่ 11 แสดงกระบวนการบริหาร PDCA ของการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ เจาะลึกหรือข้อจำกัดของการใช้รูปแบบ

3.1 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้

การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้เกิดผลสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนควรทราบแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทั้งโลกนี้และโลกหน้า

3.1.2 กำหนดให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นนโยบายหลักของโรงเรียน มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน

3.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาและทำความเข้าใจรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่

ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างถ่องแท้และนำเสนอผลการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา รับทราบ เพื่อร่วมกันพิจารณารูปแบบดังกล่าวไปใช้

3.1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรแจ้งนโยบายและรูปแบบการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนรับทราบและร่วมกันดำเนินการตามนโยบายการศึกษา ในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

3.1.5 ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายหน้าที่ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน เพื่อ สร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

3.1.6 ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการศึกษาดูงาน พัฒนาและปรับปรุง และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารวิชาการร่วมกันระหว่างผู้บริหารและนักวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ

3.1.7 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการติดตามและประเมินผลการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวตาม นโยบายที่โรงเรียนกำหนด

3.2 เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของการใช้รูปแบบ

3.2.1 เงื่อนไขของการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไปใช้ ผู้บริหาร โรงเรียนควรทำความเข้าใจรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ โดย ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ 3) การวิจัยและการ วัดผล ประเมินผลทางการศึกษา 4) การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา และ 5) การส่งเสริมความ เข้มแข็งด้านวิชาการ

3.2.2 ข้อจำกัดของการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไปใช้ มีดังนี้

3.2.2.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องอาศัยผู้บริหารโรงเรียนที่มี ความสามารถในการบริหารจัดการอิสลามศึกษาและต้องอาศัยครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าใจ มิติทั้งทางโลกและทางธรรม

3.2.2.2 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีผู้บริหารโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านศักยภาพการบริหารจัดการ ความตระหนักในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีที่ตั้งของโรงเรียนที่ต่างกัน อาจส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในการสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.2.2.3 การเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการศึกษา ทำให้เป้าหมายหรือนโยบายการบริหารงานวิชาการมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งทำให้ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

Prince of Songkla University
Pattani Campus